هكذا من الاصل

דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם „השחר"

היום בדבר

● בין שתי פסגות – דן אבידן
● רכבת ישראל, ירדה מהפסים – יוסף מיכלסקי
● בצילו של ואלדהיים – ריטה קוך, וינה
● עם אחד רבנים הרבה – אהרן גבע
● הנח"ל זורם – טלי זליגר, ארנון מגן
● ספורט, מדע ורפואה, כוכבים ולילות

מזג האויר

במויות משתנות של עננים. סיכוי לטפטוף במקומות אחדים.

מעלות החום החזויות: ירושלים: 18–29, רמת־הגולן: 17–30, נהריה: 23–30, צפת: 19–29, נמל חיפה: 24–30, טבריה: 23–35, נצרת: 20–30, עפולה: 21–32, השומרון: 19–30, ת"א: 23–29, נתב"ג: 21–30, יריחו: 24–37, עזה: 23–29, ב"ש: 20–33, אילת: 26–39.

יום ראשון, י"ז באלול תשמ"ו, 21 בספטמבר 1986 ● גליון 18918

היום 12 עמודים ● המחיר 75 אג', באילת 65 אג'.

אחיות בתי־החולים ממשיכות בשיבושים
משרד הבריאות מנסה לחדש המו"מ עמן

מהבוקר לא יתייצבו בחדרי הניתוח – אלא רק לניתוחי חירום, ובערב – לא יאיישו את המשמרת

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

אחיות בתי־החולים משבשות גם היום את העבודה במחלקות ואשפוז במחאה על שאננות המעסיקים ועל איקום משא־ומתן עמן במשך השבת.

מטה הפעולה של אחיות בתי־החולים שהתכנס אתמול הורה לאחיות להימנע מאיוש חדרי הניתוח החל מהבוקר בשעה 7.00. האחיות יתייצבו רק לניתוחי חירום.

כנוסף לכך החליטו האחיות לא להופיע למשמרת ערב, המתחילה בשעה 2.30 אחרי הצהריים עד 11.00 בלילה. עם זאת, הן יתייצבו לעבודתן במחלקות הפנים, הריאליה והיונקים.

בישיבה של מטה הפעולה דרשו כמה מהמשתתפים – בעיקר אחיות מ„הדסה" – לא להסתפק בצעדים שהוצעו, אלא להחריף את השיבושים עד כדי נטישה מוחלטת של מחלקות בתי־החולים. נציגות האחיות הביעו אכזבה מהעובדה, שבמשך השבת לא פנו אליהן המעסיקים בהצעות חדשות וכי המשא ומתן יחודש רק מחר.

רופאים בכירים בכמה מבתי החולים אמרו אמש, כי היעדרות האחיות ביום ו' מהמחלקות לטיפול נמרץ למשך שש וחצי שעות –

(המשך בעמ' 2)

אחות בודדת במחלקת היונקים של בית־החולים „וולפסון" בחולון במהלך השביתה ביום ו'. (צילום: שאול רחמים)

בהסכם השכר במגזר הפרטי שייחתם מחר:

השכר התחילי יהיה 400 ש"ח והתוספת תגיע ל־5־10 אחוזים

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

השכר התחילי במגזר הפרטי יועלה בספטמבר ל־400 ש"ח ולפני סוף מארס יועלה ל־450 ש"ח – כך קובע הסכם השכר שבשבוע שלושה בין ראשי ההסתדרות והתעשיינים.

ההסכם מבטיח לעובדי התעשייה, המלונאות, החקלאות והשירותים הפיננסיים תוספת שכר בשיעור של 5–10 אחוזים, כאשר התוספת הנמוכה תשולם לבעלי השכר הגבוה, ואילו התוספת המרבית תשולם לבעלי השכר הנמוך. תוספת השכר תשולם בשני חלקים – הראשון בספטמבר והשני כנראה בפברואר.

הסכם השכר יהיה בתוקף עד מארס 1988 כדרישת המעסיקים ואולם בראשית השנה השנייה להסכם – בסביבות אפריל '87 – ידונו נציגי ההסתדרות והמעסיקים באפשרות לערכן את ההסכם ולהגדיל את תוספת השכר הכלולה בו.

כוחות צה"ל נערכים לסייע לצד"ל בלבנון

שלושה חיילי צה"ל נפצעו באיזור הבטחון

מאת טלי זליגר, הכתבת הצבאית של „דבר"

כוחות של צה"ל בפיקוד הצפון נערכו במהלך סוף השבוע לסייע לצד"ל [illegible] באיזור הבטחון.

אתמול נפצעו שלושה חיילי צה"ל, שניים באורח קל ואחד באורח בינוני, מפגז שנפל בסמוך להם במהלך פעילות באיזור הבטחון בסיוע לצד"ל.

על־אף החשש מביקורת ציבורית כלפי מהלך שנראה כמו החזרת צה"ל ללבנון, הוחלט להגביר את הגיבוי ליחידות צד"ל בשטח. כל זאת תוך נסיון לא להעמיק את המעורבות הפיזית של צה"ל באזור הבטחון, אך תוך הבנה שהפגנת כוח של צה"ל, באמצעות צד"ל או בנוכחות כוחות, תרפה את ידי השיעים, המתבוננים – להערכת צה"ל – לשבור את צד"ל.

במשך סוף השבוע לא היו התקפות [illegible] נוספות על מוצבים של צד"ל, אך [illegible] מטרים שונים של צה"ל לא יעמדו חיילי צד"ל בהמשך ההסתדרות ועל־כן נעקרו שורה של צעדים, בהם סיוע לוגיסטי בשיפור המיגון במוצבים של צד"ל, אספקה מיידית של אמצעי לחימה קלים ובינוניים ללחימה במחבלים ועיבוי הגיבוי בכוח אדם [illegible] ללבנון.

עד כה נמסר, כי תגובות חיילי צד"ל משתנות ממקרה למקרה. בחלק מהמוצבים שהותקפו היתה לחימה נחושה ובאחרים היתה נטישה. בשום מקרה עדיין לא תפסו המחבלים השיעים מוצבים והחזיקו בהם. אבידות כבדות נגרמו גם לכוחות השיעים.

נראה, כי צה"ל ימשיך לעקוב בדריכות אחרי ההתפתחויות ולהגיב בהתאם בצעדים בשטח, במקביל לפעילות דיפלומטית [illegible].

מקורות בדרום לבנון מסרו, כי בליל יום שישי הפגיזו תותחים וטנקים של צד"ל עמדות וריכוזים של אנשי „חיזבאללה" ו„אמל" באזור שמצפון לרצועת הבטחון בתגובה להתקפות השיעיות על מוצבי צד"ל ביום ה', במהלכן נהרגו שבעה חיילי צד"ל ושמונה אחרים נפצעו.

מפקד צד"ל גנרל אנטואן לחד עושה בימים האחרונים מאמצים ללכד את שורות צבאו ולמנוע דמורליזאציה על רקע הנפגעים הרבים שהיו לצבאו בשבועות האחרונים.

שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ (משמאל) ועמיתו הסובייטי אדוארד שווארנאדזה (מימין) בפגישת אחר־הצהריים שקיימו ביום ו' במשרד החוץ האמריקאי בוואשינגטון. (צילום: א.פ.)

שווארנדזה רמז שידון היום עם פרס בשיתופה של ברה"מ בתהליך השלום

אולם מקורות בירושלים טוענים שארה"ב „הורידה" את פרס מרעיון הוועידה

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). – שר החוץ הסובייטי אדוארד שווארדנאדזה רמז לפנות בוקר, כי אכן ייפגש היום בניו־יורק עם ראש הממשלה שמעון פרס לשיחה, שבה תידון המעורבות הסובייטית בתהליך המדיני במזה"ת.

בתשובה לשאלת „דבר" במסיבת עיתונאים בשגרירות הסובייטית כאן, אם בדעתו להיפגש עם פרס ומהי העמדה הסובייטית כלפי התנאים להשתתפות סובייטית בועידת שלום בינלאומית – חידוש היחסים הדיפלומטיים עם ישראל ושינוי מדיניות ההגירה היהודית מבריה"מ – אמר שווארדנאדזה: „אנו דנים בשאלת הפגישה כעת. אשר לסיכויים, נכון יותר לדבר עליהם לאחר הפגישה".

ראש הממשלה שמעון פרס ייפגש הלילה בניו־יורק עם עוזר שר החוץ ריצ'ארד מרפי.

אתמול סיים שווארדנדזה שני ימי שיחות עם שולץ ובכללן 45 דקות של שיחות פתע עם רייגן בבית הלבן. עד אמש לא קיבלה פמליית פרס הודעה סובייטית מוסמכת על כוונות שווארדנדזה להיפגש עמו ומתי. שווארדנדזה עמד לצאת לפנות בוקר לניו־יורק, לאחר מסיבת עתונאים נרגזה בשגרירות

(המשך בעמ' 2)

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

ארה"ב „הורידה" את ראש הממשלה שמעון פרס מרעיון הוועידה הבינלאומית – כך אמרו מקורות בכירים בירושלים בהסתמך על דיווחים שהגיעו מוואשינגטון על שיחותיו של ראש הממשלה בבירת ארה"ב.

לפי אותם מקורות, הודיעו נשיא ארה"ב רונאלד רייגן ושר החוץ שלו ג'ורג' שולץ בשיחותיהם עם פרס, כי הם מתנגדים בתוקף לכל כוונה או נסיון לתת לברה"מ תפקיד בתהליך השלום במזרח התיכון.

המקורות התרשמו, כי לאחר הדברים ששמע ראש הממשלה בוואשינגטון מפי ראשי הממשל, הוא חזר בו מכוונתו להביא לכינון ועידה בינלאומית בהשתתפות ברה"מ. הם מבססים הערכה זו גם על דברים שהשמיע ראש הממשלה לאחר פגישותיו המדיניות בוואשינגטון.

בגלל העדרו של ראש הממשלה יישב היום בראש הישיבה השבועית של הממשלה ממלא מקומו יצחק שמיר. שמיר אמור למסור סקירה מדינית כוללת על תוצאות ביקורו של שמעון פרס בארה"ב וכן לקראת נסיעתו שלו לעצרת השנתית של האו"ם.

שמיר ייצא מחר לשלושה שבועות.

חריש יסגור את תיק השב"כ ויסתפק בהנחיות למנהלים

[illegible]

רבין: חלפה הסכנה להמשך פיתוח ה„לביא"

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

שר הבטחון יצחק רבין סבור, כי הצליח להציל את פרוייקט ה„לביא". רבין, שחזר משיחות בארה"ב, ימסור היום דיווח לממשלה על תוצאות מגעיו שם.

להערכתו, הודות לשיתוף הפעולה שהושג עם חברת „גרומן" בקשר להמשך פיתוח ה„לביא", חלפה הסכנה שהממשל בארה"ב יתמיד בדרישתו להפסקת הפרוייקט. עם זאת, ההסכם עם החברה האמריקאית יהפוך את בניית ה„לביא" לפרוייקט משותף ולא יהיה זה פרוייקט של התעשייה האווירית בלבד.

רבין העריך, כי השיג בשיחות את המשך תמיכת הממשל בבניית ה„לביא" וכן הגיע להבנות וסיכומים שיאפשרו לישראל להמשיך וליהנות מכספי הסיוע הצבאי השנתי.

בין השאר, סביר להניח שוואשינגטון תיענה לבקשת ישראל לספק לה טייסת של 25 מטוקי־תקיפה מדגם „סברה".

הבורר פייר בלה – יו"ר מועצת הבוררות בלשכת הסחר הצרפתית־ערבית

מאת גדעון קיץ, סופר „דבר" בפריז

פייר בלה, אחד משני הבוררים בסכסוך טאבה, הוא בן שבעים וחמש, נשיא בית המשפט העליון בדימוס ומומחה נודע למשפט בינלאומי פרטי, העוסק בשנים האחרונות בבוררות בין גופים צרפתיים וערביים. בין השנים 1977 ו־1980 הוא כיהן כנשיא בית הדין הגבוה לערעורים, המוסד המשפטי העליון בצרפת.

מאז 1983 משמש בלה כיושב ראש מועצת הבוררות הבינלאומית של לשכת הסחר הצרפתית־ערבית. מאז 1971 הוא גם נשיא מועצת המשפט הבינלאומי הפרטי, יושב ראש הוועד המנהל של בית־הספר הלאומי לשופטים וסגן נשיא אגודת המשפטנים האירופים. הוא בעל תארי דוקטור כבוד מאוניברסיטאות גלזגו וז'נבה. לסופר „דבר" שהתקשר עמו טלפונית אמר בלה, כי הוא „מנוע מלדבר אתר".

מטווח בצריפין נסגר עקב תלונת התושבים

מאת טלי זליגר, הכתבת הצבאית של „דבר"

מ"מ ראש מה"ד, הורה לסגור לאלתר את מטווח האימונים בצריפין. זאת לאחר שורה של תלונות מצד תושבי ראשון לציון על נפילת קליעים, שנורו במטווח זה.

עם סגירת המטווח החל בשורה של צעדים שישפרו את בטיחות המתקן. מ"מ ראש מה"ד הודיע, כי יפתח מחדש את המתקן רק לאחר שישוכנע שהמתקן בטוח במאה אחוזים.

צופים מעטים ושערים רבים בפתיחת הליגה

מאת סופר „דבר"

רק 31,000 צופים הטריחו עצמם אל שמונה משחקי הליגה הלאומית עם שריקת הפתיחה לתחילת עונת הכדורגל בישראל.

השחקנים הלאומיים הבקיעו 23 שערים – מגה בהחלט יפה למחזור הבכורה.

הפתיחה היתה משופעת בהפתעות, והחשובה בהן התחוללה במגרש מכבי יפו, כאשר הקבוצה המאוחדת לא גילתה חולשה מול הפועל תל־אביב, האלופה, ובנצחון של 2:3 שלחה אותה אל תחתית הטבלה הלאומית.

האווירה במגרשים היתה פושרת, למרות הפרסומים שליוו את השחקנים בפגרה אודות קניות ומכירות של הכוכבים במאות אלפי ש"ח.

המלחין והזמר היווני מיקיס תיאודורקיס הגיע ביום ו' לישראל, והוא יתן כאן שבעה קונצרטים.

ההסתדרות הכללית של העובדים באי"י – הועד הפועל
המרכז לתרבות ולחינוך   מכון גיורא יוספטל

בחסות שר הקליטה – **יעקב צור**
מנהל המח' לקליטה בסוכנות היהודית – **דוד לוין**
ראש המחלקה לקליטה בהסתדרות – **יצחק ברקאי**

יום עיון

לזכרו של גיורא יוספטל
יתקיים ביום ג' 23 בספטמבר 86
החל משעה 09:45 בקיבוץ גלעד

בתוכנית

★ פתיחה **נחום פסה** יו"ר המרכז לתרבות ולחינוך
★ הרצאה בנושא קליטת עליה: הרקע, הרעיון, הפרוגרמה והמעשה – **לובה אליאב**
★ מפגש קולטים ונקלטים: קבוצות דיון מונחות
★ תכניות ופעולות המשרד לקליטת העליה – **יעקב צור שר הקליטה**
★ סוגיות ואתגרים להיום ולמחר: קבוצות דיון
★ דווח וסיכום – **יוסף סליפר**
★ דברי נעילה – **סנטה יוספטל**

לאחר פציעת עוד חמישה צרפתים בלבנון והפלגת נושאת־המטוסים „פוש"

שמועות בפאריס על פעולה צרפתית קרובה

סוריה לוב ואיראן תיאמו גל הפיגועים ● „מיטראן ניצל מנסיון התנקשות"

ראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק מסביר את המצב שהשתרר בצרפת לנשיא פראנסואה מיטראן בשובו מביקורו באינדונזיה. (צילום: א.פ.)

מאת גדעון קיץ, סופר „דבר" בצרפת, ודן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

הנשיא מיטראן ניצל מנסיון התנקשות בחייו – כך טוען עתון שווייצרי, ואילו בפאריס מסרו מקורות בשירותי הביון הצרפתיים, כי ראש שירותי המודיעין הסוריים בלבנון, הקולונל ע'אזי כנעאן, הוא שתיאם עם לוב ועם איראן את גל הטרור האחרון בצרפת.

בפאריס גברו אמש השמועות על פעולה צבאית אפשרית של צרפת בתגובה על הפיגועים האחרונים. נושאת־המטוסים „פוש" עזבה ביום ו' את נמל טולון לעבר חופי לבנון. נשיא צרפת פראנסואה מיטראן כינס אמש פגישת חירום בהשתתפות שר ההגנה אנדרה ז'ירו וראש שירותי הריגול הנגדי, הגנראל אמבר.

חוגים מדיניים מערביים אמרו, כי תביעתה של צרפת במועצת הבטחון, כי ישראל תיסוג מרצועת הבטחון כדי לאפשר את פריסת כוח יוניפי"ל שם, באה כדי לשקם את תדמית צרפת בעולם הערבי וכי יתכן שהיא מהווה חלק מן המשא־ומתן עם מבצעי הפיגועים בפאריס שבהם חלה הפוגה בסוף השבוע.

שגריר צרפת בישראל העלה את נושא הפריסה הצרפתית בפגישה עם המנכ"ל משה לוי ביום ו', עוד לפני שנפצעו חמישה חיילים צרפתיים נוספים, שניים מהם קשה. העתון „לה מאטן דה לוזאן" טען, כי התרסקות מסוק האישי של נשיא צרפת פראנסואה מיטראן ב־8 בספטמבר לא היה תאונה, אלא נבע מירי טיל קרקע־אויר. המסוק, מדגם „פומה", התרסק באיזור איבלין. בתאונה נהרג הטייס ואחד מאנשי הצוות. מיטראן השתמש במסוק יום קודם לכן. משרד ההגנה הצרפתי אמר, כי האפשרות של פיגוע נבחנה, אך התברר כי מדובר בתאונה.

העתונות הצרפתית דיווחה אתמול מפי מקורות בשירותי הביון הצרפתיים, כי גל הפיגועים האחרון בצרפת תוכנן בחודש יוני האחרון בדמשק בפגישה שבה השתתפו ראש השירותים הסורי הגנראל חודי, ראש השירותים הסוריים בלבנון, הקולונל כנעאן, ראש „שומרי המהפיכה" האיראנים בחוסין ראפיק דוסט, ראש החזבאללה בלבנון, השייך פדאללה, ובן־דודו של הקולונל קדאפי, אחמד קודאף אדאם, הממונה על הריגול הנגדי הלובי. על־פי הידיעה תיאם הנשיא אסד עצמו את גל הפיגועים בעת ביקור במוסקווה. את ארגוני הטרור הצרפתיים ייצג בדמשק פרדריק אוריאק, איש „פעולה ישירה", ששוחרר לא מזמן מן הכלא הצרפתי.

במחצית אוגוסט תיאמו אנשי „הסיעות המהפכניות הלבנוניות" ו„פעולה ישירה" את הפיגועים בשווייץ. המשטרה הצרפתית עדיין סבורה, כי אחיו ודודיו של מנהיג „הסיעות" ג'ורג' איברהים עבדאללה אחראים לפיגועים בפאריס. תמונות תשעת חברי הארגון הופצו בצרפת. אביל איברהים עבדאללה זוהה כאדם שירד ממכונית „ב.מ.ו." שזוהה, שהמשטרה כרם הצליחה לגלות, הניח את המטען הקטלני כפח־אשפה בפתח חנות „טאטי" ביום ד' והספיק לעלות שוב למכונית במרחק 100 מטרים משם, דקה אחר־כך, כאשר המטען התפוצץ.

מאת סופר „דבר" בצפון, שמעון וייס

חמישה חיילים מהכוח הצרפתי של יוניפי"ל נפצעו בליל שבת מידי פצצת אר.פי.ג'י. מצד מחבלים שיעים לעבר מוצבם. שניים מהחיילים נפצעו באורח בינוני השאר באורח קל. הם פונו לבית־החולים של האו"ם בנקורה.

כזכור, נהרג בשבוע שעבר חייל צרפתי ושלושה מחבריו נפצעו בתקרית דומה, שאירעה גם כן באיזור שממזרח לצור.

אתמול החלו חיילי יוניפי"ל בשינוי מיקומן של היחידות, חיילי הגדוד הצרפתי יעברו בימים הקרובים לגזרה המזרחית של היוניפי"ל לא הרחק מגבול ישראל. את מקומם של הצרפתים באזור צור יתפסו חיילי או"ם מגאנה, פינלנד וסנגל. שינוי זה נועד להפיג מעט את המתח, שנוצר בשבועות האחרונים בין החיילים הצרפתים לתושבים השיעים באיזור.

האיומים נמשכים

ארגון הסוד הלבנוני, האחראי לפיגועים האחרונים שאירעו בצרפת וכנראה גם לרצח של הנספח הצבאי הצרפתי בביירות, איים אמש להמשיך לפגוע ביעדים צרפתיים, אם שלטונות צרפת לא ישחררו את חברי הארגון העצורים בבתי־כלא בפאריס. הודעה ברוח זו נמסרה לאחת מסוכנויות הידיעות בביירות בשמה של „הוועדה לסולידריות עם העצורים הערביים והמזרח־תיכוניים בבתי הכלא בצרפת".

ככל הידוע זהו שם כיסוי של ארגון הסוד הלבנוני המכונה בדרך כלל בשם „הסיעות המזוינות המהפכניות של לבנון". ארגון זה מורכב מכמה עשרות לבנונים נוצרים, רובם ממוצא יווני אורתודוקסי, שמקום מגוריהם בחבל עכאר בצפון לבנון והשפעתם שוכנת בכפר קבעיאת.

מוריס אברהים עבדאללה, המורה בידו, ואחיו רוברט הם שניים מארבעת אחיו של מנהיג "ארגון הסורי "הסיעות המהפכניות הלבנוניות", העצור בצרפת. השניים, הנראים בתצלום זה על גג בית בכפר קובאיאת בלבנון, הכחישו בסוף השבוע כל מעורבות בגל הטרור השוטף עתה את פאריס. (צילום: א.פ.)

שר ההגנה הקנאדי פסל את הצעת פרס לשת"פ נגד הטרור

מאת אמיר אורן, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – שר ההגנה הקנאדי פסל שלשום את הצעת ראש הממשלה שמעון פרס לכינון ברית בין־לאומית לתיאום המלחמה בטרור. השר, פארן ביטי, שהה בביקור אצל בחות קנדה במערב־גרמניה בעת פגישת פרס עם עמיתו הקנדי בריאן מאלרוני, שהגיב פומבית בחיוב עקרוני על הצעת פרס.

מאלרוני הגיב ביתר חיוב ממשרדי החוץ וההגנה הקנאדיים על היוזמה הישראלית לפעילות מחקר ופיתוח משולבת, האמורה להפנות לתעשיה הישראלית עשרות מיליוני דולרים (קנדיים).

בראיון טלפוני מבארדן עם "טורונטו גלוב אנד מייל" אמר שר ההגנה ביטי, כי קשה לשער נסיבות שבהן תזמין מדינה ריבונית – קנדה, ארה"ב, ישראל או כל מדינה אחרת – יחידת קומנדו בין־לאומית לפעול בתחומה ומחוץ לשליטתה.

ל"ניו יורק טיימס" פרס הסביר שלשום שכוונתו לשיתוף־פעולה מודיעיני, לחקיקה, לבדיקת דואר דיפלומטי ולכינון יחידות מיוחדות. קדימה ראשונה תוקדש לחקירת משאביהם הכספיים של הטרוריסטים, אמר פרס.

אתמול נפגש פרס לסעודת צהרים עם מזכ"ל האו"ם, פרז דה קואיאר, שהאשים יום קודם לכן את ישראל בגרימת משבר המאיים על עתיד כוח האו"ם בדרום לבנון. המזכ"ל ביקש מחברות מועצת הבטחון לנקוט "פעולה בהולה, ביחידות ובצוותא" להוצאת כוחות צה"ל מדרום לבנון. התקפות על יוניפי"ל, שבהן נפגעו חיילי היחידה הצרפתית, נבעו מהיעדר שיתוף פעולה "ובמיוחד מהסירוב הישראלי לסגת כליל משטח שכבשה בפלישתה ללבנון", אמר המזכ"ל, בהזהירו כי אם לא תושג התקדמות במהרה, יישקל בכובד ראש פירוק יוניפי"ל.

חוסיין דן עם תאצ'ר בלונדון בדרך לכנס ועידה בין־לאומית

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים

המלך חוסיין נועד אתמול בלונדון עם ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר ודן עמה במאמצים הנעשים עתה להביא לכינוסה של ועידה בין־לאומית לפתרון הבעיה הפלשתינית ולצירופה של ירדן לתהליך המדיני באיזור.

כמו כן נדונו בפגישה, שבה השתתפו גם ראש ממשלת ירדן והרמטכ"ל זיד איבן שאכר, הבקשות הירדניות לרכישת נשק מתוצרת בריטית, ובכלל זאת מטוסי־קרב מטיפוס "טורנדו".

בסוף השבוע נועד חוסיין בלונדון עם אוסאמה אלבאז, יועצו של הנשיא מובארק. אלבאז דיווח לחוסיין על תוצאות שיחות פרס־מובארק באלכסנדריה ועל היוזמה לכינוס ועידה בין־לאומית.

ראש ממשלת ירדן הכריז לא מכבר, כי ארצו תתמוך ביוזמה זו, רק אם היא תעלה בקנה אחד עם עמדות הקונסנזוס הערבי, כלומר אם בוועידה הבין־לאומית ישתתפו גם נציגי אש"ף וחמש המדינות החברות הקבועות במועצת הבטחון ואם הוועידה תסלול את הדרך למימוש זכותם של הפלשתינים להגדרה עצמית.

בינתיים נמסר, כי היום או מחר אמור שר החוץ המצרי ד"ר מגיד לצאת לניו־יורק לדיוני העצרת הכללית של האו"ם. מגיד ינצל את שהותו בניו־יורק, כדי לדון עם שרי החוץ של המדינות החברות הקבועות במועצת הבטחון ביוזמה לכינוס ועידה בין־לאומית וינסה לגבש יחד עימם נוסחה משותפת לצורך כינוסה של ועדה מכינה, שתקבע את מתכונתה וסדרי־יומה של הוועידה הבינלאומית.

בסוף השבוע העביר מגיד את השקפת מצרים בדבר היוזמה לכינוס ועידה בין־לאומית לנציגי אש"ף בקהיר. בראיון לרדיו מונטה־קרלו שנערך בסוף השבוע שעבר הביע שר החוץ המצרי את תקוותו, כי כבר בשנה הבאה יתקיים מפגש בין נציגי ישראל, ירדן והפלשתינים בחסותה של הוועידה הבינלאומית.

אחיות בתי־החולים

(המשך מעמ' 1)

גרמה נזק רב לחולים. הם הזהירו, שאם הדבר יחזור על עצמו היום – לא יוכלו הרופאים לשאת באחריות לפגיעה התמורה שתיגרם לחולים.

שר הבריאות מרדכי גור קרא אמש לאחיות להימנע מלשבש את העבודה. לדבריו, צעדן של האחיות מנוגד לכללי האתיקה המקצועית. מנכ"ל המשרד, פרופ' דן מיכאלי, שקיצר את שהותו בכינוס של ארגון הבריאות העולמית בקופנהאגן, מסר ל"דבר" כי ינסה לחדש את המו"מ עם נציגות האחיות כבר היום, בהשתתפות אנשי ההסתדרות. הוא הביע תקווה, שבאמצעות חידוש מיידי של המגעים יהיה ניתן למנוע את שלב ההחרפה בעיצומי האחיות, האמור להתחיל היום אחרי הצהריים.

פרופ' מיכאלי מסר, כי "גורמים שונים" לוחצים על משרד הבריאות להוציא צווי־חירום נגד אחיות בתי־החולים, אך המשרד מעדיף בשלב זה לא לנקוט צעד זה. הוא הוסיף, כי יתכן שיהיה צורך לערב את ראש הממשלה שמעון פרס במשבר האחיות, מייד לאחר שובו מחו"ל.

שלשום היתה שביתת האחיות כמעט מלאה, למעט מקרי חירום שבהם התבקש מטה השביתה לאשר הצבת אחיות ליד מיטותיהם של חולים אנושים.

ראש סיעת חד"ש בהסתדרות בנימין גונן דרש לזמן בדחיפות את הוועד הפועל של ההסתדרות, כדי לדון בהידרדרות שחלה במשבר האחיות.

שמיר: אחרי הרוטאציה אטפל בנושאי כלכלה

מאת סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

"אין הצדקה לחוסר עבודה במדינה. ישנה אבטלה במקומות מסויימים אך באותו זמן מעסיקים ערבים מיו"ש, כי יהודים אינם רוצים לעבוד. עלינו לארגן טוב יותר את כח העבודה שלנו".

דברים אלה אמר ממלא מקום ראש הממשלה יצחק שמיר בפגישה עם פעילים ב"חרות". שמיר הודיע, כי לאחר הרוטציה הוא מתכוון לעסוק בנושאים כלכליים.

"הטיפול בנושאים המדיניים יהיה חשוב פחות מהנושאים הכלכליים, הכלכלה תהיה הנושא העיקרי בשנתיים הקרובות ואני כראש ממשלה אהיה מעורב בנושאים הכלכליים", אמר שמיר.

באוצר שוקלים הפחתת מס־נסיעות ל־15 אחוז

מאת סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

במשרד האוצר דנים בהורדת מס הנסיעות על כרטיסי טיסה לחו"ל מ־20 אחוז ל־15 אחוז. באוצר הגיעו למסקנה, כי יש להקטין את המס על הכרטיסים, משום שחלק ניכר מהנוסעים לחו"ל רוכשים את הכרטיסים בחו"ל ומעבירים אותם ארצה במסווה של מתנה, כדי להתחמק מתשלום המס.

באוצר היו מעדיפים לבטל מס זה כליל, אך על פי הצעה שהוכנה שיעור המס רק יופחת. במקביל מתכוון האוצר להקטין את המס המוטל על רכישות שירותי קרקע.

מי שרוכש כיום בארץ "חבילת תיור" הכוללת שירותי מלון, נסיעה וכיוצא בזה חייב במס בשיעור 32.25 אחוז. הכוונה היא להפחית מס זה ל־15 אחוז.

רוב הנוסעים ממילא רוכשים את שירותי הקרקע בחו"ל בשל המס הגבוה בישראל ולכן הורדת שיעור המס לא תפגע בהכנסות המדינה ממסים.

כוונת האוצר לבצע את הפחתות המס האלה אחרי החגים. הכרעה סופית בעניין זה עשויה ליפול כבר השבוע.

עצרת המנהיגות היהודית הצעירה נפתחה בטבריה

מאת שמעון וייס, סופר "דבר" בצפון

העצרת העולמית השלישית של המנהיגות היהודית הצעירה ("הפורום הישראלי") נפתחה אמש במלון "פלאזה" בטבריה והיא תימשך עד יום שלישי. בעצרת משתתפים כמאה נציגי קהילות יהודיות מארה"ב, אירופה, אוסטרליה ודרום אפריקה וכמאה נציגים מישראל.

במהלך העצרת יערכו משתתפיה דיונים ורב־שיח בנושאים אקטואליים שבין ישראל והתפוצות וכן יתארחו בה השרים ארנס, נבון וויצמן. בין המשתתפים הישראלים: הח"כים אולמרט, רמון, ארד ושיטרית וכן האלופים מיצנע וברק וקצינת ח"ן ראשית אל"מ אמירה דותן. כן יופיע בפני המשתתפים נתן שצ'רנסקי.

מבין המשתתפים מחו"ל ראוי לציין את תום דאין, ראש הלובי היהודי בארה"ב ומקס גרין, יועץ הנשיא רייגן לעניינים יהודיים.

שווארנדזה רמז

(המשך מעמ' 1)

הסובייטית כאן. המגעים הישראליים־סובייטיים נמשכו בסוף השבוע, במישרין ובעקיפין, אך למרות ההתעניינות הסובייטית בלוח הזמנים של פרס לא היו בידי פמליית ראש הממשלה ידיעות ברורות אם אכן ייפגשו השניים.

מרפי אמור לסכם עם פרס את המהלכים המדיניים הבאים ולדווח לו על שיחתו עם שולץ־שווארדנדזה. שיחות אלה עסקו אתמול גם בנושאים אזוריים, והשתתפו בהן יועץ הנשיא לבטחון לאומי ג'ון פוינדקסטר וסגן שר החוץ מייקל ארמקוסט. שלושה נושאים נדונו במגעים להסדרת פיסגת רייגן עם מיכאל גורבצ'וב ונושאי פירוק נשק. שני שרי החוץ ומתורגמניהם התייחדו למעלה מארבע וחצי שעות, בשיחות שבהן, כמו גם במרכזן שיחות רייגן עם שווארדנדזה, נסקרה פרשת העיתונאי ניקולס דנילוף.

בסוף השבוע קיים פרס שיחות עם אישים אמריקאים, ביניהם הנשיא לשעבר ריצ'ארד ניקסון, מושל מדינת ניו־יורק מאריו קואמו (שאמר לו כי טרם החליט אם יתמודד בבחירות לנשיאות), ראש העירייה אד קוך והקרדינל ג'ון אוקונור, שהוזמן לבקר בישראל. פרס שוחח גם עם יועץ התעשיינים ומערכות הבחירות דייוויד סוייאר, שסייע לו במערכות בחירות לכנסת בעבר והעשוי לשוב ולהפסיק כך גם בעתיד. נודע כי השניים ניתחו את לקחי הופעותיו התקשורתיות והציבוריות של פרס בעבר.

השר שרון בקולומביה

(ע"צ). – ישראל מבקשת לקנות מקולומביה קפה, פחם ונפט, אמר שר התעשייה והמסחר אריאל שרון, בהגיעו ביום ו' לבוגוטה, לביקור שנועד לקדם את היחסים הכלכליים בין שתי המדינות.

בהגיעו לנמל התעופה של בוגוטה נתקבל השר על־ידי שר הפיתוח של קולומביה, מיגואל מאריאנו. לאחר מכן נועד לשיחה בארבע עיניים עם נשיא המדינה וירג'יליו בארקו.

דליקה בבניין מלאכה בת"א

(עו). – דליקה פרצה אתמול בבניין מלאכה ברחוב נחלת יצחק בתל־אביב.

האש התלקחה בבית מלאכה השוכן בקומה הרביעית. כוחות מתגברים של משטרה והכבאים חשו למקום.

הכבאים עמלו כמה שעות בנסיון לאתר את הלהבות ולמנוע התפשטותן לעבר מפעלים נוספים. המשטרה סגרה את קטע הרחוב לתנועה וחברת החשמל ניתקה הזרם למקום מחשש סכנה.

עד כה טרם ברורה סיבת הדליקה.

דוד סוויסה שוחרר בערבות

(עו). – דוד סויסה, בנו של נציב שירות בתי הסוהר שוחרר ביום ו' בערבות של 5000 ש"ח בידי שופט בית משפט השלום אברהם בייזר ברחובות.

סויסה התחייב להימצא בביתו של אביו הנציב ולא לצאת מהבית אלא ברשות של קצין משטרה.

באזת כות המשטרה התנגדה תחילה לשחרור בערבות של הצעיר, החשוד בקשר בהברחת סמים שאירעה לפני 7 שנים ובהחזקת אקדח ללא רשיון באותה תקופה. החוקרת חזרה בה לאחר שהתייעצה עם קצין החקירות מרחוב שפלה, והסירה את דרישתה לאפשר למשטרה לערער על ההחלטה תוך 48 שעות.

ילד בן תשע נורה ונפצע קשה בשומרון

(עו). – ילד בן 9 תושב הכפר מסחה שליד אלקנה נפצע אנושות בליל שבת בשבוע מירייה. הרקע למעשה עדיין לא הובהר.

הילד סלח עבדול יכין פונה לבית־חולים "השרון" בפתח תקוה ומצבו קשה.

האב, שהתלווה לפצוע, סירב למסור פרטים על נסיבות הפציעה. מפקד משטרת פתח תקוה, שהוזעק לבית חולים השרון, מסר כי בכל הנראה מדובר בסכסוך משפחתי הקשור ברכיבה על סוסים, אך לא ברורים הפרטים.

ארבעה נפצעו בגלל דליפת גאז בבניין בשכונת גבעת־עמוס

פתאום שמעתי פיצוץ, והדלת, השולחן והכיסאות – עפו ישר על המיטה שלי

מאת יוסי לייבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

"האזנתי למוסיקה, פתאום שמעתי פיצוץ גדול. דלת הדירה, השולחן והכיסאות עפו באוויר ונפלו ישר על המיטה שלי. בחיי, היה לי מזל גדול".

כך, בקול נרגש עדיין מהאירוע, תיארה דיזאנה קונטנסקי, חמש שנים בארץ, את הפיצוץ בדירתה, שאירע ביום ו' בשעה 7.05 בבוקר בשכונת גבעת־עמוס בנשר, שליד חיפה. בפיצוץ נפצעו ארבעה אנשים – אחד קשה ושלושה קל.

הפיצוץ אירע בבניין מגורים בן תשע קומות, ובו 108 דירות בנות חדר אחד המיועדות לרווקים, עולים חדשים, סטודנטים וחיילים. מחקירה ראשונית של המשטרה ומכבי־האש עולה, כי בדירה בקומה השמינית היתה דליפת גאז במשך כל הלילה.

בבוקר ניסה בעל הדירה להדליק את כירת הגאז כדי להכין קפה ואז אירע פיצוץ אדיר שנשמע היטב בשכונת גבעת־שאנן הסמוכה. כתוצאה מהפיצוץ, קיר הדירה של הקומה השמינית עף החוצה, וכן חלק מקיר הדירה של הקומה התשיעית.

בעל הדירה, פיטר שרויידר, עולה חדש מרומניה, נפצע באורח קשה בכל חלקי גופו ופונה לבית־החולים רמב"ם, שם הוא מאושפז במחלקה הפלסטית במצב של חוסר הכרה. שלושה דיירים נוספים בקומה נפצעו באורח קל.

לפי עוצמת הפיצוץ, חשש במשטרה שהאסון גדול יותר. עשרות שוטרים, אמבולנסים, מכבי־אש ומומחי חבלה הגיעו למקום ופינו את הדיירים מהמקום. היה חשש, שחלק מקירות הבניין יקרסו תחתיהם.

באתר הפיצוץ נתגלה מחזה הרס: דלתות הכניסה נעקרו ממקומן, תריסים נעקרו, זכוכיות נופצו ודלתות המעליות נתלשו ממקומן והתקמטו כאילו היו עשויות נייר.

מומחה חבלה הסביר, כי הפיצוץ היה מסוכן ביותר, כיוון שמדובר בפיצוץ ניפוח – כלומר לגז לא היה להיכן לברוח ולכן כל הדלתות נעקרו ממקומן.

רופאים הביעו את החשש, שכתוצאה מנשימת גז יגישו חלק מהדיירים ברע בשלב מאוחר יותר. לדבריהם, תופעות לוואי של נשימת גז מורגשות כעבור זמן־מה.

דיירי הבניין עמלו במשך שעות רבות בסוף השבוע כדי לתקן את הנזקים. הדיירים בקומה השמינית מצאו מסתור ללילה אצל חבריהם בקומות התחתונות.

ספרי קודש וכתבי־יד יקרי ערך עלו באש בישיבת "מרכז הרב"

מאת נח זבולוני, סופר "דבר" בירושלים

בדליקה שפרצה אתמול בישיבת "מרכז הרב" בירושלים עלו באש ספרי קודש רבים וכתבי־יד יקרי ערך.

בעת תפילת מוסף כשאולם הישיבה בקריית משה היה מלא מפה לפה הבחין בן בין ראשי הישיבה, והרב הראשי לישראל, הרב אברהם שפירא והרב שאול ישראלי – הוד עשן לאולם. התברר כי בקומת המרתף של הישיבה פרצה שריפה.

למקום הוזעקו מכבי־אש, שהגיעו מיד למקום, מנעו את התפשטות האש וכיבו את הדליקה. אך האש כילתה ספרי קודש וכתבי־יד שהיו מוכנים לדפוס.

בתחילה היה חשד, כי ההצתה היתה על רקע פוליטי, אולם מחקירה הראשונה נראה, כי מתקן הפלורסנט, שדלק כל שעות השבת באולם המבנה, נשמט ממקומו ונפל על ערימת ספרים וזה גרם לדליקה.

המורים העל־יסודיים מכריזים על סכסוך עבודה ברשת "עמל"

מאת יעל פישביין, סופרת "דבר" לענייני חינוך

הסתדרות המורים העל־יסודיים מכנסת היום את הוועד הארצי של עובדי החינוך ברשת "עמל" לתאם דרכי מאבק בסכסוך העבודה עם ראשי רשת "עמל".

חטיבת המורים העל־יסודיים בהסתדרות המורים בראשות רב רהן הכריזה בסוף השבוע החולף על סכסוך עבודה עם רשת "עמל" בגין אי־העברת כספים הרשומות לקרן חיסכון בבנק "מסד" לפיצוי מורים בפנסיה על שעות נוספות. חטיבת המורים טוענת, כי הרשת העבירה בצורה לא מסודרת את הכספים הדבר עלול לפגוע במורים ובעובדי חינוך שפרשו מהוראה.

כמו כן טוענים המורים העל־יסודיים, כי רשת "עמל" אינה מכבדת הסכמי־עבודה ומגדילה – בניגוד להסכמים – את מספר התלמידים בקבוצות העבודה בבתי־הספר המקצועיים וכן אינה מכבדת הסכמי־עבודה בנושא פיצוי שעות עבודה למחנכים.

ביום ג' יכונס מפגש ארצי של ועדי מורים ומנהלים מכל בתי־הספר ברשת "עמל". מדובר ב־1500 מורים מכ־60 בתי־ספר הנמצאים ברשת "עמל" ההסתדרותית.

השנה עמדה בסימן בלימת האינפלציה,
תהא השנה הבאה שנת הצמיחה במשק.
מפעל תנופה לצמיחה
שיזמה ההסתדרות
נועד לאפשר לכל עובד בישראל
לעשות למען חבריו המובטלים,
למען הצמיחה ולמען המשק.
זו השעה לתרום שלושה ימי עבודה
למפעל תנופה לצמיחה.
בברכת שנת שלום, תעסוקה, יצירה וצמיחה.
המועצה הציבורית של מפעל תנופה לצמיחה.
תנופה לצמיחה
כולם יחד־יד ביד

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	15–5	מעונן
אמסטרדם	19–17	בהיר
בואנוס איירס	17–10	בהיר
הלסינקי	9–4	מעונן
הונג קונג	30–24	בהיר
וינה	15–8	בהיר
ז'נבה	14–11	מעונן
יוהנסבורג	25–13	מעונן
לונדון	28–8	בהיר
ליסבון	27–17	בהיר
מאדריד	26–16	בהיר
מונטריאול	17–14	
ניו־יורק	25–16	מעונן
סאן פאולו	18–15	גשום
פאריס	18–8	בהיר
פרנקפורט	17–5	בהיר
ציריך	13–10	מעונן
ריו דה ז'נרו	27–17	גשום
שטוקהולם	14–9	מעונן
שיקגו	22–16	מעונן

swissair

המנוחים והכואבים אנו מודיעים
על פטירתה לאחר מחלה קצרה וקשה של יקירתנו

מגדה הרצקא

המתאבלים:
הבעל: יהודה הרצקא
בנה וכלתה: דני ולסלי הרצקא
בתה וחתנה: יהודית ויהודה לוונטל
נכדיה: ארנון ובועז

ההלויה תתקיים מחר, יום שני י"ח אלול תשמ"ו 22.9.86 בשעה 15.00 בבית העלמין ברחובות.

נפגשים ליד השער.

השבעה בבית לוונטל, רח' וילסון 5 ת"א (טל. 03–615732).

השתתפותנו הכנה באבלה הכבד של
משפחת סקס איילה
במות הבן ז"ל
יו"ר עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 2515/2

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 79 בגוש 7174 רח' ביאליק מס' 47 חולון הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 3% משטח המגרש 953/6 כל אחד מדיירי קומת הקרקע.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרון
מ"מ ראש העיר
ויו"ר ועדת משנה
לתכנון ולבניה–חולון

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 2456/2

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 96 בגוש 7172 רח' ויצמן מס' 10 חולון, הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 3% משטח המגרש 602/3 מ"ר בקומת הקרקע בלבד.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ד'. את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרון
מ"מ ראש העיר ויו"ר
ועדת משנה לתכנון
ולבניה – חולון

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי הגלבוע
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגלבוע שבתל יוסף הופקדה תכנית מפורטת הנקראת "תכנית מפורטת מס' 5645 – כביש עוקף בית אלפא – קטע כביש המחבר כביש מס' 71 לכביש מס' 669 ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
חלקי גושים: 23124, 23129, 23150, 23154, 23155, 23157. עיקרי מטרת התכנית: יעוד השטח לסלילת כביש וכל העבודות הכרוכות בסלילתו. כמו כן העברת בעלות קטע הכביש הקיים מהמדינה למועצה האזורית הגלבוע ושני תחום הדרך ל־20 מטר ולאור התעלה השמוש בכביש החדש.

כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקבלת קהל.

כל המעוניין בקרקע, ובכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה האמורה.

תאריך: יג באב התשמ"ו
18.8.1986

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה – צפון

הוועדה המקומית
לתכנון ובניה רעננה
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה – 1965 (להלן החוק)

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6586 חלקה 98 ברחוב רמב"ם. מבוקשת הקלה 6% משטח המגרש, דהיינו 31% במקום 25% המותרים לפי תכנית מתאר רע/1/1 א'.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העירייה.

ב. וולפוביץ
יו"ר הועדה לתכנון ובניה

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 4732/184

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 277 בגוש 6750 רח' יום הכיפורים מס' 19 חולון הכוללת מתן הקלה ב:
א. מעלית 5%.
ב. תוספת קומות 2.5% משטח המגרש 1054.2 מ"ר עבור קומה חמישית.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים/ר'.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרון
מ"מ ראש העיר ויו"ר
ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 770

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 634 בגוש 6021 רח' הירמן מס' 13 חולון, הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 6% משטח המגרש 508/2 מ"ר בשתי הקומות כשווה החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב־1'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרון
מ"מ ראש העיר ויו"ר
ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 1342

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 161 בגוש 6019 רח' הנביאים מס' 28 חולון הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 6% משטח המגרש 571/2 בשתי הקומות לשתי יחידות בשווה.

החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים א'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרון
מ"מ ראש העיר ויו"ר
ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון

ועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי – מזרח הדרום

בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי הועדה המקומית הנ"ל, בקשה לשמוש חורג מתכנית מפורטת. מהות הבקשה: שימוש חורג משטח חקלאי לבריכת אידוי ברמת חובב. כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום במשרד הועדה המקומית, בימים ובשעות שהמשרד פתוח לקהל, ורשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים לועדה המקומית האמורה, תוך 14 יום, מיום פרסום זה.

שלום דנינו
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה מזרח הדרום

המועצה המקומית אפקים
מכרז פומבי 86/2/ע

בהתאם לסעיף 41 לצו המועצות המקומיות (נוהל קבלת עובדים לעבודה) תשל"ז 1977 מכריזה בזה הרשות המקומית אפקים על משרה פנויה כדלקמן:
1. תאור המשרה – קצין ביקור סדיר
2. דרגת המשרה – בהתאם לכישורי המועמד.
3. שיעור המשרה – 0.75
4. תאור התפקידים – מעקב וטיפול יומיומי בתלמידים הנעדרים ממוסדות החינוך בישוב, מרכז מידע וטיפול בנוער מנותק גילאים 14–18, קשרים עם מוסדות החינוך, המשטרה, שירותי הרווחה וקצינת מבחן לנוער.
5. דרישות המשרה – בעל השכלה אקדמאית בחינוך או מורה מוסמך, בוגר.
המועמד שיבחר למשרה יצטרך לגור באפקים.
את הבקשות יש להגיש למזכיר המועצה המקומית ע"ג טפסים המיועדים לכך במקור העתק עד ליום שישי כ"ב אלול תשמ"ו (26.9.86) בשעה 12.00.

מכבדי רב
יחיאל בנבורב
ראש המועצה

הועדה המקומית
לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאשור תוספת / בנית מבנים לבית על חלקה 162 בגוש 8232 רח' יואב. בהריגה 6% 50 מ"ע קו בנין צדדי, 40 מ"ע קו בנין אחורי, 2.88 במקי אחת קו בנין אחורי ותכנית מס' 374/86.

את התכנית ניתן לראות במשרדי העירה. ההתנגדויות אפשר להגיש במשך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אליאור
יו"ר הועדה המקומית

תשקיף – אסותא בע"מ
תיקון השמטה

בהודעה שהתפרסמה בעיתון זה ביום 9.9.86 בדבר תשקיף החברה נשמטו בטעות הקטעים הבאים:

בדבר התוקף המשפטי של התחייבות מש"ב והתחייבות הדירקטוריון ראה סעיף 16 לתמצית. ההתחייבויות של מש"ב ושל חברי הדירקטוריון לחברה המובאות בתשקיף הן לטובת בעלי המניות מכח הדין המאפשר להקנות זכות לטובת מי שאינו צד להסכם, ואכיפתן היא במישור האזרחי בלבד.

לחברה הסכם ניהול עם מדיכלל בע"מ "קבוצת כלל" (ראה סעיף 8.2 לתשקיף).

ע"פ תקנות ההתאגדות של החברה העברת מניות בחברה למי שאיננו רופא ואינו בעל מניות בחברה טעונה אישור של הדירקטוריון.

קביעת המחיר למניה לצורך ההנפקה ע"פ תשקיף זה מבוססת על עיסקאות במניות של החברה שנעשו בעבר לפני תאריך התשקיף, וקביעת שווי החברה לצורך ההנפקה ע"פ תשקיף זה משקפת למיטב הבנת החברה את שוויה של החברה.

דבר
DAVAR دافار
מאוחד עם למרחב
העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מזכיר מערכת: מרדכי ברקאי
מנהל כללי: אהרון קראוס
המו"ל – "דבר" בע"מ
מודפס בדפוס "דבר בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ.65233
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית "דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים: רח' המלך ג'ורג' 16, בית־מאזיה קומה ב' טלפון 242203 מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27 טלפונים 3־2־642111, מ. 33104

مكتب من الاهل

هكذا من الاصل

אנשים • אנשים •

בעיטת פתיחה

את הנשף של „הפועל" תל־אביב לא יחמיצו גם אנשים עסוקים מאד. שר הבטחון יצחק רבין, שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי, שר האנרגיה משה שחל והשר עזר וייצמן יבואו הערב לגן האורנים בתל אביב כדי להשתתף יחד עם עשרות אוהדים וחברים בנשף פתיחת עונת הכדורסל והכדורגל שמארגנת אגודת ידידי הפועל תל אביב. למשתתפים במסיבה מובטחת ארוחה כיד המלך, קוקטייל האלופים ומכירה פומבית של פרסים שונים, שהכנסותיה יועברו לאגודת ידידי הפועל תל אביב. ינחו את הערב האוהדים ה„שרופים" של הפועל תל אביב – רן שילון, מני פאר ואלי ישראלי.

יקיר צור

פסטיבל בריאות

חיפה, שבימים כתיקונם שומרת על שקט ומתרחקת מאור הזרקורים, צפויה להצפה ממלכתית ביום ג' הקרוב. ראש הממשלה שמעון פרס, שר הבטחון יצחק רבין, שר הבריאות מרדכי גור וסגניתו שושנה ארבלי־אלמוזלינו והשר משה ארנס יכבדו כולם בעת ובעונה אחת את העיר בנוכחותם, ביום עמוס אירועים סביב בית החולים רמב"ם ובסימן פרישתו של מנכ"ל ביה"ח, פרופ' י. ברזילי, המסיים חמש שנות כהונה בתפקיד. חנוכת המכון להשתלת כבד, ביתן הילד והמחלקות האורתופדיות המשופצות, הרצאות בפני עובדי בית החולים ותורמים וארוחת ערב חגיגית של אגודת ידידי ביה"ח במלון „דן כרמל" הם רק חלק מהאירועים אליהם מוזמנים האורחים. מסתבר שלוח הזמנים הצפוף של „פסטיבל הבריאות" החיפאי דורש מחלק מהשרים להופיע בשני אירועים בעת ובעונה אחת הגורם דאגות רבות למארגנים.

אריאלה ראובני

„אנטי שנור"

אמש נפתחה בשבדיה העצרת העולמית השלישית של מנהיגות יהודית צעירה, בהשתתפות מאה צעירים יהודיים מכל רחבי העולם ומשלחת גדולה מישראל. אורי גורדון, ראש עליית הנוער ומיוזמי המפגשים הללו, ציין כי כבר הושגו שתיים ממטרות המיזם: נוצר קשר בלתי אמצעי בין יהודים צעירים מחו"ל לבין עמיתיהם בארץ, וכן בוצעו הלכה למעשה פרוייקטים משותפים, כלכליים ואחרים.

גורדון סיפר כי מאז העצרת הראשונה שולבו בעבודות הפורום הישראלי צעירים מכל תחומי החיים והטעים כי עצרת המנהיגים היהודיים צריכה להיות גוף „אנטי שנור" שיעסוק בכישרונות ולא בכספים.

ועוד קוביה

ממציא הקוביה ההונגרית שכבשה את העולם איננו נח על זרי הדפנה. ארנו רוביק (בתמונה) ההונגרי כבר המציא משחק חדש שישגע את המוחות, המתבסס על ציר מסתובב שלו 45 זויות. הצעצוע המתוחכם הוצג ביריד הסחר העולמי בבודפשט ביום שישי.

מנהל

הועד המנהל של אוניברסיטת תל־אביב בחר במר נעמן גור, סמנכ"ל האוניברסיטה לענייני כספים, למנהל כללי של אוניברסיטת תל־אביב. מר גור ייכנס לתפקידו ב־1 בינואר 1987 ויבוא במקומו של מר דוד לייתן, שסיים את תפקידו ב־31 בדצמבר 1986.

גור נולד בתל־אביב ב־1939, סיים תואר ראשון בכלכלה ובסוציולוגיה באוניברסיטה העברית ומינהל עסקים באוניברסיטת תל־אביב. הוא עבר ממשרת כלכלן באגף התקציבים של עיריית תל־אביב לתפקיד מנהל האגף, ומ־1976 גיזבר העיריה בפועל. ב־1978 החל את עבודתו באוניברסיטת תל־אביב כחשב הכללי של האוניברסיטה וב־1979 נתמנה סמנכ"ל לענייני כספים, כלכלה ותקציבים. כמו כן משמש גור כחבר בדירקטוריונים של חברות רבות.

מנהלת

מאירה גרא נתמנתה למנהלת הכללית של המועצה הישראלית של קרן התרבות אמריקה־ישראל בישראל. הגב' גרא, העובדת מזה שנים רבות בקרן התרבות, עסקה במכירת חפצי אמנות בבית הקרן בניו יורק וכן ארגנה מסעות של פעילי הקרן לישראל. מאז שובה לישראל היא עוסקת בארגון פעולות התרומה לקרן התרבות. מאירה גרא מוכרת לצבור בישראל מעבודתה ב„משכית", כאשת חברה וכאמו של מעצב האופנה עודד גרא, והיא ידועה גם בקשריה האמיצים עם הכנר אייזיק שטרן ורעייתו ורה. המינוי בא ביוזמתם של נציגי ההנהלה בארה"ב ותוקפו יחול מחודש אפריל 1987.

קירוב לבבות

שיתוף פעולה מעניין בין משוררים מצ'ילי וציירים מישראל הביא לפרסום ספר הכולל 58 שירים צ'יליאניים, שלכל אחד מהם הותאם ציור על־ידי צייר ישראלי. הספר הוגש בסוף השבוע על־ידי העורכת הצ'יליאנית, ד"ר סימה רספקה (מימין), מרצה באוניברסיטת סאן־טייגו ודוברת עברית רהוטה, לסגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות מר יצחק נבון (משמאל). ד"ר רספקה מסרה לנבון כי מטרת הפרוייקט המשותף היא „לקרב בין בני האדם על־ידי האמנות ולא רק באמצעות הממשלות". הטכסט בספר מופיע בעברית ובספרדית ופורסם בסיוע שגרירות ישראל בצ'ילי ומשרד החוץ.

אביב יווני

מנכ"ל ארגון התיירות של יוון, קונסטנטין קיריאזיס, עומד להגיע מחר לארץ, לביקור בן ארבעה ימים שבמהלכו ידון בשאלות תיירות. במועד מאוחר יותר, כנראה בנובמבר, מצפים לביקור גומלין של סגן שר הכלכלה היווני פאנאיוטיס רומליוטיס, בעקבות ביקורו של שר התיירות הישראלי אברהם שריר ביוון הקיץ. ביקורים אלה מתפרשים כגילויים נוספים של שיפור האקלים הניכר ביחסי יוון־ישראל בשנה האחרונה.

ש. שמיר

לאחר 13 שנות עבודה כנהג בשרות נשים — במקרה זה מנכ"ליות נעמ"ת בבה אידלסון, תמר אשל, נאווה ארד ומאשה לובלסקי — פרש יהודה גולדברג (מימין) ופתח פאב, אך לא שכח להזמין את הבוסית לשעבר, מאשה לובלסקי (משמאל).

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

שגריר צרפת בישראל שארל הרגו נפגש ביום ו' על־פי בקשתו עם הרמטכ"ל, רב־אלוף משה לוי. בפגישה הוחלפו דעות על תפקיד הכוח הצרפתי ביוניפי"ל בלבנון. נכח גם מתאם פעולות הממשלה בלבנון אורי לובראני. (צילום: דובר צה"ל).

126 חברות או"ם קוראות למועב"ט לגבש סנקציות נגד דרום־אפריקה

מרכז האו"ם (א.פ. ורויטר). – ברוב מוחץ התקבלה אתמול בעצרת או"ם החלטה הקוראת למועצת הבטחון של האו"ם לגבש הצעות – לסנקציות נגד דרום־אפריקה.

126 חברות הצביעו בעד ההצעה, 24 נמנעו ו־9 חברות לא השתתפו בישיבה. בין הנמנעות היו גם ארה"ב בריטניה וישראל. ההחלטה שהתקבלה קוראת לכינוס דחוף של מועצת הבטחון, הגוף היחיד במסגרת האו"ם המוסמך לקבל החלטה על נקיטת סנקציות נגד חברה באו"ם.

להחלטה קדמו ארבעה ימי דיונים במסגרת מושב מיוחד שכונס כדי לדון בהמנעותה של דרום־אפריקה מיישום החלטת מועצת הבטחון של האו"ם משנת 1978 למתן עצמאות לנמיביה.

להצעה שהתקבלה קדמו שתיים אחרות, אשר גינו את ארה"ב „על שבמדיניותה הנפשעת השהתה את קבלת העצמאות של נמיביה". קבלתן של הצעות אלו נמנעה על־ידי ארה"ב, ובזו שהתקבלה בסופו של דבר כלולה ביקורת מתונה בלבד על ארה"ב. נמתחת בה ביקורת על מדיניות ה„מעורבות הקונסטרוקטיבית" של ארה"ב, הדוגלת בהעדפת דיפלומטיה שקטה על פני כפיה, ועל ה„לינקג'", המדיניות הכורכת את מתן העצמאות לנמיביה ביציאת הכוחות הקובנים מאנגולה השכנה.

נשיא ארה"ב רונאלד רייגן דחה את הזמנתו של נשיא זאמביה קנת קאונדה לבקר באפריקה ולהוועד עם מנהיגי המדינות הגובלות בדרום־אפריקה.

סגן מזכיר העתונות של הנשיא, אשר מסר על כך, אמר, כי „לנשיא פשוט אין זמן לערוך מסע לאפריקה עקב סדר יומו הגדוש". הדובר הוסיף, עם זאת, כי „הממשל מקווה שניתן יהיה לארגן משהו עם שר החוץ שולץ, אשר יבקר בדרום־אפריקה בחודש הבא".

הנעדר שמואל קירשנצווייג התקשר אל הוריו בקריית־חיים:

הבן התנצל על הצער שגרם והבטיח לספר את הרפתקאותיו בארבע שנות העלמותו

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר" בחיפה

שמואל קירשנצווייג, רווק בן 33 מקריית־חיים, שיצא לפני ארבע שנים לטיול בחו"ל ומאז אבדו עקבותיו – התקשר בסוף השבוע אל בית הוריו בקריה והודיע, כי שלום לו.

„אני עדיין רועדת מהתרגשות" – אמרה האם מרים קירשנצווייג לסופרת „דבר". „בארבע השנים האחרונות ציפיתי לשמוע משמוליק שלי את המלה – אמא".

שמואל קירשנצווייג אותר לפני כמה ימים בהולנד במבצע משותף של שני חובבי רדיו – חובב הרדיו הישראלי דוד בדבסט מרעננה וחובב רדיו מהולנד, שהצליחו לעלות על עקבותיו באמסטרדם, הגיע אל ביתו, שוחח עמו, הקליט את דבריו ואף צילם אותו.

בעקבות פגישה זו צלצל שמואל לבית הוריו ביום ה' בערב, התנצל על ההרדה ועל עוגמת הנפש שגרם להם בהעדרותו והבטיח לשלוח מכתב, שבו יספר את כל הקורות אותו בארבע השנים האחרונות.

האם מצפה, כי שמואל יגיע בקרוב לביקור בארץ, אולם קרוב לוודאי שהיא תקדים אותו ותצא לפגשו בהולנד.

שמואל קירשנצווייג יצא מביתו בחודש יולי 1982 לטיול במצרים. הוא התקשר טלפונית מקאהיר הביתה והודיע, כי שלום לו וכי בדעתו לחזור תוך כמה ימים לארץ, אולם מאז נותק הקשר עמו. למשפחה נודע, כי שמואל התגורר זמן־מה בבלגיה ובפאריס, אולם כל הנסיונות לאתרו ולחדש את הקשר עמו עלו בתוהו.

המשפחה הודיעה על היעלמו למשטרה וזו העבירה ל„אינטרפול" פרטים עליו ועל מסלול טיולו, אולם במשך ארבע שנים תמימות לא התקבל כל מידע אודותיו. „חיינו בין יאוש לתקוה" – אמרה האם – „אינני יכולה להעלות על דעתי שום סיבה שגרמה להיעלמו".

על־פי הצעתו של חרות לפיד מאילת השחר, המסייע באיתור צעירים ישראלים, שנותק עימם הקשר מסיבות שונות, פנתה האם אל חובב הרדיו דוד בדבסט וזה יצר קשר עם חובב רדיו בהולנד.

חובב הרדיו בהולנד הפיץ באמסטרדם תצלומים של שמואל בצירוף בקשה לסייע באיתורו, ואכן אורח הולנדי התקשר לפני זמן קצר אל חובב הרדיו ההולנדי והודיע, כי זיהה את הצעיר הישראלי. במקביל התקבלה גם הודעה מהקונסוליה הישראלית בהאג, כי שמואל קירשנצווייג פנה לפני שבועות אחדים אל הקונסוליה בבקשה להאריך את תוקף דרכונו הישראלי.

וייצמן: אשאר בממשלה אחרי הרוטאציה

(ע). – השר עזר וייצמן אמר בסוף השבוע, כי הרוטאציה תתקיים ב־14 באוקטובר וכי הוא ימשיך להיות חבר הממשלה גם אחרי החילופין בראשות הממשלה.

בהרצאתו במועדון ההנדסי בתל אביב אמר וייצמן, כי תחילה היו לו היסוסים בקשר לחברותו בממשלה בראשות שמיר. הוא חשב שאם תוצאות החקירה של משטרת ישראל או מסקנות הבג"ץ היו מפלילות את שמיר, לא היה נשאר בממשלה, אולם בעניין זה – חשוב מה שאומרת המשטרה ומה שקובע בית הדין העליון.

לדעתו של וייצמן, הממשלה אחרי הרוטציה תמשיך במדיניות של היום, ואם יהיה בה ויכוח – הוא יהיה ענייני.

קרונות שתי רכבות נוסעים מהירות מוטלים לרוחב הפסים בצומת קולווץ' שבסטנפורד, אנגליה. בשעה שהתנגשו נסעו שתי הרכבות במהירות של 160 קמ"ש. אדם אחד נהרג בהתנגשות ו־73 נפצעו. (צילום: א.פ)

שריד: לאסור ההפגנה בעד אסירי הטרור

מאת מוכה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

ח"כ יוסי שריד (ר"צ) מבקש מהיועץ המשפטי לממשלה למנוע את קיום הפגנת ההזדהות עם אסירי המחתרת היהודית, שנקבעה לפי מידע שבידיו ליום ג' בירושלים ושמארגנת על־ידי „גוש אמונים".

ח"כ שריד טוען, כי בהפגנה יש משום עבירה ברורה על הפקודה למניעת טרור וכי היא באה להאדיר בטרוריסטים, שביצעו בין השאר מעשי רצח בדם קר.

כזכור, אסר היועץ המשפטי לשעבר על קיום הפגנה דומה לפני שנה בכיכר מלכי ישראל, אם יושמעו בה דברי הזדהות עם הטרור ומבצעיו.

בודקים את נסיבות הריגת תושב רפיח

מאת דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום

השלטונות בודקים את סיבת מותו של תושב רפיח ואם הוא נגרם כתוצאה מירית של חיילים.

אתמול נערכו ברפיח שתי הפגנות אלימות לציון יום השנה הרביעי לטבח במחנות סאברה ושאתילה. המפגינים יידו אבנים על כוח צה"ל שהיה במקום. החיילים ירו באוויר כדי לפזר את המתפרעים.

כעבור זמן מה הגיע לבית־החולים הממשלתי בחאן יונס צעיר בן 22, כשהוא פצוע קשה מירייה. כעבור רבע שעה הוא מת מפצעיו.

גופתו נלקחה לבדיקה במכון לרפואה משפטית ומתוצאותיה יתברר, אם הצעיר מת מיריות החיילים או מסיבה אחרת.

מי אמר שאין מקום בראש השנה?

נופש בראש השנה

בכפר החורש

בצפת

באשקלון

כן, נותרו מקומות לראש־השנה בבתי־ההבראה של קופת־חולים.
אוירת ארץ ישראל היפה באירוח מלא.

הזמן ישירות:
באשקלון, „מרגוע לעובד" - 051-36433
בצפת, „כנען" - 069-30834
בכפר־החורש, „בית גורדון" - 065-72530

פרטים נוספים והזמנת מקומות:
תל-אביב, רח' אבן גבירול 51 - טל. 03-219211
תל-אביב, רח' שמשון 11 - טל. 03-284474
חיפה, רח' אחד העם 7 - טל. 04-664241
ירושלים, רח' התקופה 24 - טל. 02-667151
באר-שבע, שלמה המלך 17 - טל. 057-73772
רעננה, אחוזה 56 - טל. 052-454131

אנו מכבדים ישראכרט.

קופת חולים | ענף ההבראה

לראשונה מאז „קמפ־דייוויד":

כינוס מדינות איסלאם ייפתח היום במצרים

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

בקאהיר אמור להיפתח היום כינוס ראשון מסוגו מאז הוטל החרם הערבי על מצרים בעקבות הסכמי „קמפ דייוויד". בכינוס ישתתפו נציגי 20 מדינות ערביות ואיסלאמיות.

המדובר בכינוס של ארגון „ערי הבירה במדינות האיסלאמיות", שבו תידונה בעיות הקשורות בשמירת איכות הסביבה ביותר מ־20 ערי בירה בעולם המוסלמי ובכללן קאהיר.

למרות אופיו הבלתי פוליטי של כינוס זה, הרי עצם העובדה שהוא נערך בקאהיר משקפת שלב נוסף בהיחלשות החרם הערבי על מצרים, בעיקר מצד המדינות האיסלאמיות. כזכור התקבלה מצרים מחדש לפני למעלה משנה כחברה בארגון „הוועידה האיסלאמית", שממנו גורשה ב־1979 בעקבות חתימתה על חוזה השלום עם ישראל.

ה„סי.י.א." נחפז לקבוע אחריותו של אבו־נידאל

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – בבית הלבן ובפנטאגון טוענים, כי ה„סי.י.א." נחפז מדי לקבוע, כי ארגונו של אבו־נידאל הוא האחראי לחטיפת מטוס „פאן אמריקן" בקאראצ'י לפני שבועיים – כתב שלשום ה„וול סטריט ג'ורנאל".

דו"ח ה„סי.י.א." מצא „ראיות המרמזות בבירור" לאחריות אבו־נידאל ולא מצא כל ראיה לחסות לוב לחטיפה, אולם פקידים בבית הלבן ובפנטאגון וגורמים אחרים בממשל טוענים, כי ה„סי.י.א." נחפז במסקנותיו וביססן על נתונים חלקיים. פקידים אלה חוששים, כי הדו"ח עלול ללחוץ על הנשיא רייגן לבצע פעולת גמול נגד מטרה מפוקפקת, או להאט את חיפוש הקשר הסורי או הלובי.

החיפזון של ה„סי.י.א." הוסבר בלחץ שהופעל על קהילית הביון האמריקאית להפיק הערכה כלשהי על הפיגוע בקאראצ'י.

משלחת יוונית – לשיחות על שיתוף פעולה בתיירות

מאת דוד מושיוב, סופר „דבר" לענייני תיירות

משלחת יוונית תבוא לישראל מחר בערב להמשך הדיונים על שיתוף פעולה יווני־ישראלי בנושאי תיירות.

שתי המשלחות ידונו בנושאים הבאים: פיתוח והרחבת התיירות בין שתי המדינות: הכנת תוכניות וחבילות תיור ונופש על־ידי סיטונאים מרכזיים בשתי הארצות: ארגון סיורי לימודים משותפים והשתתפות בירידי תיירות: שיתוף פעולה לעידוד התיירות לישראל ויוון מארצות אחרות, ובמיוחד מארה"ב, קנדה וארצות אירופה.

כן ידונו המשלחות בשיתוף פעולה בין שתי המדינות בארגונים בין־לאומיים, במפגש שרי התיירות של ארצות אגן הים־התיכון ובהקמת צוות קבוע לשיתוף פעולה בתחום התיירות.

אנשי ציבור בשטחים מגנים הטרור בצרפת

מאת דני רובינשטיין, סופר „דבר"

ראשי הציבור הערבי בשטחים, המזוהים כאוהדי אש"ף, פרסמו ביום ו' הודעת גינוי למעשה הטרור בצרפת.

„הזדעזענו לשמע הידיעות המכאיבות מצרפת על המשך התקפות הטרור והמשך נפילתם של קורבנות חפים מפשע ואנו מודיעים על גינוי חריף למעשי טרור אלה ומוקיעים מבצעיהם". על ההודעה, שהתפרסמה בעיתון „אל־פאג'ר", חתומים זוהיר אל ראיס ופאיז אבו רחמה מעזה, רימונדה טוויל, חנא סניורה ומוצטפה נתשה.

משלחות מ־60 מדינות שאינן מקיימות יחסים עם ישראל – ל„אגריטך"

מאת דוד מושיוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

משלחות מיותר מ־100 מדינות ישתתפו בתערוכת „אגריטך", המציגה את השגי הטכנולוגיה החקלאית הישראלית בגני התערוכה בתל־אביב.

עד־כה הגיעו כבר יותר מ־1,500 נציגים ממדינות שונות ומצפים ליותר מ־2,000 קניינים. התערוכה נפתחת לקניינים היום בשעה 1.00 בצהריים.

בין הבאים, משלחות קניינים מ־60 מדינות, שאינן מקיימות יחסים דיפלומטיים עם ישראל, ביניהן משלחות מהונגריה ובולגריה. בין הנציגים שבאו כבר לישראל נמנים שר החקלאות של גרמניה פרנץ ארטל, תת־שר החקלאות הבריטי, מנהל הבנק לפיתוח אזורי של קמארון, שר המסחר והתעשיה של סווזילנד, ומנכ"ל הבנק לפיתוח של מכסיקו. מאות רבות של נציגים הגיעו מארצות אסיה ואפריקה.

עקב בואם של מאות רבות של קניינים מחו"ל נוצר ביקוש גדול לחדרים בבתי־המלון בתל־אביב והיה צורך לשכן חלק מהמשלחות בבתי־מלון מחוץ לתל־אביב ואפילו בירושלים.

יעקבי: המשך כהונתי אחרי הרוטאציה אינו אוטומאטי

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר" בנגב

"איני רואה את כהונתי בממשלה לאחר הרוטאציה כהמשך אוטומאטי. הדבר מותנה בשלושה דברים: האם הולכים לקראת חידוש הצמיחה; מה תהיה מידת שיתוף הפעולה בין שותפי הממשלה בניהול התוכנית הכלכלית־חברתית, והאם תימשך המדיניות השקולה והשפויה בנושאי חוץ ובטחון. החלטה סופית על כך אקבל ימים ספורים לפני הצגת הממשלה הבאה בכנסת." דברים אלה אמר בסוף השבוע שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי בשיחה עם עתונאים בבאר־שבע.

יעקבי, שהשתתף בדיוני מועצת חברת "שנות ה־2000" לפיתוח הנגב, ציין, כי בימים הקרובים תסתיים עבודתה של הוועדה הבין־משרדית העוסקת בסיווגם מחדש של אזורי הפיתוח בארץ. הסיווג החדש יושתת על מידת הריחוק של אזורי הפיתוח מהמרכז הדמוגראפי של ישראל. לדבריו, הסיווג יקנה מעמד של איזור פיתוח א' לתעשיות השוכנות בבאר־שבע.

בהתייחסו לעיירה מצפה־רמון, ציין יעקבי, כי בשבועות הקרובים יועלו מחדש על שולחן הממשלה המלצות ועדת המנכ"לים בדבר הענקת פטור מלא ממסים לתושבי העיירה. לדבריו, על־פי החלטת הממשלה ייהפכו חלק ממאות הדירות הנטושות בישוב למלון־מרפא. "אנו מנסים, במקביל, להפוך חמישה בתים בעיירה לאכסניה ליוצרים בתחומי האמנות והספרות. המקום אמור להפוך למעין 'משכנות שאננים' של הנגב".

קארפוב ניצח במשחק ה־18 וצמצם את יתרון קאספרוב

לנינגראד (ע"ד וע"צ). – הטוען לכתר אליפות העולם בשחמט, אנאטולי קארפוב, ניצח אתמול במשחק ה־18 את המחזיק בתואר גארי קאספרוב, וצמצם בכך את יתרונו של קאספרוב לנקודה אחת בלבד.

המשחק החל ביום ו' והמשכו נדחה לשבת לאחר חמש שעות. בשבת המשיכו השניים לשחק עוד שעתיים ו־20 דקות, ולאחר המהלך ה־58 של קארפוב הודיע קאספארוב על כניעתו.

בעקבות נצחונו של קארפוב התוצאה היא 8.5:9.5 לטובת קאספרוב. במצב זה אין כל ודאות לגבי התוצאה הסופית של התחרות.

לקאספרוב די בנצחון נוסף אחד כדי להבטיח לעצמו כמעט בוודאות את הנצחון הסופי. קאספרוב זקוק ל־12 נקודות בלבד כדי לשמור על תוארו, ואילו קארפוב זקוק לפחות ל־12.5 נקודות כדי להוציא את התואר מידיו.

הנח"ל חוזר לצבא

מאת טלי זליגר

עד הקמת חטיבת הנח"ל קראו לו חיל עגבניות. המסלול הצבאי החדש יישר את הקו עם יחידות החי"ר האחרות. המסר ברור: מדובר בצבא ולא בסניף של התנועה. ראיון עם תא"ל יורם גלבוע מפקד הנח"ל

בערב אחד של חורף, בשעה מאוחרת, הוחלט בפורום המצומצם, שהצטופף סביב שולחנו של ראש הממשלה, להתחיל מיד בתנופת התיישבות שעליה סוכם מכבר, זמן רב לפני שהרוטציה התחוללה. חיכינו די! היכה ראש הממשלה באגרופו הקטן על השולחן. איש מן הנוכחים בחדר לא גילה התנגדות, ותכנית הגברת ההתיישבות היהודית בלב הישוב הערבי בגדה המערבית יצאה לדרך. יד יציבה רשמה על פתק, שהועבר בין חלק מהנאספים בחדר: „תהיה לנו בעיה עם הירוקים, ו,היקר' גם לא יתן לעבור על זה בשקט. נצטרך לחשוב איך להסתדר עם זה".

„הירוקים" וגם „היקר", יכולים להרגע. ההתרחשות המתוארת כאן לא קרתה עדיין. הנח"ל לא נדרש להקים האחזויות באזורים שנויים לגמרי במחלוקת לאומית, ויצחק רבין לא נאלץ להגן על קווי המתאר של מדיניות ההתיישבות הבטחונית שלו. אולם אין זה בלתי־אפשרי שההתרחשות הדמיונית הזו תתממש בעתיד הנראה לעין.

פיקוד הנח"ל כפוף לרמטכ"ל. הרמטכ"ל כפוף לשר הבטחון ושר הבטחון כפוף לפוליטיקה. הוא לא לבד שם. במסדרונות האלה מסתובבות גם התנועות המיישבות. ופיקוד הנח"ל מופעל על־ידי התנועות המיישבות, שגם אותן לא מפעילה רוח הקודש. גם בתנועות המיישבות שם המשחק הוא „פוליטיקה". מה יקרה ביום שיוחלט על תנופת ההתיישבות? איך יגיב פיקוד הנח"ל להחלטה, אם תיפול, להקים בשם הבטחון והחזון האחזות נח"ל בלב הישוב הערבי בגדה המערבית או בעזה תחילה?

מפקד הנח"ל, תא"ל יורם גלבוע עוקף בזהירות את המהמורות שמציב לו סצנריו כזה. למה לו להסתבך? הוא מכיר את החומר, את הנפשות הפועלות ואת הדינמיקה של הפוליטיקה. ייתכן שגוו מתכסה בזיעה קרה כשהוא מעלה במוחו את האפשרויות הגלומות בתהפוכות הדינמיקה הזאת, אבל הוא סומך כנראה על החושים הבריאים של התנועות ושל שר הבטחון הנוכחי – שני הערוצים הלא־צבאיים, שדרכם מופעל הפיקוד שלו – ומעריך שאלה לא יתנו להעמיד את הנח"ל בסיטואציה כלכך לא נוחה. על הרמטכ"ל הוא לא יכול לסמוך בעניין הזה. הרמטכ"ל, כמוהו – ואין זה חשוב מי האיש בתפקיד – הוא אישיות צבאית הממלאת הוראות.

מי בכלל צריך את הנח"ל? בשביל מה לסבך את המצב המסובך בלא־הכי, ולהכניס לתמונת המחלוקות גוף שהוא גם וגם – אזרחי־פוליטי וצבאי בעת ובעונה אחת, ויש שיגידו, שהוא לא גם וגם, אלא הוא לא זה ולא זה. לתא"ל יורם גלבוע יש דווקא תשובות למכביר על שאלת ה„בשביל מה". יתכן שנעשה עוול מסויים לנח"ל בשנים האחרונות. מאז דימוי „חיל עגבניות" ועד דימוי „גיסות הזמר", שהוציאה לנח"ל הלהקה מעוררת הקנאה של הפיקוד, נתפס הנח"ל בעיני הציבור כ„חלטורה צבאית".

היו לכך כמה סיבות משכנעות. בהתחשב במסלול האימונים המפוקפק שעברו חיילי הנח"ל, היה חלקו הגדול של שירותם הצבאי מוקדש לעיסוק בחצי האחר של עיסקת החבילה – החצי של התיישבות. גם הביצועים הצבאיים בשעת מבחן, שלא היו תמיד משכנעים במיוחד, הקנו לנח"ל תדמית של גוף מיישב, של חבר'ה זרוקים, שהמשמעת היא מהם והלאה, ושסממני הצבאיות החיצוניים אינם אלא סידורה מייגעת עבורם. חיילי הנח"ל ראו בתנועות המיישבות את הכתובת לכל דבר ועניין – ואת הצבא צריך לעבור כי „זה מה שיש". רמת החיילות הקרביות של הנח"ל נגזרה מפעילותו של אחוז מסויים מחיילי פיקוד הנח"ל, שהשתלבו ביחידות מובחרות אחרות ובגדוד הנח"ל של הצנחנים. הקומבינציה הזאת הולידה מיתוס רוויחן בתקופה מסויימת, ומעודד חוסר אמון בתקופות אחרות. ההצדקה לקיומו של פיקוד הנח"ל השתמרה בזכות השיקול ההיסטורי – הצורך ליישב אזורים צחיחים מאדם לאורך הגבול.

מלחמת ששת הימים הולידה את השטחים ואת דילמת ההתיישבות. הנח"ל שמר על מסגרת סבירה בתוך הקונסנסוס. כל ההתיישבות בערבה, בבקעת הירדן ובאיזור ים המלח יצרה רצף לאורך הגבול המזרחי, שמספרי הנח"ל והתנועות המיישבות משתבחות בו. מפקד הנח"ל גורס שעובדה זאת היא ההצדקה לקיום הנח"ל במתכונתו הנוכחית, והבטחונות ששומרים עליו מפני התדרדרות לפוליטיזציה.

כדי להדגיש את ממד העניייניות וההתרחקות מפוליטיקה, נפנה פיקוד הנח"ל בשנים האחרונות להגביר ולחזק את החצי השני של עיסקת „המגל והחרב", והקים את חטיבת הנח"ל. אחרי חבלי לידה לא קלים, יש עתה לפיקוד הנח"ל זרוע מיישבת וזרוע לוחמת. חטיבת הנח"ל העלתה את רמת החיילות של החבר'ה מהנח"ל ויישרה קו עם יחידות חי"ר אחרות. בד בבד סייעה החטיבה לעשות סדר בתמונת המצב ההיסטורית – במה שנראה כטשטוש תחומים. התנועות המיישבות לא אהבו את היוזמה שהיתה כרוכה בשינוי מסויים במסלול הנח"ל, שינוי שהתבקש מהקמת החטיבה ומבניית מערך אימונים הולם למסגרת החדשה. היה בכך כדי להוציא מידיהן קצת מהכוח שהן מחזיקות. פיקוד הנח"ל לא ויתר ובגיבוי צה"לי ועל רקע צרכים אותנטיים של מערך הלחימה, נשבצה אחת משתי הפנינים, שמפקדי הנח"ל מעטרים בהן, השבוע, את אירועי כנס הנח"ל: התיישבות בטחונית וחטיבת חי"ר.

„בכל מקום שהנח"ל מתיישב, ההיבט למיקום הנקודה הוא בטחוני", קובע תא"ל גלבוע, ומתקן מיד: „ב־90 אחוזים מהמקרים". גם זה לא מעט, ומתבסס על ההכרה של האסכולה שקובעת כיום בעניינים הללו: לא אבן הגבול היא שתקבע את גבול מדינת ישראל, התלם האחרון הוא הקובע את הגבול. כך למשל, הקימו הנח"לאים לפני שנה את האחוזות ביד מלאגה שבגבול המערבי. בגבול החדש עם מצרים – 360 מעלות של דיונות ושמש, ואפשרות גישה רק דרך כביש הפטרולים – הנח"לאים עלו עם אוהלים ועם כושר אילתור, בסגנון שנות ה־50. שנה אחר־כך מתחילות הדיונות להעלם מתחת לניצנים ראשונים של פריחה, והנח"ל מרגישים „עשינו זאת שוב". לתפיסתם, אין גוף מוכשר יותר להפריח שממה ולהתמודד עם אזורים בעייתיים. „הנח"ל מאפשר למדינת ישראל, בתחום ההתיישבות הבטחונית, חופש של מאה אחוז להחליט היכן רוצים להקים נקודה", קובע גלבוע, ונותן לך להבין שהיום אי־אפשר לבנות ישוב המתבסס על אזרחים ובני משקים. באזורים קשים הסיסמה היא, „סמוך על הנח"ל".

אל היכולת הזאת צירף הצבא יכולת קרבית משופרת. היא טובה אמנם גם לצרכים הבטחוניים המידיים השוטפים בהאחזויות אולם היא טובה במיוחד לצרכי ניצול כוח־האדם בצה"ל, ולתיגבור מערך החטיבות הסדירות, שליקויים בתיפקודו התגלו במלחמת לבנון. כיום מורכב המסלול שעובר הנח"לאי מטירונות במשך חצי שנה, חטיבה (לאימון ותעסוקה מבצעית) יציאה להאחזות לחצי שנה, שכוללת פרקי אימון מרוכזים במיתקן פיקודי, אליו מוקפצים החיילים אחת לכמה שבועות, ופעילות שוטפת בהאחזות, כשהפעילות החברתית היא המרכיב העיקרי. אחרי ההאחזות בא תורה של פעילות צבאית במסגרת גדודית. לאלה שלא יצאו לקורס קצינים, חצי שנת של"ת בקיבוץ, אחרי הגדוד – הפרק היחיד שאין בו כלל מרכיב צבאי – ולאחריו בחטיבה. בתום שלוש השנים התומים חיילי הנח"ל לארבעה חודשים נוספים של של"ת אחרון בקיבוץ. בצה"ל משתבחים במסלול זה, בו עולה המרכיב הצבאי על המרכיב החקלאי. הוסף לזה את המהפך בשלב הטירונות – בעבר היה נהוג לגבש את הפלוגות בהתאם לתנועות המיישבות – שבה מציבים את הפלוגות, על־פי צרכי הצבא ולא בתכונת הגרעינים. המסר ברור: כאן מדובר בצבא ולא בסניף של התנועה. גאוות ההשתייכות מתחלקת עתה בין התנועה המיישבת ובין הגדוד שהוא גאוות היחידה, וגם לכך, נוטים להאמין בצה"ל, יש השפעה מבורכת על רמת הצבאיות.

בהתחשב בעובדה שתנועות הנוער פשטו במידה מסויימת, וכמעט מדאיגה, את הרגל, נשאלת השאלה האם אין סכנה שייבש המעיין ממנו נוטל הנח"ל את משאביו האנושיים. מפקד הנח"ל אינו מודאג. מחקר שנעשה לאחרונה בנח"ל בידי אנשי מקצוע מגלה, כי רוב חברי הגרעינים של הנח"ל – אי־אפשר להתגייס לנח"ל כיחידים ולשרת רק בחטיבה, המסגרת היא עדיין גרעינית, ותשאר כזאת – מעדיפים את המסגרת הזאת מסיבות חברתיות. הרוב לא העזו לטעון טיעון אידיאולוגי להצדקת הצטרפותם לנח"ל, ואיש גם לא העדיף „נוחות צבא קל". ממילא אגדת גידול העגבניות נגוזה וכיום יודעים שבנח"ל קוטפים את ה...

גם אם הדגש כיום הוא על הצד הצבאי, חיילי הנח"ל הם עדיין זן מיוחד. אי־אפשר לפספס אותם. הם בולטים בסגנון הזרוק קצת, האומץ הנח"לי [illegible] בכירים או אורחים, שמקורו בגיבוש החברתי בתודעה החברתית־פוליטית המפותחת שלהם. האגדה מספרת שמפקדי הצבא הבכירים, בסיוריהם ביחידות בשטח, בלבנון ובמקומות אחרים, מתכוננים בקפדנות יתירה לשיחות עם חיילים, כשמדובר בביקורים אצל חיילי חטיבת הנח"ל. יש להם דעה בכל עניין ודי חוצפה להשמיע אותה בפני כל „ברולך" בכיר המגיע אליהם. הרוח הנושבת כיום בערבי הנח"ל היא על כן רוח פוליטית־צבאית עם משבים ערים של מעורבות בשני התחומים. על החבל הדק הזה יצטרך להלך כל מי שיעמוד בראש הפיקוד, כל עוד יתקיים המבנה הזה.

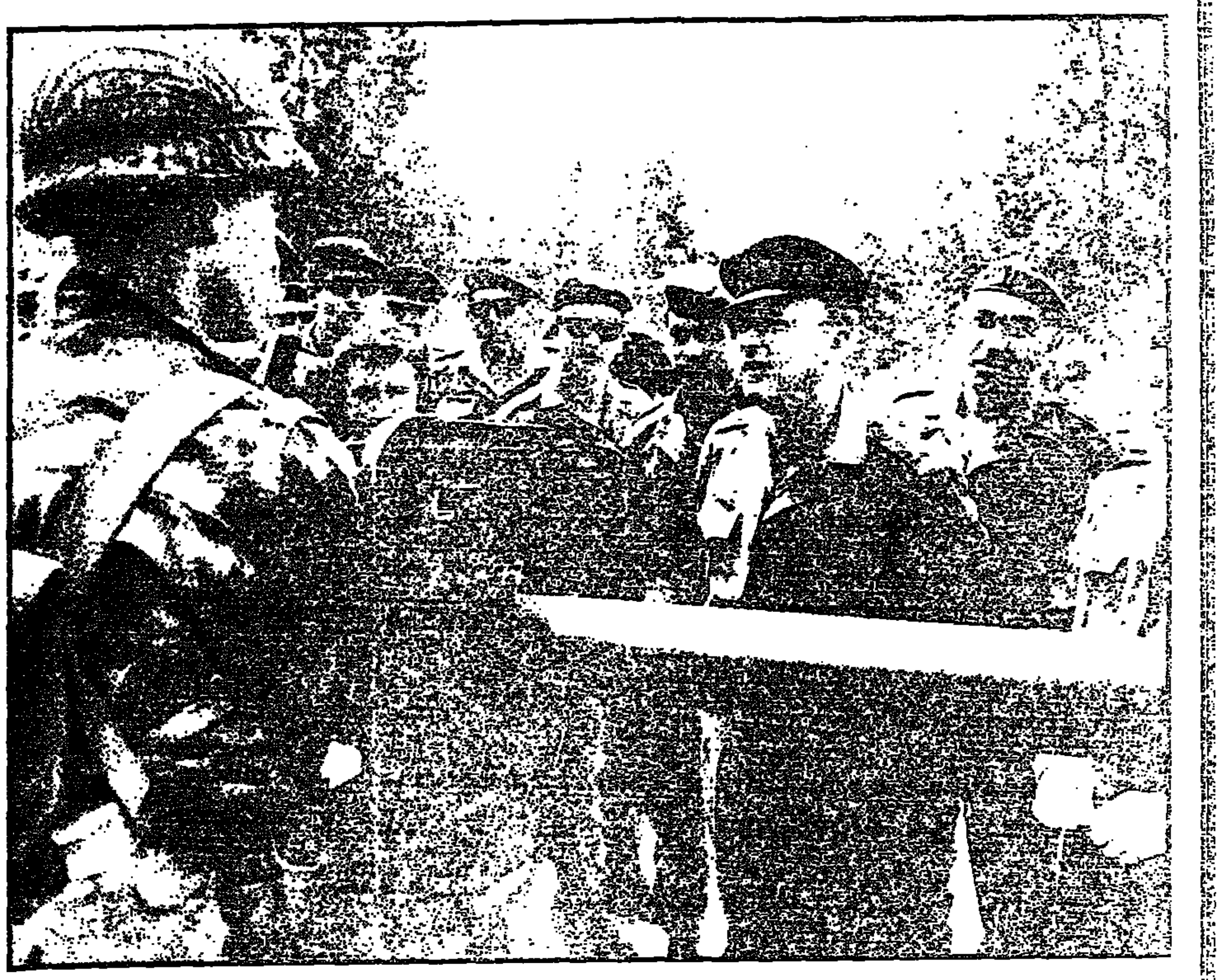

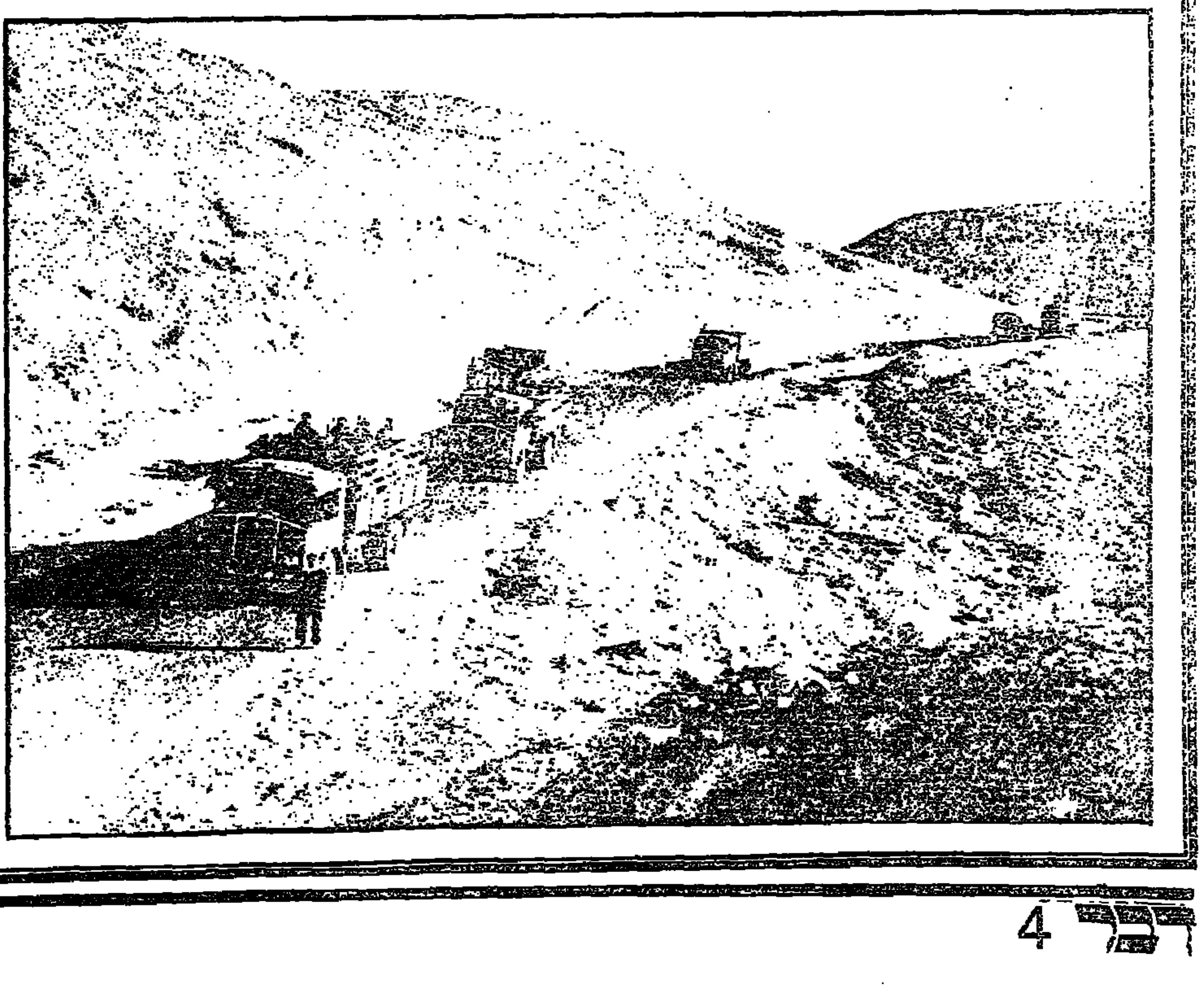

هكذا من الاصل

هكذا من الاحسن

המגל שהחליד

מאת ארנון מגן

היה זה לא אחר מאשר שר הבטחון עזר ויצמן בממשלת בגין, ב־1977 או ב־1978, בקונסטלציה פוליטית־פנימית הנראית היום בלתי אפשרית לחלוטין, אשר בתשובה על שאלתה של אחד מחברי הכנסת „התחיה" את אחוז המגשימים בנח"ל פי עשרה: במקום 25 אחוזים (במציאות) השיב – 2.5 אחוזים. רק כעבור ימים אחדים תיקן את עצמו.

הטעות נבעה, כמובן, מנקודה שהשתרבבה לתוך המספר שלא כדין, אבל אפשר היה לצפות משר הבטחון שיעמוד בעצמו על טעות כזאת. הרי אין זה פרט שולי: אחוז המגשימים הוא אחד הקריטריונים החשובים ביותר – ויהיו מי שיאמרו: החשוב ביותר – לצידוק קיומה של מסגרת צבאית מיוחדת זו, שהיא אחד מפיתוחיה המקוריים ביותר של ישראל, שנמצאו לה אחר־כך חקיינים בכמה ממדינות אפריקה ואסיה.

גם 20 או 25 אחוזים הם כמובן לא פסגת החלומות. אבל אפילו בימי שיא זוהרו של הנח"ל לא הגיע שיעור ההגשמה אלא ל־28 או 30 אחוזים לכל היותר. זה היה מזמן, בשנות ה־50; אחר־כך ירד האחוז בהדרגה ל־20, ובשנים האחרונות הוא כבר נמצא מתחת לקו זה. החישוב המדויק קשה במקצת: אפשר להטות את האחוז לכאן או לכאן, לפי שיטת החישוב, ממש כמו בסוגיה אחרת, אבל קרובה במהותה: אחוז בני הקיבוצים הנשארים במשקיהם. בסוגיה זו נעים החישובים בין 40 ל־70 אחוז. ומכל מקום – פי שניים או פי שלושה מאשר בנח"ל. אבל אין זו השוואה הוגנת: מכאן בני משק שנולדו בקיבוץ, גדלו והתחנכו בו; מכאן בני עיר, אמנם רובם חניכי תנועות נוער, שבקושי הספיקו לטעום טעמם של חיי קיבוץ ממש.

בכל זאת אפשר לשאול אם יש אחוז מינימלי של הגשמה שהוא „הקו האדום" המפריד בין „כדאיות" הנח"ל ובין אי־כדאיותו. ואמנם אני שואל – את משה נצר, בן 64, יליד רוסיה, חבר קיבוץ רמת־יוחנן, מפקד הנח"ל בדרגת אל"מ בשנים 1950־1954, ראש אגף הנוער והנח"ל במשרד הבטחון בשנים 1967־1971, עוזר שר הבטחון (שמעון פרס) לעניני התיישבות בשנים 1974־1977 – וכיום ראש המועצה האזורית זבולון, יו"ר „יד לבנים" ויו"ר עמותת בית הנח"ל בנחל־עוז, ראשון ישובי הנח"ל.

אבל משה נצר מבקש להזכיר עוד גורם – עניין המיצפים. הוא עצמו היה בין יוזמי הקמת המאחזים והמצפים בנקודות אסטרטגיות שונות – תחילה בעיקר בגבול עם מצרים, ואחר־כך בעיקר בגבול המזרחי (ועד היום) עם סוריה וירדן. בדרך כלל נחשבו המאחזים והמצפים ליצורים ארעיים, אבל – ואין להצטער על כך – לא מעט מהם נהפכו במרוצת השנים לישובי קבע. כך כרם־שלום, שהיה מאחז בנגב במשך לא פחות מ־12 שנים; כך תקוע; כך מצפה־שלם. מכל מקום, מאחזים ומצפים אלה לא ניתקו אלא חלק מחיילי הנח"ל, בעוד האחרים, הרוב, יכלו לקיים את מסלולם האופייני של שילוב סביר בין הפרק הבטחוני והפרק ההתיישבותי.

עד שב־1977 קמה ממשלת הליכוד והפכה את המצפים לעיקר, במיוחד לצורך היאחזות בגדה המערבית; עם כל מה שהשתמע מהם מבחינה חברתית ומבחינת מיעוט הסיכוי לגבש גרעין שילך אחר־כך להתיישבות, באותו מקום או במקום אחר: פיזור בקבוצות קטנות, ללא תעסוקה של ממש, עם פרידה ממושכת בין בנים לבנות. „צריך לשמור מכל משמר על האיזון בין בטחון להתיישבות, ואסור שתפיסת מאחזים תפגע פגיעה קשה במסלול ההתיישבותי־חקלאי", אומר משה נצר. נכון, עדיין אין סטטיסטיקה היכולה להוכיח, שאינפלציית המאחזים, שנפסקה ב־1984, עם הקמת הממשלה בראשותו של פרס, פגעה במאזן ההתיישבות של הנח"ל, אבל כאשר תהיה – דומה שמשה נצר יהיה האחרון שיופתע.

וכיוון שהוזכרה סטטיסטיקה. יש סטטיסטיקה הקובעת, כי הגידול העיקרי של התנועה הקיבוצית בא לה מבפנים, מקרב בניה היא, מאותם 40 עד 70 אחוזים הנשארים במשקיהם. השאלה היא אם צריך לספור בעיקר את הנפשות, או את הישובים, ואם לא מן הראוי להביא בחשבון גם את מיקומם של הישובים. משה נצר יכול לטעון, לא בלי צדק, שתוספת כך וכך נפשות לקיבוצו הוותיק או לקיבוצים ותיקים אחרים איננה שקולה כנגד מספר דומה, או אפילו קטן יותר, של צעירים שהקימו ועדיין מקיימים את רוב הישובים בגבול המזרחי, מן הגולן דרך בקעת הירדן ועד לערבה – הרבה־הרבה עשרות של ישובים.

המאחזים והמצפים שהקים הנח"ל היטו אותו מן המסלול ההתיישבותי. משה נצר, מפקד הנח"ל לשעבר, סבור כי הופר האיזון בין המגל לחרב

משה נצר כבר שמע שאלה זו לא פעם ולא פעמיים, וגם היה עד לויכוחים רבים סביבה. „היו שטענו", הוא נזכר, „כי אם רק 10 אחוז מיוצאי הנח"ל מגשימים בהתיישבות, צריך לחשוב ברצינות על פירוק המסגרת הזאת. אני אינני גורס כך. רק אם אחוז ההגשמה ישאף לאפס, צריך לשאול ברצינות בשביל מה אנחנו צריכים את הנח"ל".

בינתיים זה איננו שואף לאפס, אבל אי־אפשר להתעלם מן הירידה ההדרגתית. ירידה זו מוסברת, לדעתו של נצר, בשתי סיבות: אחת היא, כמובן, הפיחות הכללי במוטיבציה של הצעירים, בשימת הדגש־יתר בהגשמה העצמית, במקום בהגשמה הלאומית. השניה מיוחדת לנח"ל: הדגשת הפרק הצבאי על חשבון הפרק ההתיישבותי. הפיכת הנח"ל לחטיבה נפרדת, ב־1982, האיצה תהליך זה, על אף שהקמת החטיבה באה לא מעט בעקבות לחץ מלמטה, מצד הנח"ל עצמו – מתוך הרצון לאפשר לבנים לתרום תרומה גדולה יותר לצבא ולהשתחרר מן הדימוי, המנוסח לפעמים במונח „חיילי עגבניות" או במונחים דומים.

אבל היום, בינינו לבין עצמנו, אין מרבים להקים ישובים חדשים, וכאשר כבר מקימים ישוב חדש, לרוב מקצים לו שטח אדמה סמלי ומכסת מים במשורה, בלי אפשרות של פרנסה ממש מחקלאות – ומה יהיה על המגל בסמלו של הנח"ל? העניין הזה, האופי הלא־חקלאי של ישובים חדשים רבים, הוא באמת בעיה בעיני משה נצר, כי יכול לקום חכם אחד בישוב כזה, שאין בו אפילו בדל של שדה, ולהציע להעביר את הישוב כולו, על מפעלי התעשיה שלו, לעיר הקרובה. איך שלא יהיה, הנח"ל זורם היום בעיקר לחיזוקם של „ישובים־קיימים" – בהם ישובים צעירים שהוקמו על־ידי נח"לאים ממחזורים קודמים, אבל גם ותיקים יותר ואפילו ותיקים מאוד, ללא עבר נח"לאי. אלא שכך היה מאז ומתמיד, רק האחוזים השתנו אולי.

מכל מקום, אין לחשוש מהיווצרות „עודפים" של בוגרי נח"ל הרוצים בהתיישבות, אין לחשוש שמא לא תימצא להם כתובת התיישבותית. תמיד יהיה היכן לקלוט אותם – להשלמת קיבוצים קיימים וגם להקמת קיבוצים חדשים, ככל שתנופת ההתיישבות הדרושה נבלמה – מדגיש מפקד הנח"ל לשעבר.

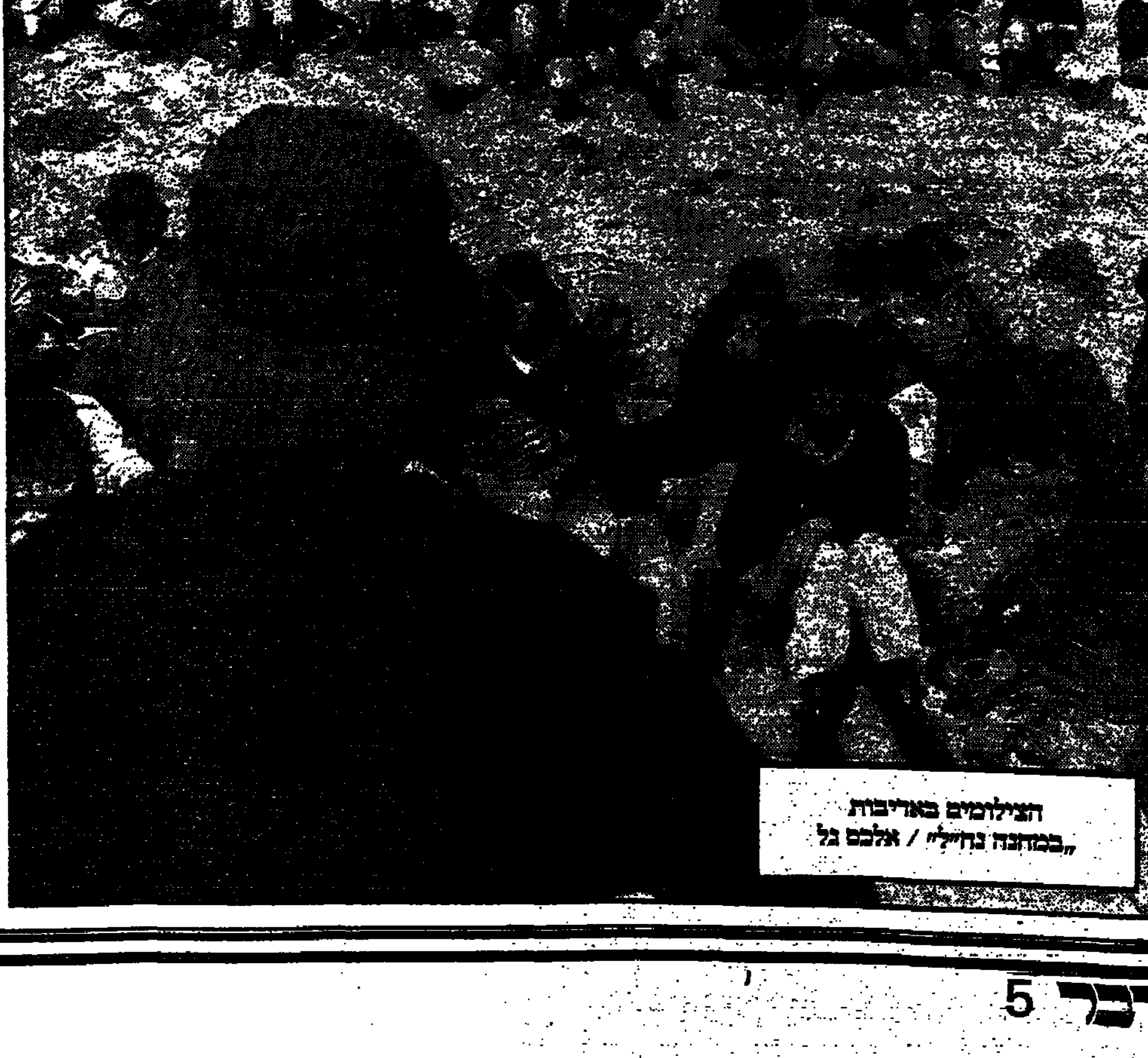

הצילומים באדיבות „במחנה נח"ל" / אלכס גל

חברת „בזק" החלה השבוע בהתקנת טלפון הלחיצים האלקטרוני החדש כטלפון התקני של החברה. בשלב ראשון, מותקן הטלפון למנויים חדשים בירושלים בלבד, בהתאם לתוכנית העבודה של החברה. הטלפון החדש מיוצר על ידי חברות „טלרד" ו„אלישרא". „בזק" הזמינה השנה כ־100,000 מכשירים מסוג זה, המיועדים להתקנה בשנת העבודה הנוכחית. (צילום: יצחק הררי)

המשטרה: להעמיד לדין 3 בכירים בעיריית חיפה

חשודים בעבירות שוחד, מרמה והפרת אמון

מאת נתן רועי,
סופר „דבר" לענייני משטרה

היחידה הארצית לחקירות הונאה שבראשותו של הנ"ציצב יורם גרנן העבירה בימים האחרונים לפרקליטות מחוז חיפה שלושה תיקי־חקירה הנוגעים למעשי שחיתות שבוצעו, לפי החשד, על ידי עובדים בכירים בעיריית חיפה. המשטרה ממליצה להעמיד את הנחקרים לדין.

שלושת התיקים שהועברו לפרקליטות מחוז חיפה נחקרו על ידי צוות חקירה מיוחד בראשותו של רב־פקד אריה ליאור ושכלל את החוקרים פקד רות חופרי ורב פקד בועז גוטמן.

התיק הראשון עוסק בראובן כץ, עובד בכיר באגף מהנדס העירייה בחיפה, שהוא סמנכ"ל מחלקת הפיקוח והבנייה, בענת זוהר, אדריכלית, ובעורך הדין יוסף גילאור ממשרד עורכי הדין סולומון־ליפשיץ בחיפה.

החשדות נגד השלושה הם במתן וקבלת שוחד.

המשטרה חקרה חשד, כי ענת זוהר הכינה תוכניות־בנייה לביתו הפרטי של ראובן כץ, ללא תמורה, וכי עורך דין יוסף גילאור טיפל בעניינו של כץ וייצג אותו במינהל מקרקעי ישראל.

המשטרה גם חושדת, כי בין כץ לגילאור נקשרו קשרי עבודה הנוגעים ללקוחותיו של גילאור. ראובן כץ חשוד בקבלת דבר במרמה ובנסיבות מחמירות.

לפי חשד המשטרה, על סמך רישום כוזב השיג כץ פטורים מדמי היתר עבור שטחי בנייה שביצע בביתו, בסכום של 3,000 דולאר. הומלץ להעמיד לדין את כל השלושה.

תיק שני שהועבר לפרקליטות נוגע לראובן כץ ולילי ברזור, מפקחת רישוי בעירייה. החשד שהועלה נגד השניים הוא קבלת דבר במרמה נגד ראובן כץ והפרת אמונים נגד לילי ברזור. מדובר שוב בבנייה שנעשתה בביתו הפרטי של ראובן כץ וקבלת אישורים לא כדין מהעירייה, בסיועה של לילי ברזור, עמיתתו לעבודה של כץ בעירייה. הומלץ להעמיד לדין את השניים.

התיק השלישי נוגע למיכה בראון, עובד במחלקת הבנייה הציבורית בעיריית חיפה ומספקו של מבנים ציבוריים. תיק זה נפתח לפי תלונת פרופסור משה לבנת – סגן ראש העירייה לשעבר ויושב ראש לשעבר של הוועדה לתכנון ולבנייה בחיפה.

החשדות המיוחסים לבראון הם קבלת שוחד והפרת אמונים מצד עובד ציבור, בכך שנהג להכין תוכניות בנייה ותרשימים כעבודה פרטית בשכר, ללא קבלת אישור כמתחייב במקרים כאלה.

החשוד אף נהג לספק שירותים לאזרחים שנתקלו בבירוקראטיה במשרדי מהנדס העירייה תוך ניצול קשריו בעירייה לשם כך. בראון חשוד ש„קיצר תהליכים" לאזרחים שונים תמורת שכר. המשטרה ממליצה להעמיד את מיכה בראון לדין.

גמלאי „מבטחים" ו„מקפת" נאבקים על תוספת השחיקה

מאת חיים ביאור,
סופר „דבר" לענייני עבודה

ארגוני הגימלאים בשתי קרנות הפנסיה הגדולות של ההסתדרות – „מבטחים" ו„מקפת" – פותחים במאבק לתשלום פיצוי שחיקה לאלפי גמלאים.

שני הארגונים יקיימו מחר מסיבת עיתונאים, שבה יפרטו את מניעי מאבקם ואילו ליום א' הבא מתוכננת הפגנה של גמלאים מול בית הוועד־הפועל של ההסתדרות.

בגילוי דעת שמפיצים ארגוני הגימלאים של „מבטחים" ו„מקפת", על דעתה של הסתדרות הגמלאים, נאמר כי שתי קרנות הפנסיה הללו משתמטות זה שנתיים מלקיים החלטה של הוועדה המרכזת, לפיה לגמלאים הוותיקים מגיעים פיצויים בגלל שחיקת הפנסיות והירידה ברמת חייהם.

ארגוני הגמלאים מציינים בגילוי הדעת, כי פעמים אחדות כבר נערכו להפגנות נגד הוועד הפועל והמזכיר הכללי „בשל האדישות ואף הזלזול שאלה מגלים כלפי קיפוחם של אלפי גימלאים".

למרות זאת, נעתרו הארגונים להבטחות שלפיהן תוסדר הבעייה וחזרו בהם ברגע האחרון מצעדים אלה.

מהנהלת „מקפת" נמסר בתגובה על דבריהם, כי הקרן ביצעה את החלטת הוועדה המרכזת בדבר פיצוי לגמלאים שהפנסיה שלהם נשחקה.

הנהלת הקרן הטעימה, כי לאחר שהתקבלה החלטת ההסתדרות, ביוני 1984, נבדק מצבם של כל הגמלאים. בכל אותם מקרים שנמצאו לפי קריטריון אובייקטיבי, כי אכן קיימת שחיקה – שולם פיצוי, מסרו אנשי „מקפת". לעומת זאת, גמלאים שהבדיקה הראתה שהפנסיה שלהם שמרה על ערכה – לא קיבלו פיצוי.

החקלאים מפסיקים היום אספקת גזר ותפ"א לשוק

מאת דוד מושיוב,
סופר „דבר" לענייני חקלאות

החקלאים המאורגנים במסגרת המרכז החקלאי והתאחדות האיכרים מפסיקים היום אספקת תפוחי אדמה וגזר לשווקים, במחאה על כך שמשרדי האוצר והתעשייה והמסחר מתעלמים מדרישתם להעלות את מחירי מוצרים אלה, למרות שחלפה שנה מאז הוקפאו מחיריהם.

המחיר המרבי של הגזר ותפוחי אדמה הוא 83 אגורות לקילוגרם לצרכן. החקלאים טוענים, כי בשנה האחרונה התייקרו התשומות של גידולים אלה בשיעור 22 אחוז בקירוב. לכן הם דורשים העלאה של מוצרים בשיעור התייקרות שחלה בתשומות.

יצויין, כי לפני כשבוע פנה הממונה על התקציבים במשרד האוצר אהרון פוגל לארגוני המגדלים של המרכז החקלאי והתאחדות האיכרים וביקש מהם לדחות את כוונתם להפסיק את אספקת הגזר ותפוחי האדמה לשווקים.

הבקשה לדחות את הפסקת האספקה נעשתה תוך הבטחה, כי הנושא ידון ברוח אוהדת בוועדת המעקב, האמורה להתכנס היום. החקלאים נענו לבקשה זו.

ביום ו' נודע למגדלים, כי נדחתה תביעתם, וכי ועדת המעקב לא תדון בנושא זה, בגלל חילוקי דעות על תחשיבי משרד החקלאות.

לסופר „דבר" נודע, כי משרד החקלאות פנה למשרד האוצר וביטל את הפיקוח על גידול הגזר ובמה שנוגע לתפוחי אדמה, הגיש המשרד תחשיבי התייקרויות התשומות שחלו בגידול זה.

בר־לב יציע תוספת עד 300 ש"ח ללובשי מדים

מאת יוסף מיכלסקי,
סופר „דבר"

שר המשטרה חיים בר־לב יציע להוסיף למשרתים במדים, אנשי צבא, שוטרים ואנשי ביטחון תוספת נטו של 200־300 שקלים חדשים לחודש בשנת התקציב התשמ"ח – זאת אמר השר חיים בר־לב בהרצאה שנשא ביום ו' במועדון הרוטרי בחיפה.

לדבריו של השר, יש לראות עובדים אלה כקבוצה מיוחדת, שכל הכנסתם במשכורתם בלבד.

להבדיל ממורים ומאחיות, שהם לרוב מפרנסי־משנה, הרי השוטרים ואנשי הצבא הם, בדרך כלל, המפרנסים הראשיים ובמקרים רבים גם המפרנסים היחידים של משפחותיהם.

שר המשטרה ציין, שהציבור צריך להיות מודע לסכנה הכרוכה בכך ששוטרים יחפשו להם עבודה נוספת כנהגי מוניות, למשל, ואח"כ יתקשו במילוי תפקידם כשוטרים.

השר בר־לב מסר, שבשנים האחרונות הוחמרו מאוד הקריטריונים בגיוס שוטרים ונדרש מהם, בין היתר, 12 שנות לימוד, שירות צבאי מלא והם חייבים להיות בעלי כישורים לקצונה.

התמורה זאת, אמר השר, מקשה על מילוי שורות המשטרה, אך היא הביאה לידי כך שמשטרת ישראל היא כיום אחת הקבוצות המשכילות בשירות הציבור, כאשר יותר משליש השוטרים הם בעלי השכלה אקדמית.

נחנך בית הסתדרות ראשון לדרוזי הגולן

מאת סופר „דבר"

במעמד חגיגי, שבו השתתפו ראשי העדה הדרוזית והמזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, נחנך בסוף השבוע שעבר בית ההסתדרות הראשון במגזר הדרוזי ברמת הגולן.

הבית החדש הוקם בכפר מסעדה שבמרכז הרמה ויקיים שירותים גם לכפרים בוקעתא, עין קיניה ומג'דל.

חששותיהם של גורמים בהסתדרות מפני קבלת־פנים צוננת למזכ"ל ההסתדרות, כפי שאירע בעת ביקורו של ראש הממשלה בכפרי הדרוזים ברמה – התבדו.

ישראל קיסר התקבל באהדה ותוך גילויי הוקרה פומבית עם המדינה.

ראש המועצה המקומית במסעדה מוחסין אבו סאלח הגדיר בעת הטקס: „התקדמנו באלף אחוזים מאז 1967, בייחוד בתחום הבריאות ושירותי קופת־חולים".

עם זאת הטעים ראש המועצה, כי השירותים לחברי ההסתדרות הדרוזים ברמה עדיין מפגרים לעומת השירותים לכפרי הדרוזים בכרמל ובגליל המערבי.

מזכ"ל ההסתדרות ציין, שישראל רואה כיום ברמת הגולן חלק בלתי נפרד ממנה. לדבריו, חילוקי הדיעות הקיימים בסוגייה זו לא יפגעו בפעילותה השוטפת של ההסתדרות בגולן.

פרופסור לם: המורים זקוקים לחינוך מחדש

מאת יעל פישביין,
סופרת „דבר" לענייני חינוך

המורים זקוקים לחינוך מחדש, כדי שיוכלו להתמודד עם הרוחות האחרות המנשבות היום בביתנו – כך טוען פרופ' צבי לם בראיון המתפרסם בגליון החדש של „הד החינוך".

לם מציין, כי המורים אינם מבחינים בין תפקידם כמחנכים לתפקידם כאזרחים. כאזרחים הם חייבים לנהוג לפי אמונותיהם ודעותיהם, אולם אסור להם לעשות זאת כמחנכים. „איש לא ייפה את כוחם להטיל על הילדים את השקפותיהם האישיות. זאת נטיה של התנהגות כאלוהים", הוא אומר.

פרופ' לם מסביר כיצד יש להתמודד עם הכהניזם בבית הספר: „ילד המזדהה עם דעותיו של כהנא ודאי יעורר סלידה בלב מורים לא מעטים, אבל על המורה להתגבר על סלידתו ולהסביר. התגובה החינוכית אינה יכולה להיות בפסילה, אלא רק בטיפול. תלמיד שמוציאים אותו מהכיתה, כי הוא כהניסט, ייכנס עד סוף ימיו. דיון בכיתה יפקח את עיניו ואולי יסית אותו מדעותיו."

הפרופסור לם מסתייג במאמר משטיפת מוח כלשהי, אפילו היא נעשית בשם החינוך לדמוקרטיה. לדעתו, יש לשאיר את אפשרות הבחירה בידי התלמידים: מורים רבים אינם עושים זאת, וכתוצאה מכך משתררת בכיתות אווירה בלתי דמוקראטית.

התלמידים מנסים לכוון לדעתו של המורה, אמר פרופסור לם, אולם אלה הן הצהרות כלפי חוץ, המלמדות אותם לשקר ולנהוג באופורטוניות אינטלקטואלית.

המרכז העולמי לתנ"ך בירושלים והחברה לחקר המקרא בישראל פותחים בסוף חודש זה סידרה של הרצאות על נושאים מקראיים. ההרצאה הראשונה בסידרה זו תתקיים ביום שלישי, כ"ז באלול תשמ"ו (30.9.86) בשעה 8.00 בערב ב„מכון ואן ליר", רח' ז'בוטינסקי 43 ירושלים. המרצה יהיה פרופ' בנימין אופנהיימר מאוניברסיטת תל אביב, ונושא הרצאתו יהיה „המשנה המדינית בפרשנותו של רבי יצחק אברבנאל".

(ע). – נער בן 16 מהכפר חילס שליד טבעון התאבד בתלייה בביתו, אתמול. רופא וחובש של מד"א ניסו להחיות את הנער, אך לבסוף נקבע מותו.

ב„מפעלי ים המלח" נחשפה פרשיית גניבות תלושי־מזון

(ע). – קצין הבטחון של „מפעלי ים המלח" בסדום חשף בסוף השבוע גניבה שיטתית של תלושי אוכל, שנמשכה תקופה ארוכה, וכבר מהממצאים הראשונים עולה, שמדובר בהיקף של עשרות אלפי שקלים.

מנהל המטבח של „מפעלי ים המלח" התלונן באוזני קצין הבטחון של המפעלים, כי בחצי השנה האחרונה חסרה לו כמות גדולה של תלושי אוכל.

קצין הבטחון פתח במעקב, וביום ו' הבחין בעובד של חברה קבלנית המועסקת במקום שמכר תלושי אוכל לעובד אחר של אותו הקבלן.

מייד לאחר מכן, מצא קצין הבטחון עוד 20 תלושי אוכל, החשודים כגנובים, אצל אותו עובד, ובשלב זה דווח למשטרה על העלמותם של 6,000 תלושי אוכל, ששוויים 27,000 ש"ח.

המשטרה פתחה בחקירת העלמות התלושים. נמסר, כי עד כה טרם נעצר איש.

מחקר מכון וייצמן: הצלחה לתוכנית הלימודים של אגם

(עש"ת). – מחקר חדש – שנערך במכון וייצמן ברחובות, לפי הזמנת משרד החינוך והתרבות – מגלה, כי ילדי כיתות גן בארץ, שהשתתפו בתוכנית לחינוך חזותי שפיתח האמן הישראלי יעקב אגם התקדמו טוב יותר מילדים שלא השתתפו בניסוי.

„תוכנית אגם" מיושמת בארץ כבר ארבע שנים. במחקר נמצא, כי חל שיפור ניכר בכישורים החזותיים של הילדים שלמדו לפי תוכנית זאת, לעומת ילדים שלא השתתפו בה.

בעקבות ממצאי המחקר, הוחלט במשרד החינוך להמשיך בניסוי גם בשנת הלימודים הנוכחית ולהרחיבו ל־25 כיתות גן שישתתפו בניסוי, ו־25 כיתות ביקורת. כן יקיף הניסוי מספר קטן של ילדי כיתות א'.

חרדים מתעניינים ביענים – לקופסות אתרוג ולקולמוסים

(ע). – גורמים חרדיים מבני־ברק ומירושלים מגלים באחרונה התעניינות רבה ביענים בחווה של קיבוץ האון בעמק הירדן.

מתברר, כי נפוצה שמועה, שהיען מסוגל לסייע לעבודות חקלאיות מסויימות שיש לעשותן בשנת השמיטה. כן נפוצו שמועות, כי לשומן היענים ולביציהם סגולות מרפא וכי הם יכולים לסייע לסובלים ממחלות פרקים.

מלבד אלה, יש לביצת היען יתרון נוסף: היא יכולה לשמש כבית קיבול מושלם כמעט לשם שימור האתרוג בתקופת חג הסוכות. סופרים וחזנים חרדים גם גילו, כי נוצות היענים כשרות בהחלט כקולמוסים לכתיבת ספרי תורה ומזוזות.

על רקע כל האמור לעיל, אמורים לבקר בקיבוץ האון נציגיהם של כמה גופים חרדיים ולבדוק את כלל האפשרויות הללו.

נמל חיפה נפרד משני מנופיו הראשונים שהותקנו ב־1933

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

ברגשות של נוסטלגיה החלו להיפרד בנמל חיפה משני המנופים הראשונים, שהותקנו כאן, בשנת 1933, השנה הראשונה לקיום הנמל.

שני המנופים האלה, במשקל 25 טונה וכושר הרמה של 5 טונה הובאו לארץ מאנגליה ופעלו, כמעט בלי תקלות, משך 53 שנים.

פירוק המנופים נתקל בקשיים, אך הוחל בכל זאת לפני ימים אחדים.

את העבודה מבצע קבלן, שהצליח „להשכיב" את המנופים בצמוד לשפת המזח הגדול בנמל.

שני המנופים ההיסטוריים יפורקו לגרוטאות. עלות פירוקם משתווה כמעט לשווי הגרוטאות עצמן, אך ברשות הנמל נמסר כי לא היה מנוס מכך, שכן המנופים לא היו שמישים עוד והיה צורך דחוף לפנות את השטח שעליו הותקנו בזמנו.

פרה עלתה על מוקש ישן בגולן ופצעה מדריכת טיול

(ע). – פרה שעלתה על מוקש באזור מיתחם ג'לביה שברמת הגולן פצעה קלות מדריכה מבית ספר שדה „קשת" שבגולן, שליוותה טיול של בנות מבית הספר החרדי „חורב" בירושלים.

התברר, כי המוקש היה ישן – עוד מלפני מלחמת ששת הימים. ביום ו' עשו כ־90 בנות שגילן 17 מבית הספר „חורב" בסיור בגולן, במסלול נחל דבורה ומיתחם ג'לביה.

תוך כדי הסבר על ההיסטוריה של המקום, נשמע פיצוץ עז, ופרה במשקל כ־2 טונה נראתה מתעופפת באוויר ונוחתת ארצה. רגלה של הפרה נקטעה, היא החלה להשתולל וקרבה בדהרה אל קבוצת בנות, שנפוצו לכל עבר בצרחות בהלה.

בעודה משתוללת נתקלה הפרה במדריכת הטיול אביגיל אלן, מורה־חיילת. היא נפלה ארצה, נחבלה קלות, טופלה במקום והועברה להמשך טיפול למרכז הרפואי רמת הגולן.

לאחר זמן מה נרגעה הפרה, ולאחר שאיבדה דם רב, מתה.

מי ביוב חדרו לצנרת מימי השתיה בדיר אל אסד וגרמו מחלות זיהומיות לילדים

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

15 ילדים מהכפר דיר אל אסד שבגליל לקו בחודשים האחרונים במחלות זיהומיות. בבדיקות שנערכו בבית החולים בנהריה, שבו אושפזו, נמצא כי הזיהומים נגרמו לילדים בגלל שתיית מים לא נקיים.

בדיר אל אסד אין רשת ביוב מסודרת וצנרת המים, שהותקנה לפני 27 שנים, ישנה וחלודה. הסתבר, כי בצנרת ניבעו חורים שדרכם חדרו מי־ביוב למערכת מי־השתייה וזיהמו אותם.

בעקבות התרבות תלונות תושבי הכפר, ערכו מומחי משרד־הבריאות בדיקות שבמהלכן נתגלה מקום החדירה.

רשת המים תוקנה ובבדיקות אחרונות נמצא שמי השתייה בדיר אל אסד ראויים לשתיה.

ראש המועצה המקומית אחמד אסדי אמר ביום ו', כי נושא זיהום המים בכפר הועלה בפגישה עם שר הבריאות מרדכי גור, שביקר בשבוע שעבר בכפר. לדבריו, שר הבריאות הבטיח „לפתור בעייה זו אחת ולתמיד".

ראש המועצה הטעים עוד, כי בכפר אין מרפאה קבועה של קופת־חולים, והמרפאה המאולתרת שוכנת בדירה שכורה.

בדיר אל אסד מתגוררים כ־7,000 תושבים וביישוב אין כלל תרופות, אפילו לא תרופה בסיסית כמו אקאמול, שלא לדבר על מחסור ברופאים, באחיות, התלונן אסדי.

בנק ישראל

חדש

הודעה על הוצאת מילווה קצר מועד

ביום 24.9.1986 תונפקנה סדרות מילווה קצר מועד לפי הפירוט הבא:

מספר הסדרה	כמות מוצעת במליוני שקלים חדשים שווי נקוב	מועד הפדיון	ימים לפדיון
1046 א'	10	22.10.86	28
1136 ב'	40	19.11.86	56
1236 ג'	50	17.12.86	84

בקשות לרכישה של הסדרות תוגשנה באמצעות הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך, במחירים שיהיו נמוכים משווין הנקוב. יום המכירה הראשון בבורסה לניירות ערך יהיה יום ג' 23.9.1986 (ערך יום ד', 24.9.1986).

ביום המכירה הראשון בבורסה ימכור בנק ישראל את מלוא הסכום המוצע או חלק ממנו כפי שייקבע על ידו.

הסדרות תסחרנה בבורסה לניירות ערך ביחידות של 100 שקל חד"ש שווי נקוב ותפדינה על ידי בנק ישראל בשווין הנקוב (100%), בתאריך הנקוב לעיל.

התנאים המחייבים לסדרות הנ"ל פורסמו בתקנות מילוה קצר מועד (סדרות מסוג א', ב' רג') התשמ"ד 1984 – קובץ תקנות מספר 4615.

פרטים נוספים אצל הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך.

אנו שרויים באבל כבד
במות חברתנו היקרה
לאה'קה תדיר (כהן)
הלוויה תתקיים ביום ראשון 21.9.86 בשעה 15.00.
המשפחה
ובית גל־און

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו המבוגר
חסון אליעזר ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל, מחוז הדרום
החברים הפנסיונרים בחברת החשמל

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו פולסקי יוסף
במות **אמו** ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מחוז הדרום

בצער רב אנו מודיעים על פטירת ראש משפחתנו
יואל דיו (זיבמן)
הלוויה תצא היום, יום ראשון, י"ז באלול תשמ"ו (21.9.86), שעה 15.00 מבית המשפחה ברמת־השרון, רח' המרווה 39 לבית הקברות ברמת־השרון.
רעייתו: עדה דיו
בתו וחתנה: לאה ומיכה האן
נכדיה: גיל ובן
המשפחה.
נא להימנע מביקורי תנחומים

אנו מודיעים בצער רב על מות יקירתנו
הנה וייץ
בת חייקל ורחל ז"ל
הלוויה תצא היום, יום ראשון י"ז אלול תשמ"ו 21.9.86 בשעה 2.30 אחה"צ מבית ההלוויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין שבחולון. יצחק
המשפחה
שבעה יושבים בבית אחיה זאב וייץ רח' נאמן, ת"א

הננו מודיעים בצער רב על פטירת יקירתנו
רבקה כרמי
ממייסדי כפר־יחזקאל
הלוויתה תתקיים היום,
יום ראשון י"ז באלול תשמ"ו (21.9.86).
היציאה בשעה 16.00 מבית העם בכפר־יחזקאל.
המשפחה
ובית כפר־יחזקאל

במלאת שלושים למותו של
אורי טלמור
נקיים אזכרה מחר, יום שני 22.9.86
בשעה 16.30 בבית הקברות בכפר ויתקין.
המשפחה

הננו מודיעים בצער רב על פטירתו של
בעלי, אבי, וסבנו היקר
אשר רוט
הלויה תתקיים היום יום א' 21.9.86 י"ז אלול תשמ"ו. אוטובוס יצא מבית המנוח בשעה 2.30 מרחוב הנוטר 76 קרית חיים. ובשעה 3.00 נפגשים בבית הקברות בנווה שלום.
האבלים:
אשתו: אסתר רוט
בתו: רחל תמיר ומשפ'
הנכדות: מיכל ומירב

השתתפותנו הכנה באבלה הכבד של
משפחות וילדר
במות **חיה ז"ל**
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מחוז הדרום
החברים הפנסיונרים בחברת החשמל

אנו מודיעים בצער על פטירתו של יקירנו מורנו
אברהם כהן
הלוויה תתקיים היום יום ראשון י"ז אלול תשמ"ו 21.9.86
ותצא מבית התרבות בשעה 16.00
המשפחה
ובית יפעת

הננו מודיעים בצער רב
על פטירת בעלי, אבינו וסבנו
מרדכי שמעונוביץ
הלוויה תתקיים היום, יום ראשון, י"ז באלול תשמ"ו (21.9.86) בשעה 14.30 בבית הקברות בכפר סמיר בחיפה.
אוטובוס ייצא בשעה 14.00 מבית המנוח רחוב מונטיפיורי 2 חיפה
המשפחה

את **בת עמי אלישיב** כי איננה
מבכים מרה:
בתה: מרית דרעין ומשפחתה
אחיה: עמנואל עמיר־פוגצ'וב ומשפחתו
אחיה: אביגדור פוגצ'וב ומשפחתו
גיסתה: לאה עמירן ומשפחתה
גיסה: זוניה פריסיץ ומשפחתו
הלוויה תצא היום, יום ראשון י"ז באלול תשמ"ו 21.9.86 בשעה 2.30 אחה"צ מבית ההלוויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים.
תחבורה תעמוד לרשות המלווים.

כל בוקר עם עיתון
דבר
הוא
בוקר טוב.

חברתנו
מרים שלו
איננה
הלוויה תערך בכפר בלום
ביום ב' 22.9.86 בשעה 15.00
המשפחה
בית כפר בלום

אנו אבלים על מותו של חברנו
אליהו (אליק) פלג
הלוויה תתקיים בקבוצת גבע היום, יום א'
י"ז אלול תשמ"ו 21.9.86 בשעה 16.00.
הארון יוצב בשעה 15.30 בבית גורדין.
המשפחה
ובית גבע

مكذا من الاحل

דבר היום

טיפול נמרץ לאחיות

בעזרת הרופאים נגרם נזק לחולים בנטישת המחלקות לטיפול נמרץ של בתי החולים בידי האחיות בערב שבת. גם אם המדובר רק במשמרת של כמה שעות, ממילא ברור שאם יחזור על עצמו מחזה עגום זה היום, כפי שאכן הודיעו אמש האחיות, ייגרם נזק נוסף. גם הבנה עקרונית למרירות האחיות וגם אהדה לעניינן לא יכולות לגבור על גינוי תופעה זו של ניהול מאבק על גבם של אנשים במצוקה, בסבל, בסכנת חיים. אפילו היה הצדק כולו בידי האחיות, ובידיהן בלבד, ואפילו יכלו גם הן לטעון למצוקה קשה, לא היתה המטרה מקדשת אמצעי כה פסול.

אחיות בתי החולים אוכזבו מן הקצב האיטי של הדיונים אתן, ומן הסכום הצנוע שהוצע להן על־ידי האוצר בסוף השבוע שעבר כתיקון שכרן. בעניין הראשון יש לומר שאמנם חלפו שבועות אחדים מאז התחילו הדיונים. אך אי־אפשר לומר, למרבה הצער, כי האחיות הראו סבלנות רבה. עובדה, הן כבר הפעילו לפני הדיון את הנשק הכבד שבידן. אף־על־פי־כן, אין מקום לסחבת נוספת. אחרי ככלות הכל, אין כבר מה לבדוק ולברר, וצריך עכשיו לטפל בעניין באותה דחיפות שבה היו מתייחסים לנושא אילו הנטישה היתה בעיצומה.

אשר לתוספת שכר, ודאי שארבעים־וכמה שקלים אינם סכום מפתה, אם כי העלאת שכר חודשית בסכום כזה לא היתה מתקבלת כ"עלבון" גם במדינות הרבה יותר עשירות מישראל – מה גם שרק לפני זמן קצר קיבלו האחיות תוספת של 12 אחוז ובקרוב יקבלו במסגרת הסכם השכר בסקטור הציבורי עוד כעשרה אחוזים – וכל זה נוסף להוצאה הנכבדה של מילוי תקנים נוספים בבתי־החולים. אלא שגם ההסתדרות סבורה כי ההצעה האחרונה איננה מספקת, וגם – מה לעשות – יש לאחיות נשק ברמות החולים הזקוקים להן. על כן יש לעשות מאמץ נוסף להסדר הוגן שהמשק יוכל לחיות אתו ולעשות אותו מהר.

בין שתי פסגות

מאת דן אבידן

העובדה שפרס השתדל אצל הנשיא רייגן לטובתה של מצרים חשובה לנשיא מובארק יותר משאלת כינוסה של ועידה בינלאומית לפתרון הבעיה הפלשתינאית

מפגש הפיסגה, שהתקיים ב־11 וב־12 בספטמבר באלכסנדריה, בין ראש הממשלה שמעון פרס ובין נשיא מצרים חוסני מובארק, הוכיח בראש ובראשונה, שרצונה של מצרים לקיים יחסים פתוחים עם ישראל איננו תופעה חולפת במדיניות משטר מובארק, אלא עניין הטבוע באופיו של משטר זה, כהמשך למדיניותו של הנשיא סאדאת.

מדיניות השלום של הנשיא סאדאת כלפי ישראל היתה חלק ממהפך, שחולל הנשיא המנוח במדיניות החוץ המצרית, שתמציתו היתה הינתקות מההישענות המצרית על ברה"מ ופניה לעבר מדיניות פרו־מערבית מובהקת. עתה כבר ברור לחלוטין שלנשיא מובארק יש רצון עז להמשיך במדיניות קודמו המבוססת על אוריינטציה מערבית ועל הישענות על ארה"ב. ההישענות על ארה"ב הינה הכרח בל יגונה, בשל מצוקותיה הכלכליות והחברתיות של מצרים, שהחריפו בתקופת שלטונו של הנשיא האחרון. ארה"ב מהווה כיום מקור ראשון במעלה לתמיכה כספית במשק המצרי, שבלעדיה היה המשק מתמוטט לאור מצבו הרעוע. הסיבות למצבו הירוד של המשק קשורות בחלקן לתכונות מהותיות של החברה המצרית, כגון קצב גידול האוכלוסין במיליון אורחים נוספים מדי שמונה חודשים, ובחלקן להתפתחויות עכשוויות, כגון הירידה בהכנסותיה של המדינה במטבע חוץ בעקבות ירידת מחירי הנפט בשווקים העולמיים, וחזרתם של מאות אלפי מצרים אשר עבדו בארצות ערב והכניסו בעבר כמויות גדולות של מטבע חוץ לקופת האוצר המצרית.

בעיותיה הכלכליות והחברתיות הקשות של מצרים גורמות למובארק להמשיך ולשמור על מערכת יחסים תקינה עם ישראל, שהממשל האמריקאי ודעת־הקהל בארה"ב מייחסים לה חשיבות רבה. קיום צינורות ההידברות בין הצמרת המצרית לצמרת הישראלית מהווה איפוא אמצעי בידי הנשיא מובארק להציג בעיני ממשל רייגן תדמית חיובית כדי שיוכל להשיג את הגדלת הסיוע הכלכלי המיידי וכן סיוע לטווח ארוך יותר.

יתירה מזאת מדיניות הפתיחות הנוכחית של משטר מובארק כלפי ישראל נובעת גם מרצונו – כממשיך דרכו של הנשיא סאדאת – להקנות אופי פתוח וליברלי יותר לחברה המצרית. בניגוד לנשיא נאצר, שאופיו הטוטליטרי של משטרו הוביל לגישה מצרית מיליטנטית כלפי ישראל, הרי אופיים הליברלי יחסית של המשטרים בראשות סאדאת ומובארק תורם לגישה המצרית הפתוחה כלפי ישראל.

אולם לנשיא מובארק ישנן גם בעיות קשות בקיום מערכת יחסים פתוחה עם ישראל. קודם כל בגלל שאיפתו לקרב את מצרים מחדש לעולם הערבי ולהחזירה למעמד של מדינה מובילה בזירה זו. מדיניות זאת נובעת מהכרתו של מובארק, כי על־ידי התקרבותו לעולם הערבי הוא ממלא ציפיות חשובות של חוגים רחבים במצרים, שהיא אחרי הכל המדינה הערבית החשובה ביותר, ועדיין מהווה את המרכז התרבותי והרוחני של כל העמים הערביים. רצונו של מובארק לקיים מערכת יחסים פתוחה עם ישראל גורם לו בעיות הנובעות קודם כל מן ההתנגדות שמגלות מדינות ערב לגישתו. מדיניות הפתיחות המצרית כלפי ישראל נחשבת עדיין למדיניות חריגה על־ידי מדינות ערב ואש"ף. בבעיה דומה נתקל מובארק גם מבית, מצד החוגים הפונדמנטליסטיים במצרים וקבוצות האופוזיציה בכלל. חוגים אלה חרתו על דגלם את המאבק בישראל בכוח הזרוע, עד השמדתה, או לפחות לא להשלים עימה כל עוד היא נוקטת מדיניות קיצונית וכוחנית כלפי הפלשתינאים וכלפי מדינות ערב. אולם הנשיא מובארק אינו יכול להיענות לתביעת חוגי האופוזיציה להקפיא את מערכת יחסיו עם ישראל, מכיוון שמדיניות כזו תגרום נזק רב למערכת קשריו עם הממשל האמריקאי, והקפאון מזיק לדימוי החיובי של משטרו בעיניי דעת־הקהל ושני בתי הנבחרים האמריקאיים שברצונם הטוב תלויה נכונותו של הממשל להעניק למצרים את הסיוע הכלכלי, הדרוש לה כאוויר לנשימה.

יתירה מזאת, אילו היה מובראק ממשיך לאורך זמן במדיניות "השלום הקר" עם ישראל, היה הדבר גורם נזק גם למערכת קשריו עם מדינות מערב אירופה, הרואות בחיוב את צעדי ההתקרבות בין שתי המדינות. למעשה מצא עצמו מובארק לאורך כל תקופת שלטונו במצב שהיה צריך להצדיק בפני מבקריו מבית ומן המדינות הערביות את עצם קיום השלום עם ישראל.

כאשר גמלה בליבו של הנשיא ההחלטה לקיים את מפגש הפסגה עם פרס, השתמש מובארק בעניין החתימה על שטר הבוררות בשאלת טאבה כמנוף לבלימת הביקורת מצד האופוזיציה ומדינות ערב כלפי יוזמת הפיסגה וכמכשיר למתן לגיטימציה ליוזמה זו. החתימה על שטר הבוררות, שנעשתה פחות או יותר על־פי התנאים המצריים, שעות ספורות לפני קיום הפיסגה, הוצגה בפני דעת־הקהל במצריים ובמדינות ערב כהישג ממדרגה ראשונה של המשטר, וכאילו טאבה הוחזרה כבר לריבונות מצרית. כלומר, המשטר טען בפני מבקריו, כי ישראל נתנה תמורה ממשית עבור קיום פגישת מובארק־פרס, כי דבר זה עולה בקנה־אחד עם מדיניות השלום המצרית הבסיסית, שלפיה מצרים אינה מעניקה לישראל דבר "בחינם", אלא רק אם זו עושה מחווה כלשהי בנושאים הקשורים למצרים עצמה או לעניין הפלשתינאי, שעומד במוקד העניין הערבי.

כדי להצדיק את המשך המגעים עם ישראל, לאחר הפסגה, משתמשים המצרים עתה בעובדה שראש הממשלה פרס הסכים בשיחותיו עם הנשיא מובארק לכינוסה של ועידה בין־לאומית לפתרון הבעיה הפלשתינאית. פירושה של ועידה זו הוא הפגנה קבל עם ועדה – מדינות ערב, הפלשתינאים והאופוזיציה מבית – שמצרים הצליחה להביא להסכמה ישראלית להתקדם לקראת מימוש הזכויות הפוליטיות של הפלשתינאים. אפשר להניח כי למובארק יש גם רצון כן לפתור את הבעיה הפלשתינאית משני טעמים. ראשית, מתוך הבנתו כי רק פתרון בעיה זו יביא להשכנת שקט במזרח־התיכון וימנע ממצרים את הסיכון להיחשף לדילמה של הצטרפות או אי־הצטרפות למלחמה נוספת עם ישראל. מובארק, לדעת כל המשקיפים, אינו רוצה להיגרר להרפתקה צבאית נוספת נגד ישראל, מפני שמשמעותה תהיה טריפת כל הקלפים של מדיניותו, המושתתת על חזון השלום ועל הקצאת משאביה של המדינה לפיתוח כלכלי ולהרחבת תהליך הדמוקרטיזציה במצרים. שנית, מובארק, כמנהיג מדינה ערבית חשובה ביותר, מגלה הזדהות סנטימנטלית עם בעיית הפלשתינאים ורצון להיות פרטנר ליוזמות הערביות הכוללות, למען מציאת פתרון לבעיה זו.

אולם דומה כי דאגתו של מובארק למציאת פתרון לבעיית הפלשתינאים היא כרגע עניין שולי במדיניותו. הוא משתמש בהישג בסוגיית טאבה ובמאמציו למצוא פתרון לבעיה הפלשתינאית ככיסוי להפשרה ביחסיו עם ישראל, כשמבטו מופנה, כאמור, אל האמריקאים. דומה כי אין הוא מודאג אם מהיוזמות המדיניות הנוכחיות תצמח תועלת קונקרטית לפלשתינאים, אם לאו. מה שחשוב לו בעיתוי הנוכחי הוא לקיים מידה של קשרי נורמליזציה עם ישראל. העובדה שפרס השתדל בימים אלה אצל הנשיא רייגן

(המשך בעמ' 8)

ירדה מהפסים

מאת יוסף מיכלסקי

שיקולים מוטעים של ועדות ממשלתיות, ניהול כושל ורמת תחזוקה ירודה גרמו להידרדרות בתפקודה של רכבת ישראל בתחילת שנות ה־80. המנכ"ל החדש מנסה להעלות אותה שוב על הפסים

מהלכי הידרדרותה של רכבת ישראל בתחילת שנות השמונים, והתאוששותה בשנה האחרונה מדגימים פעם נוספת כיצד מערכת ביורוקרטית מצליחה כמעט לחסל [illegible] ומקור פרנסה של למעלה מ־1000 עובדים, וכיצד יכול האיש [illegible] במקרה זה אשר רואה במפעל ובתפקידו יעוד, לעורר התלהבותם של העובדים.

לאחרונה קרו מקרים רבים מדי בהם מפעלים גדולים וקטנים בארץ ובחיפה בפרט, חוסלו או כמעט חוסלו, והאשמה על כך הוטלה על העובדים, שנזרקו לרחוב, די אם נציין את "אתא", "מספנות ישראל", "חולקר".

אין מחלוקת על כך שאנו זקוקים לרכבת, במיוחד בתחום הובלת מטענים, לנוכח עומס התנועה הכבד על כבישי הארץ. אולם עובדות אלה לא השפיעו על שיקוליהם של ממשלות ישראל, אשר הפכו את הרכבת, מראשית דרכה, למעין מחלקה של משרד ממשלתי, התלויה במשרדי האוצר והתחבורה ובנציבות שירות עובדי המדינה. יתר על כן, בשנים האחרונות הוגברה התלות הזאת בניגוד לכל כללי המשחק הכלכלי וצרכי המשק. לדוגמה, תקציב הרכבת נקבע למעשה על־ידי משרד האוצר, והוא מחולק ל־12 חלקים של השנה התקציבית כשפקידי האוצר קובעים את תקציבי המשנה של כל חודש. אף־על־פי־כן יכול היה תקציבה של הרכבת להתאזן אילו בוטלו או הופרדו ממנה קווי הנוסעים, אשר גורמים לרוב ההפסדים.

המנכ"לים, אשר ניהלו את רכבת ישראל ברוב שנות קיומה, ראו במשרתם קרש קפיצה או תחנת מעבר בלבד ונשאו עיניהם לתפקידים שנראו להם חשובים יותר, בתחום הפוליטי או המנהלי. הצוות הבכיר ברכבת ישראל מורכב לעומת זאת מאנשי מקצוע, ביניהם בוגרי מכללה לרכבות ועולים חדשים ממזרח אירופה והודו, מדינות מפותחות בתחום זה.

המפנה לרעה התחיל בשנת 1980, כתוצאה של לחץ משרד האוצר ושיקולים מוטעים של המנכ"ל הקודם, צבי צפרירי, אשר נקט מדיניות של ויתור על סמכויות המנכ"ל לטובת פקידות האוצר. צפרירי קיווה אומנם שבתמורה לוויתוריו, יזכה בתמיכת האוצר בשאיפתו לנתק את הרכבת מהמערכת הממשלתית ולהפוך אותה לרשות עצמאית בצורה זו או אחרת, למשל, באמצעות איחוד עם רשות הנמלים. אחר־כך התברר שהיו אלה תקוות שווא.

המפולת התבטאה בתחום העסקי ובתחום הסדנאות והתחזוקה השוטפת, שמשפיעה ישירות על כושר ההובלה של הרכבת ועל יכולתה לעמוד בחוזים חתומים עם לקוחותיה. אי עמידה בחוזים אלה גררה אף קנסות כבדים על רכבת ישראל.

המפולת בתחום העיסקי של רכבת ישראל התחילה בתחילת שנות השמונים כתוצאה מהחלטות שתי ועדות ממשלתיות, המורכבות מנציגי האוצר ומשרד התחבורה, נציגי הרכבת שישבו בוועדות אלה נאלצו לחתום על ההחלטות שהתקבלו.

הוועדה הראשונה עסקה בתחילת 1980 בחוזי ההובלה של רכבת ישראל עם לקוחה הגדול ביותר, חברות המחצבים. עד אז היתה התמורה על הובלות אלה צמודה לתעריף כללי שנקבע בחוזה בין הצדדים. מנכ"ל הרכבת היה בעל הסמכות לקבוע תעריפים ולהתמקח עליהם עם הלקוחות, בלי צורך באישור מן האוצר.

הוועדה החליטה שהתעריף יהיה צמוד לאינדקס המחיה (בלי ירקות ופירות) וכי חברות המחצבים יקבלו הנחה של 42.5% אחוזים אם היקף ההובלות יעלה על 3.5 מיליון טון בשנה. השינוי זה בחוזה פגע קשות בהכנסות הרכבת משום ששיעור האינפלציה הכללי היה נמוך בהרבה מזה של שירותי ההובלה [illegible] ההתייקרויות בעלויות התפעול של הרכבת, [illegible] אחוזים, היו גבוהות בהרבה מהתמורה הקשורה בעליית האינדקס הכללי. כדי להמתיק את הגלולה המרה החליטה הוועדה על ייקור חד־פעמי של ההובלות בסך 46 אחוזים. מנכ"ל הרכבת דאז, צבי צפרירי, הסכים לשינויים אלה תוך אזהרות עוזריו הבכירים שהשחיקה בתמורה שתקבל הרכבת תהיה גדולה יותר מכל "ההטבות" שהוצעו על ידי הוועדה. המצב הורע עוד יותר משום שחברות המחצבים היו זכאיות לאשראי תלת חודשי ולא צמוד. ואמנם בשנת 1982 היתה שחיקה ריאלית של 27 אחוזים בהכנסות הרכבת. ובשנת 1984 הגיעה השחיקה לגובה 50 אחוז. באותה שנה הגיע גרעון הרכבת ל־4 מיליון דולר, בממשלה נחרדו ודרשו פעולות יעול מיידיות. החלו להשתמש בדרך הפשוטה להתייעלות – פיטורי עובדים.

בשנים 1982־81 דחתה ועדה ממשלתית אחרת את בקשת הנהלת הרכבת להחליף קרונות לא שמישים להובלת גרעינים בקרונות חדשים וגדולים יותר. הוועדה קבעה – בהסתמך על תמחיר הובלות שהגישה הנהלת הרכבת – שיהיה זול יותר להוביל גרעינים במשאיות. מנכ"ל הרכבת אילץ את שני נציגיו בוועדה לחתום על המלצות הוועדה, בהמשך למדיניותו שלא להתעמת עם משרד האוצר. כתוצאה מהחלטות ועדה זו ירד נפח מטען הגרעינים המובל ברכבת מ־1.1 מיליון טון בשנה ל־600 אלף טון, ובהתאם לכך ירדו גם הכנסות הרכבת. איגוד מכוני התערובת היה מוכן לממן רכישת 64 קרונות גרעינים חדשים, אך האוצר ומנכ"ל משרד התחבורה הורו להנהלת הרכבת לא לבצע את העיסקה מטעמים של טובת המשק והחסכון הצפוי ממעבר להובלה במשאיות. בשנת 1984 ירדו הכנסות הרכבת מהובלת גרעינים ב־2 מיליון שקלים (החישובים הראו חסכון של 50,000 דולר בלבד). הובלת הכמות המוגדלת של גרעינים במשאיות גרמה למשק להוצאות יתר בסך 1.5 מיליון דולר.

בינואר 1985, כאשר הבינו באוצר ובמשרד התחבורה שנעשה משגה, הותר לרכבת לרכוש קרונות חדשים באמצעות מכוני התערובת. אולם מחירי ההובלות ברכבת התמוטטו בינתיים, גיוס ההון נתקל בקשיים ובסופו של דבר נרכשו במימון חברת "גרנות" 20 קרונות בלבד.

הנזקים הגדולים ביותר נגרמו לסדנאות הרכבת ולמערך התחזוקה, מערך זה מיושן ואינו מסוגל לספק את כל צרכיה של הרכבת. מזה שנים שענף זה זקוק להשקעות ותכניות פיתוח בכדי להפסקר כראוי. למרות זאת נעשו התיקונים ההכרחיים, וכן מאמצים ליזום תחזוקה מונעת. המצב היה רחוק מלהשביע רצון, אולם העסק המשיך לתפקד. בסוף שנות השבעים ותחילת שנות השמונים השתרשה בהנהלת הרכבת התפיסה, שכדי לפתור את בעיות מערך התחזוקה יש לשכנע את הלקוחות לרכוש קרונות, לדאוג לתחזוקתם, ולהפעיל את הרכבת כקבלנית הובלות. התוצאה הבלתי נמנעת של התפיסה החדשה היתה הזנחת הסדנאות. ברכבת ישראל פעל חשב אוצר, אשר פעל ברכבת ישראל קבע תעריפי תיקונים יקרים פי שלושה בממוצע ממחירים מחוץ לרכבת. התוצאות לא איחרו לבוא. הלקוחות הקבועים של הרכבת ברחו ממנה ובמקביל להתנוונות הסדנאות השתלטו ארבעה מפעלים אחרים על השדה הפרוץ, והתחילו לתקן קרונות. אובדן ההכנסות בסעיף התיקונים הסתכם ב־100 אלף דולר בשנה. האוצר יזם הקמת ועדה לבדיקת המצב בסדנאות, [illegible] בהסתמך על הנתונים שהוגשו לה על־ידי הנהלת הרכבת, קבעה שהוצאות העבודה בסדנאות הרכבת גבוהות בהרבה מהמקובל במשק. העובדה שחשב מטעם האוצר קבע תעריפים גבוהים לתיקונים והבריח את הלקוחות, לא "הזיזה" לאוצר. אי לכך תבע האוצר לסגור את הסדנאות (!) ולפטר 250 עובדים. לזכותו של צבי צפרירי יש לומר שהתנגד אינסטינקטיבית לסגירה מוחלטת של הסדנאות, ופיזר את מכסת המפוטרים בכל מחלקות הרכבת. תבונת מעשה זו התבררה אחרי שאליהו ברק, שהתמנה לתפקיד המנכ"ל, שיקם את הסדנאות מחדש. הפיטורים, שכללו גם צמצום במצבת עובדי התחזוקה והתפעול של הרכבת, גרמו לסיכונים מיותרים. העובדים הנותרים נאלצו להפר את חוק שעות העבודה והמנוחה דבר המסכן את בטיחות התיקונים.

תחזוקת הציוד המכני והתיקונים הוזנחו כמעט לחלוטין – הקרונות נסעו על המסילה עד שנעצרו בגלל קלקולים. שיעור הציוד הנע, שהושבת בשל כך, הגיע ל־30 עד 40 אחוזים. בקרב העובדים התפשטה אווירה של ייאוש ואפטיה, האנשים חדלו להאמין בעצמם ובעתידם ברכבת, והתחילו לדאוג לעתידם ולפרנסתם.

תהליך זה הובלט היטב בסידור "מבט שני" של הטלוויזיה (סרטו של עמוס כרמלי) – הוא לא הוסיף כבוד לרכבת ולעובדיה, אם להתבטא בלשון המעטה.

התפתחויות שליליות אלה לוו בתהליך של פיחות סמכויותיו של המנכ"ל, של עוזריו הבכירים, ובמקביל בעליית כוחם של נציגי האוצר. מנכ"ל הרכבת לא השכיל לבלום את התהליך. כך לדוגמא פעל המנכ"ל עד 1980 בתחום העיסקי מכוח פקודת מסילות הברזל ללא צורך באישורים מן האוצר. בשנת 1980 תבע האוצר לעגן את הנושא בחוק נכסי המדינה, ותביעתו התקבלה על־ידי הנהלת הרכבת. שינוי זה חייב לצרף לכל חתימה עיסקית של מנכ"ל הרכבת, חתימה נוספת של חשב מטעם האוצר. במרוצת השנים נוצר מצב, שלפיו מנהל אגף איננו רשאי לחתום על הוצאה של יותר מ־40 שקלים. התהליכים הנוגעים למגעים עיסקיים עם הלקוחות הסתבכו, ואלה נטשו את שירותי הרכבת ועברו לשירותים של התחבורה המוטורית. המנכ"ל הגיע למסקנה שהרכבת הגיעה לקצה גבול יכולתה וכי אינה מסוגלת להוביל יותר מטענים, בעוד שעוזריו חשבו וטענו אחרת. ואמנם אחרי שהוא עזב, עלה נפח ההובלות בכ־500 אלף טון.

(רשימה ראשונה מסדרה)

בצילו של ואלדהיים

מאת ריטה קוך, וינה

בחירתו של איש הימין הלאומני יורג היידר ליו"ר מפלגת החירות היא המשך ישיר לקו התעמולה שהעלה את ואלדהיים לכס הנשיאות

המזכ"ל החדש של המפלגה הסוציאליסטית, ד"ר היינריך קלר, התחיל ביום ה' האחרון את המירוץ המפלגתי לקראת הבחירות המוקדמות לפרלמנט האוסטרי, שנקבעו ל־23 בנובמבר. קלר אמר, שמעתה והלאה צריך הציבור האוסטרי להשקיף קדימה מבלי לשכוח אמנם את ענייני היום־יום אך גם בלי להביט אחורה או לדבר על הישגי העבר. הישגים אלה, אם יש בהם ממש, אמר קלר, ידברו בעד עצמם בבחירות. הכרזה זו מובנת היטב על רקע מערכת הבחירות שהתנהלה באוסטריה לא מכבר. מערכת בחירות זו, גרמה לקרעים פנימיים שלא נרפאו עדיין והזיקה לתדמיתה בדעת־הקהל במערב.

פרשנים רואים בעובדת בחירתו של איש הימין הלאומני, יורג היידר, ליושב־ראש מפלגת החירות, הד למסע התעמולה, שהעלה את קורט ואלדהיים לכס הנשיאות. אין ספק שהתחזקות הזרמים השמרניים הימניים, שהרימו את קולם בחודשים האחרונים, עודדה את האגף הימני במפה הפוליטית האוסטרית, והכינה את הקרקע גם להתפתחות השלילית במפלגה השלישית הקטנה של ארץ זו. כל מאמציו של סגן הקאנצלר, ד"ר נורברט שטייגר להקנות למפלגתו צביון ליבראלי עלו בתוהו, בעקבות התחזקות הכוחות הלאומניים אשר סחפו גם את צעירי המפלגה. המפלגה הוכיחה שאינה רוצה לשנות את כיוונה, ושמטרותיה הן בראש וראשונה לאומניות ונובעות מהשקפה כלל־גרמנית. הקולות במפלגה הסוציאליסטית, אשר מחו בעבר נגד "השידוך" עם מפלגת החירות, התחזקו. חולשת המרכיב הליבראלי שמטה עתה את הקרקע, שעליה עמדה הקואליציה.

החודשים הבאים צפנו לממשלת ורניצקי מבחנים קשים, בעיקר בקשר לשינויים מרחיקי לכת, הנחוצים על מנת להציל את התעשיה הלאומית מפשיטת רגל. הרפורמות הדרושות עלולות לגרום הפסד של אלפי מקומות עבודה. וכבר עכשיו מתגלה מרירות רבה בעיקר באותם אזורים, אשר ייפגעו קשה על־ידי הארגון החדש של התעשיה הלאומית. הפופולריות הגדולה של ורניצקי שהוכיח את כשרונו כפוליטיקאי, ואת כוח החלטתו בימי המשבר הממשלתי האחרונים, תעזור אולי למפלגה הסוציאליסטית לחזק שוב את עמדתה; אם כי אין לדעת מה יחליטו הבוחרים ב־23 בנובמבר. הבחירות הבאות אינן דומות למערכת הבחירות הקודמת. המצב החדש שנוצר בעקבות החילופים בצמרת המפלגה הסוציאליסטית ובזו של מפלגת החירות, האקלים ששורר באוסטריה, מאז מסע הבחירות של ואלדהיים ומועקת המשבר בתעשיה, גורמים ליצירת אווירה לאומית קודרת יותר.

ביום א' עומדות להתקיים בחירות למינהל חבל סטיריה, שנפגע קשה על־ידי המשבר התעשייתי. תוצאות הבחירות הללו יהיו מדד למצב הרוח האוסטרי ויצביעו על הציפיות הפוליטיות של הבוחר. אם כי אין להשוות בחירות לפרלמנט לבחירות למנהלים הארציים של החבלים הפדראליים, מובן שבמצב הנוכחי יהיה לתוצאות הבחירות בסטיריה משקל רב.

בינתיים גברה המבוכה בקרב הקהילה היהודית באוסטריה. יהודיה העשירים של וינה, בעלי התווילות והנכסים כבר התאכזבו השנה ממפלגת העם השמרנית, שיצאה בסיסמאות אנטישמיות על מנת לעזור לואלדהיים. והנה גם מפלגת החירות, שהתעטפה באצטלה ליבראלית, ושהיתה קרובה ללבם של היהודים יותר מן הסוציאליסטים, גילתה את פרצופה האמיתי. יהודי וינה מטילים את האשמה על ד"ר ישראל זינגר, איש הקונגרס היהודי העולמי. הם סבורים שהוא אשם לא רק בנצחונו של ואלדהיים, כי אם גם בעלייתו של יורג היידר. יהודים אלה, שהם בעלי נטיות שמרניות ניצבים בפני אובדן דרכם הפוליטית – ממילא אינם יכולים להזדהות עם הסוציאליסטים, ועתה נגולה מהם האופציה הליבראלית.

נבחר היידר. ואלדהיים הכין את הקרקע

עם אחד, רבנים הרבה

מאת אהרן גבע

ביטול מונופול הרבנות הראשית יגדיל את האחווה בין זרמי היהדות השונים

כיום יש לרבנות הראשית מונופול כמעט מלא. רק קבוצות קטנות של דתיים במאה שערים ובבני־ברק אינן כפופות לסמכותה ואינן מכירות ברבנות הראשית. מהי התוצאה? הרבנות הראשית יודעת שאתה ואני נמצאים "בכיס" שלה. עלינו היא אינה צריכה להיאבק. אבל החרדים אינם בכיס הרבנות הראשית, ולכן: על הרבנות הראשית להיאבק על לבן של בני־ברק ומאה־שערים. איך רוכשים את תמיכת החרדים? על־ידי הקצנה דתית.

אומרים: אסור לבטל את המונופול של הרבנות הראשית כדי למנוע פילוג בעם. דיבור זה יוצא מן ההנחה, שהעם היהודי הוא מאוחד, ואין זה נכון. יהודי ישראל הם רק חלק קטן, אם כי חשוב, של העם היהודי. אבל גם בישראל העם "אינו מאוחד". יהודי ממאה־שערים לא יאכל בשר שכשרותו אושרה על־ידי נציג הרבנות הראשית. איש מבני־ברק לא ישיא את בתו ליהודי חילוני או לאיש המפד"ל. וגם מאה־שערים אינה מאוחדת: תמצא שם תומכים ב"אגודה", ב"נטורי קרתא" וקבוצות נוספות רבות.

הפילוג בולט עוד יותר בקרב יהדות הגולה. רובו המכריע של העם היהודי הוא רפורמי וקונסרבטיבי. הרפורמים והקונסרבטיבים אינם מכירים ברבנות הראשית, וזו אינה מכירה בזרמים הדתיים המייצגים את רוב יהודי אמריקה. כלומר: המעמד־מונופול של הרבנות הראשית גורם לפילוג העם. המונופול מקים חיץ בין יהודים ליהודים. ביטול המונופול לא יוסיף פירוד, הוא יאפשר לכל יהודי לבחור את הזרם הרצוי לו, וכך יימנעו ויכוחים וחיכוכים רבים. ביטול מונופול הרבנות הראשית יגדיל את האחווה בין הקבוצות השונות של היהודים הקיימות ממילא.

מתן מונופול בידי אחד הזרמים נוגד את המסורת של העם היהודי. יהודים אינם קתולים ואין לנו אפיפיור. ברוב הארצות אין ולא היה רב ראשי. מי היה הרב הראשי של פולין? מיהו הרב הראשי של ארה"ב או ניו יורק?

לא רק בארצות השונות, גם בעיר לא היה תמיד "רב ראשי". לא בעיר אחת ולא בשתים היו שני רבנים ויותר, שהתחרו זה בזה, כשם שהרב שך מתחרה כיום עם הרבי מגור. לחיכוכים בין הרבנים יש סיבות רבות, אבל לעתים קרובות הם מוצאים את ביטויים בפירוש שונה של ההלכה. הרב שך מפרש את ההלכה, ואינו חסיד של ארץ־ישראל השלמה, הרבי מגור מפרש את ההלכה והוא דוגל בארץ־ישראל השלמה. וזו רק דוגמה לפירושים שונים אפשריים של ההלכה. מדוע נכפה פירוש אחד של ההלכה? ממילא יהודים מאמינים אינם מקבלים את הפירוש של הזולת. ולכן, בואו ונבטל את הפיקציה של "אחדות עם ישראל" באמצעות "רבנות ראשית".

רבנות ראשית אינה טבועה בהיסטוריה ובמסורת של עם ישראל. הרבנות הראשית האורתודוקסית אינה מקובלת על הרוב המכריע של העם, ומקימה חיץ בין יהודים ליהודים. היא גורמת להקצנה דתית ולכן משניאה את הדת על חלק מהעם. הגיע הזמן לבטל את מונופול הרבנות הראשית – תנו לכל יהודי לבחור את הזרם הקרוב ללבו.

לניו יורק ללא חניות ביניים. בכל יום א' ב־09.15.

טיסות יומיומיות לפריס* וניו יורק.

בוסטון, לוס אנג'לס, סאן פרנציסקו.

ט.וו.א מציעה קשר ליותר מ־60 יעדי ט.וו.א בארה"ב, הוואי והאיים הקאריביים.

* פרט ליום א'.

מובילה לאורך כל הדרך לארה"ב

TWA

מכתבים למערכת דבר

ועדים, מה קרה לכם?

בעקבות הכתבה של חיים ביאור (,,דבר" 10.9.86) על הרזימה האיטית של קרן תנופה לצמיחה נאמר שם: ,,מתברר, שלוועדים רבים אין יכולת השפעה על העובדים".

האומנם? לדעת רבים, מקובל, וזה גם נכון, שלוועדים במקומות עבודה בהשראת ובתמיכת ההסתדרות, יכולת ביצוע ודרכי השפעה על העובדים מעל ומעבר למקובל בחברה כלשהי. אך אם נכונים הדברים שבמקום התגשמות הציפיות הגדולות ניכרים סימני אכזבה, אין זה אלא באשמתם של הוועדים, שלא הרימו מספיק גבוה את דגל התביעה מעצמנו ומעצמם ולא השתכנעו די, שאין זה קרן של מוסר אלא קרן למען יצירת מעגלי תעסוקה, קרן למען עובדים, קרן למען הוועדים, קרן למעננו ולעצמנו.

בוועדים טמונה יכולת גדולה ובכושרם להוכיח זאת. מחובתם קודם לכל, לשנן לעצמם את מצוות הערבות ההדדית, שאין קיום של אגודת עובדים מתוקנת בלי התשתית של ערבים זה לזה. ואם ההסתדרות בתקופת־ביניים זו חרטה זאת על דגלה וטובי מנהיגיה נרתמו להפעלת הקרן, על הוועדים להירתם במלוא כושרם.

מיליון חברי ההסתדרות, בתרומה של יומיים־שלושה, עשויים להצמיח קרן, שבשותפות עם הממשל, עשויים לרוקן את קיני האבטלה ובתרומה צנועה זו לטהר את החברה העובדת מבטלה מאוס.

ואת ועוד, כעיון הקרן הוא אידיאולוגי ומימושו הוא כל כולו פראגמאטי־שימושי ותועלתי לנצרכים בו. הוא נולד מתוך מצוקה אמיתית, ואי־מימושו על ידי חלק או חלקים מתוכנו – עלול ליצור מחסום של התבדלות ואי־אמון.

להסתדרות כולל הוועדים הרבה צדדים נאורים, אך אי־הגשמה מהירה של הצמחת הקרן, תחליש את הוועדים עצמם ותעמיד את ההסתדרות כחברה בנסיגה.

שלמה סלע
תל־אביב

מאבק בכפיה – ויושר

כשאנו רואים את ההפגנות ושומעים את ההצעות בגנות כפיה ,,דתית" בימים האחרונים, מנקרת השאלה: באיזו מידה מתכוונים הפעילים בשטח זה לפגוע בנקודות החריפות באמת של הבעייה, בלי מגמה של רווח פוליטי?

קל מאוד לעודד אהדה למען פתיחות מגרשי כדורגל ובתי קולנוע בשבת. כל אדם מעוניין שהכרמלית, הרכבל ובייחוד אל־על יפעלו בלי הפסדי מיליונים על חשבון הכיס של כולנו. כל אחד נהנה משעון קיץ. למען כל אלו מוכנים המארגנים לערוך הפגנה המונית תוך גיוס של אמצעי התקשורת. אך הבה נחשוב רגע – כלום אלו הם באמת הנושאים הכי כאובים? מה כל האי־נוחות הנובעת מהנושאים הנ"ל לעומת סבלו של היחיד הנתקל בשגעונות ,,המעמד האישי"? אך סבל זה אינו נושא מדליק, עניין שיביא המונים להפגנות ויחמם את המצלמות ואת המיקרופונים. על כן אין מי שישכור אולם למען סבלם של בני גרושות, או למען כוהנים המנועים מלשאת את בחירת ליבם הגרושה; אין מי שיגדר כיכר למען בני ביגמיה שאסור עליהם להתחתן בכלל. כי לזה לא יבואו ההמונים ולא המיקרופונים והמצלמות.

אמנם נשמעות דרישות מנומסות ל,,הכרה בכל זרמי היהדות", אך מה הן שוות? הריפורמיים יושבים בארצות הברית. לוא הם היו שולחים ארצה מיליון או שני מיליון עולים – קרי, מצביעים – היה בהכרות תוקן. בינתיים – האם יעז, על דעת עצמו ומבלי להסתמך על ,,זרמים" מעבר לים, מישהו מהלוחמים בכפיה, להכריז שזהות הבנים לאם נוכריה היא אנטי־ציונית, שההגבלות על הכוהנים הן אבסורדיות ושאיסור החיתון על ממזרים הוא ברברי?

בכל הכבוד לנאבקים בכפיה ה,,דתית" – גם במאבק זה נעצה מידה של יושר.

מיכאל גת
באר שבע

תנו כבוד לתורה!

קריאה זו מופנית לרבנים בישראל. אני, הח"מ, מתוך דתי בישראל, שוטח בקשתי לפניהם. אנא, הרשו מגדוע האילן, עליו אתם יושבים: אילן זה, הלא הוא כל בית־ישראל, רשעים וצדיקים (אולי ,,עמך כולם צדיקים" ואולי בדורנו כולם רשעים, כבאמר: ,,אין צדיק בארץ").

הכיצד הרהיבו לטעון, כי אליהו נאי וחיים חפר, פסולי עדות מדאורייתא, כאשר כל ,,נושאי כלים" של ,,אבן העזר", מייחסים פסולי עדות כנ"ל, רק לקרובי משפחה? (קביעה זו באה, חרף אי הסימפטיה שרוחש כל אדם דתי לחיים חפר, הנהגה להתגזרות בדת ישראל ונושאי דגלה) אם יש לכם – הרבנים הפוסלים את הנישואים בבאר שבע – אם יש לכם אסמכתאות אחרות, הפוסלים גם מחללי שבת בפרהסיה, יכול כל דכפין לפסול הלילה גם אתכם, מסוברי, בתוקף היותכם נושאי רכילות, או לשון הרע, או הלבנת פני חברים, ברבים. והרי לפי השקפת חז"ל, תופעות שליליות אלה, גרועות שבעתיים מחילול שבת.

ואת ועוד: נניח, כי השניים, בכל זאת, פסולי עדות המה, האם אי־אפשר – לכתחילה או בדיעבד – לקבל עדותם של עשרות אורחים, קרואים נכבדים שעמדו מתחת לחופה ושמעו היאך כיצד החתן ענד טבעת לכלה ומסריה ,,הרי את מקודשת לי, כדת משה וישראל"? תאמרו: ,,ההלכה כובלת ידיינו" במחילה מכם, טועים אתם ומטעים את הרבים. הן השבוע קראנו בתורה ,,ובאת אל השופט... אשר יהיה בימים ההם" (דב' י"ז – 9) ועל־כך אומרים חז"ל: ,,אין לך, שופט, אלא מי שבימיך (ספרי) והיתה ,,יפתח בדורו כשמואל בדורו". הזאת, עד כדי, על פי התורה אשר יורוך (שופטי־רבני התקופה הזאת) לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך, ימין ושמאל" (דב', שם) ורש"י: ,,אפילו בשיאמר לך – השופט, הרב – על ימין שהוא שמאל"... חייב אתה לשמוע בקולו. היינו, התורה נתנה לכם, הרבנים, סמכות לקבוע על ימין שהוא שמאל, מדוע אינכם מנצלים סמכות זו, לפחות במקרים שיש בהם חילול ה', במקום שיש בו: ,,משום דרכי שלום"?

אם לא במקרה הנדון והדומה לו, עסקינן, אם לא מקרים כאלה, מחייבים: ,,עת לעשות לה', הפרו תורתך", מתי יחולו הוראות אלה? האם חלילה כשיתפלג העם לשניים, שלושה עמים? או חלילה לאחר מלחמת אחים? לכם, רבנים נכבדים, פתרונים.

אריה טהורי
בת ים

אמת שאין לה רגליים

יכול אדם להסתנוור מניסוחיו המבריקים של עמוס עוז ולקבל את דבריו הפסקניים, אבל אם יתבונן בהם יראה שאין להם רגליים.

הבה נתבונן בשני מאמריו האחרונים ב,,דבר", ב־5 בספטמבר וב־9 בו.

ע"ע מעמיד זו כנגד זו את ,,חזית הסירוב הערבית" ואת ,,חזית הסירוב הישראלית". אין ממש בהשוואה זו מכמה בחינות, אבל נציין רק את ההתעלמות משתי עובדות. העובדה הראשונה: ,,השר שרון ומרעיו", ש,,הרצחנות של הטרור הפלשתיני היא מתנת שמיים" להם – באשר ,,מעגל התמידי של דמים ושנאה וטרור והגבול מחזיק את השלום" – הם שעשו את השלום עם מצרים. ,,מי שמטרת חייו היא לוותר על הצורך בוויתורים" ויתר על כל סיני ופינה בכוח את מתיישבי חבל ימית. מה לעשות, עובדה שאין למחוק אותה. העובדה השנייה: לא רק ,,הימין הלאומני" חושש מתכניות שלום שיסודן בוויתור על חלקים מארצנו, גם אנשים שהשתייכו כל ימיהם לתנועת העבודה, ועדיין הם נאמנים ליסודותיה, חוששים מאותן תכניות – וגם עובדה זו אין למחוק.

והעיקר, הקביעה ש,,אין שלום בלי פשרה ואין פשרה בלי ויתור ואין ויתור בלי סיכון" היא נכונה, בתנאי שהוויתור אינו מרחיק לכת מדי והסיכון אינו גדול מדי: מדינה פלשתינית בעבר הירדן המערבי (או מדינה ירדנית־פלשתינית) אינה מתיישבת עם קיומה של מדינת ישראל. מדינה זו תהיה צרה כפולת־מאה מצרת לבנון, וכוונתה הוא מירסם למלחמות אין קץ. ערביי ארץ ישראל יצטרכו להסתפק באזרחות ישראלית ובהשתייכות לאומה הערבית הגדולה, השבעה מדינות, ואם ירצו במדינה משלהם ייאלצו להקים אותה בעבר הירדן המזרחי, שם הם מהווים רוב. לנו אין לאן לסגת ואין במה לסגת.

עמוס עוז התעלם גם מעובדה ,,סכנית" נכבדה: תכנית הפשרה הטריטוריאלית כבר איחרה את המועד. ההתנחלות ביש"ע גדולה פי עשרה מההתנחלות בסיני, ואין עוד להחזיר את הגלגל אחורנית.

גם הקביעה, ש,,השאלה הקיומית האמיתית איננה כמה קילומטרים רבועים יהיו לישראל כי אם מה יהיו פניה" צריכה בדיקה. דומה, שאין קשר בין ,,השאלה היכן יעברו גבולות הקבע של ישראל" לבין רמתה המוסרית של חברתנו. גם לפני שכבשנו את ארץ מולדתנו מידי כובשיה לא חסרו בקרבנו שתמטנות ורדיפה אחר פרנסות קלות, עבודה זולה וירידה מן הארץ, חוסר סובלנות ומחלוקת ואף אלימות ושחיתות. והסכנה הדמוגרפית – שע"ע לא דיבר עליה הפעם – המעמידה בסימן־שאלה את יהודיותה של הארץ, אכנם קיימת, אך אין לבנות מדיניות ריאלית על סכנה שעלולה להתממש בעוד שנות דור. דברים רבים יתרחשו בשנים אלה, ומי יודע מה תהיה מגמתם.

ההבדל העיקרי בין הימים ההם לזמן הזה הוא בכך, שבימים ההם האמונה בצדקתנו ובעתידנו וההכרה שהשלום ברוך במידת כוחנו ובנחישות עמידתנו, הקיפו את רובו־ככולו של העם בישראל, ורק מעטים ביקשו ברית־שלום על חשבון בבשת הרס.

אילו זכינו היו אנשי הרוח שבנו מחזקים את אמונתנו וכוח עמידתנו, ומשלא זכינו – נשאב כוח מרוחם של בוני הדרכנה, שאינם עוד עימנו.

יוסף שקד
ירושלים

שכר לימוד מודרג – למה לא?

אופיר פינס, יו"ר ארגון הסטודנטים של מפלגת העבודה, בהעלותו את מצוקת הסטודנטים (,,דבר" 7.9.86) מתקומם נגד התביעה מצד הנהלת האוניברסיטאות, להפקדה של 1500 ש"ח, נוסף לשכר הלימוד. כמשקל שכנגד לתביעה זו הוא תובע מראשי האוניברסיטאות להיות ,,דוגמה אישית", על ידי תשלום שכר לימוד מלא לבניהם הלומדים באוניברסיטאות ובוויתור על שנת שבתון.

אכן, במצב הכספי הקשה של האוניברסיטאות, ונוכח התביעה לדמי הפקדה, נשמעות טענות אלה מפי יו"ר ארגון הסטודנטים די סבירות. אולם, עם זה מתעוררת שאלה, שאף היא די הגיונית: מדוע לא יתבע יו"ר ארגון הסטודנטים התביעה לשכר לימוד מודרג באוניברסיטאות? – העשיר ירבה והדל ימעיט – עיקרון שחייב להיות די מקובל במפלגת העבודה. הרי איש לא יכחיש, כי רבים מאוד הם הסטודנטים בני משפחות עשירות שביכולתם לשלם את מלוא התמורה בעד לימודיהם – למה שלא לתבוע את כוחם?

יום לאחר מכן (8.9.86) התפרסמה ב,,דבר" כתבה קצרה על דיון בוועדה המרכזת באותו עניין תוך התנגדות לתביעת דמי ההפקדה. ראויה לתשומת לב העובדה, כי על הצעתו של הרב גרשום הרפנס (פאג"י) לתבוע הנהגת שכר לימוד מודרג לא היתה, ע"פ הכתבה הנ"ל, שום התייחסות. השאלה, איפוא, במקומה עומדת, והיא מופנית גם להנהלת האוניברסיטאות, גם לארגוני הסטודנטים וגם לוועדה המרכזת: שכר לימוד מודרג ע"פ היכולת הכלכלית של הלומדים והוריהם – למה לא?

אריה סגולי
קיבוץ אפק

על האיזון הקדוש

אינני יודע, מהיכן לקחה צופיה מלר (,,דבר" 5.8.86) את הנתונים באחוזים של חלוקת האזרחים היהודיים במדינה, ומניין לה רצונותיהם של אזרחים אלה. כשם שגם היא מסכימה שלא כל דתי מתגזר מספורט, כך גם לא כל חילוני ,,מת" לתוכניות הספורט ולכמויות כפי שהן מוגשות. והאם גם הזמנת ראשי מדינה לתוכניות השונות מתבצעת לפי רצון המאזינים או לפי צרכי השעה האומה. ואולי גם את מגישי החדשות והתוכניות לא הוועד המנהל יבחר אלא סקר של צופים יקבע.

האם בגלל שכיום רוב אזרחי המדינה לא היו בשואה, נבטל את יום השואה. זאת התוכניות המוגשות בנושא זה? ולמה דווקא ה,,אפליה", כביכול, ל,,טובת" הציבור הדתי מפריעה לה? וכי תוכניות דת ומסורת הן ,,עצם" שזורקים לציבור הדתי, או שזה חלק בלתי־נפרד מההיסטוריה הלאום של עם ישראל, ואם נמדוד את הדברים באמות־מידה של הכותבת, נגיע למסקנה שהתוכניות בשפה הערבית מוגזמות, משום שרובם ככולם של ,,ערביי" הארץ קוראים ושומעים גם עברית וכו' וכו'.

עצם העניין, שהכותבת התרכזה באיזון של כלי התקשורת ביחס לחוגים דתיים ולא בחוסר האיזון שאפשר למצוא כלפי הרבה נושאים ציבוריים אחרים, מוכיח, שההתקפה היא ההגנה הטובה ביותר כדי להצדיק את חוסר האיזון השלילי שקיים כלפי מסורת ישראל ושומריה. וכי נעלם מעיניה חוסר האיזון והפרופורציה של רשות השידור כלפי נושאים שרוב הציבור עייף מהם ואנשי התקשורת ממשיכים לדוש בהם. וכן ביחס לנציגי מפלגות מועדיות שקולם נשמע מעל ומעבר למה שמגיע להם בהשוואה למפלגות גדולות ולאישים אחרים של אותה מפלגה, שדעתם שונה. ואם בימות החול כך, על אחת כמה וכמה בשבתות וחגים במבחר תוכניות ראיונות ברדיו ובטלוויזיה אין ,,דריסת רגל" לציבור שומרי המסורת. מרבדיה של הכותבת, כל סיפור פיקנטי שאחת מהנפשות הפועלות בו חובש כיפה או פאה למרות הפיקנטיות שבו, אסור לפרסם אותו מחשש של הפרת ,,האיזון הקדוש".

ת. כהן
קרית מוצקין

בין שתי פסגות

(סוף מעמוד 7)

לטובת עניינה של מצרים וביקש לסייע למובארק בפתרון מצוקותיו מבית משנה אולי יותר לנשיא המצרי מן השאלה, אם כאן תתבסס בעתיד הנראה לעין ועידה בין־לאומית לפתרון הבעיה הפלשתינאית אם לאו.

על בסיס כל האמור לעיל אפשר היה [illegible] הישראלית בראשות פרס לבין משטר מובארק. שכן פרס, בניגוד להנהגת הליכוד, מוכן לתת למובארק מס שפתיים ברמות יוזמות חדשות לקידום פתרון לבעיה הפלשתינאית במסגרת ועידה בין־לאומית כלשהי, מתוך הנחה שהתועלת הישירה שתצמח לישראל מיוזמות אלה תהיה קודם כל בתחום שיפור היחסים עם מצרים. האופי הטכסיסי של ההבנות המדיניות, שהושגו בפסגת פרס־מובארק, לא מונע כמובן את האפשרות שיוזמות אלה יביאו גם למהלכים מבוקרים ממשיים לקידום תהליך השלום ולהסדר הבעיה הפלשתינאית. מהלכים אלה יכולים להיות בקידום נוסחאות מוסכמות למו"מ מדיני ישיר במסגרת של ועידה או ליווי בין־לאומי. במישור אחר קיימת כבר הבנה ישראלית־ירדנית, בדבר תוכניות פיתוח בגדה המערבית ועזה, והעמקת המעורבות הירדנית באזורים אלה. לכן אם יצטרף המלך חוסיין בסופו של דבר ליוזמה הישראלית־מצרית לקידום ועידה בין־לאומית, אם לאו – הוא כבר פועל באופן ממשי לצד ישראל במגמה לשפר את מעמדו ומעמדם של הפלשתינאים בשטחים.

לסיכום, ואומר כי פסגת פרס־מובארק [illegible] ביותר. אין ספק שלהישגים אלה תרמו השר עזר וייצמן, מנכ"ל משרד ראש הממשלה, אברהם תמיר, והשר משה שחל, שבאמצעות מגעיהם התכופים עם הצמרת המצרית הביאו ליצירת הבנה ו,,כימיה" בין ראש הממשלה פרס לנשיא מובארק. ההישג החשוב של הפסגה הוא ללא ספק בחידום ,,השלום הקר" וביצירת מערכת יחסים הדוקה בין הצמרת הישראלית והמצרית לאחר קיפאון ממושך. אולם גם המעורבות הפעילה של פרס לצעוד קדימה לקראת השגת הסדר לבעיה הפלשתינאית, לשפר את תנאי המחיה של תושבי השטחים ולתת להם ממשל עצמי רב יותר ולאפשר לירדן להגדיל את מעורבותה במתרחש בגדה וברצועת עזה – כל אלה הן פעולות שאפשר במהלכן להגדיל תרומה לקידום השלום.

שטיחים פרסיים
(במיוחד גדולים)
במחירים נוחים
קניה • החלפה
ניקוי • תיקון
לפנות: שילוני
ת"א, ליליינבלום 28, טל. 657064.

אלמקס לכל המשפחה!

בתי מרקחת
אתה – דיזנגוף 165 – 224717
זיוה – אבן גבירול 52 שכונת התקוה – 378403
ירושלים
הרנוף – שאולזון 81 – 532115
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672286
פתח תקוה
סטודפארם, שפרא 43 – 909850
בני ברק – רמת גן
רמת יצחק – שדרות ירושלים 96 – 777506
בת ים – חולון
קופת חולים – עין יהב 4 חולון – 884854
אהרון – הציונות 52, חולון – 889153

מוקד מידע תלמודי
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת וחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.
בגוש דן:
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב, ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ – 453300, 03-433500.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אחד תל אביב
רחוב בר־כוכבא 49 ת"א, 03-284649 בימים א'־ה' 21.00 עד 23.00, בימי ו' וערבי חג, 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים 15.00 עד 21.00.
חיפה
רחוב הנביא 26, קומה ב' – 04-523584 יום יום בכל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה

5 קונצרטים לנוער
עונת היובל תשמ"ז/1986

קונצרט 1, 20.1.1987 – ,,אורחיו הצעירים של מאסטרו מהטה" – זובין מהטה, מנצח. השתתפות התזמורת הפילהרמונית הצעירה
קונצרט 2, 2.2.1987 – ,,סיפורה של התזמורת הפילהרמונית הישראלית" – שלום רונלי־ריקלים, מנצח
קונצרט 3, 22.3.1987 – ,,מצעדים" – אריה ורדי, מנצח
קונצרט 4, 27.4.1987 – התזמורת מציגה את: ,,תזמורת הנוער" מבריטן־ארגבלבורג – בנג'מין זאנדר, מנצח
קונצרט 5, 21.6.1987 – ,,הקלרינט" – אריה ורדי, מנצח

כרטיסים ל־5 הקונצרטים ניתן לרכוש בקופת התזמורת (היכל התרבות), בכל יום בשעות 10־1.
מחירי הכרטיסים: כרטיס אחד – 50 ש"ח
כל הרוכש 2 כרטיסים – מחיר כל כרטיס 45 ש"ח
כל הרוכש 3 כרטיסים ומעלה – מחיר כל כרטיס 40 ש"ח

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
פתיחת עונת היובל
קונצרט למנויים מס' 1
לאונרד ברנשטיין, מנצח
שרי גבריאלוף, סופרן
התכנית:
ברנשטיין: ,,משחק יובל"
פתח ,,שיר השירים"
מהלר: סימפוניה מס' 9
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה 1: מוצ"ש, 27.9.86
ירושלים, בנייני האומה, 8.30 בערב
יום ראשון, 28.9.86

הודעה לראשוני המנויים בירושלים
המנויים משנת 1936 ועד היום, ללא הפסק – יואילו להודיע שמותיהם וכתובותיהם תוך ציון מס' המנוי, אם היה, לנבי, ערימה היה, הרצוג 77 ירושלים, להכנות המוכנות לארוע לכבודם.

בתי קולנוע

תל־אביב
אסתר: הטרמפיסט 7.30 ,9.40
אורלי: כפפות 5 ,7.15 ,9.30
אלנבי: ד"ר ז'יוואגו 4 ,8.30
בן־יהודה: אהבה בשחקים 5 ,7.15 ,9.30
גורדון: [illegible] 7.45 ,9.45
גת: הצבע ארגמן 3.15 ,6.15 ,9.15
דיזנגוף 1: נשיקת אשת העכביש 11.00 ,1.30 ,4.45 ,7.20 ,9.45
דיזנגוף 2: 3 רוקים ותינוק 11.00 ,1.30 ,4.45 ,7.20 ,9.45
דיזנגוף 3: ראן 11.00 ,1.30 ,6.30 ,9.30
דקל: יחסים פשוטים 7.15 ,9.30
דרייב־אין: גברתי המאמן 7.30
אופקת אמת 9.30, סקס – חצות
הוד: תעלול קטלני 5.00 ,7.15 ,9.30
בית ליסין: מים מים 11.15
חן 1: היוהפן מבוורלי הילס 5.00 ,7.30 ,9.50
חן 2: רונה פלור בשאה לשניים 5 ,7.40 ,9.45
חן 3: הרומן של אתמול בלילה 5 ,7.30 ,9.40
חן 4: בי"ס לשוטרים מתקדמים 11 ,2 ,5.10 ,7.40 ,9.45
חן 5: שגעון של לילה 11 ,2 ,5 ,7.40 ,9.45
לימור: מקרוני 7.15 ,9.30
לב 1: היפה בזרוד 7.40 ,9.40
לב 2: מגנום 7.15 ,9.45
לב 3: זימנו של צב 7.30 ,9.40
לב 4: בעקבות הברך 7.30 ,9.40
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: פסיכו 7.30 ,9.30
סינמה 1: מופע הקולנוע של רוקי 5 ,7.15 ,9.30
סינמה 2: זכרונות מאפריקה 5.45 ,9.15
ספודיה: סגור לרגל שיפוצים
פאר: שתי אצבעות מצידון 7.30 ,9.30
פריז: עוברת אורח 7.30 ,9.30
צפון: זכרונות אהבה מפירנצה 7 ,9.30
תמוז – רמת־אביב: כולם נפלו על הראש 7.15 ,9.30
הדעב 11.45
שחף: זכרונות מאפריקה 5.45 ,9.15
תכלת: החברים של אלכס 4.30 ,7.15 ,9.30
תל־אביב: קוד הרעם 5 ,7.15 ,9.30
סיון: – הפתיחה בקרוב

ירושלים
אריסון: אהבה בשחקים 4.30 ,7.30 ,9.30
אדירון 1: הצבע ארגמן 4.30 ,8.30
אדירון: תלמידה מחשמלת 4.30 ,7 ,9
בית אגרון: שוק אותה סם 8.30 עמנואל – 10.15
חצות – צ'ינה טאון ברובע הסיני
האולם הקטן בבנייני האומה: יפה בזרוד 7.30 ,9.30
הבירה: שתי אצבעות מצידון 4.30 ,7.15 ,9.15
אור 3: סיפורה של אבנם 4.30 ,7.00 ,9.00
גילאור: היוהפן מבוורלי הילס 5 ,7.15 ,9.30
כמיר: זכרונות אהבה מפירנצה 4.30 ,7.00 ,9.30
סמדר: זרים 7.15 ,9.15
עדן: קוד הרעם 4.30 ,7.30 ,9.30
רון: אבודים באמריקה 4.30 ,7.30 ,9.30
מיטשה: תעלול קטלני 7.30 ,9.30

חיפה
אורה: זכרונות אהבה מפירנצה 4.30 ,7 ,9.15
אורלי: שלושה רוקים ותינוק 7 ,9.15
אמפיתיאטרון: תעלול קטלני 4.30 ,7 ,9.15
ארמון: קוד הרעם 4.30 ,7.00 ,9.15
עצמון: אהבה בשחקים 4.30 ,7.00 ,9.15
חן: הכבוד של פריצי 6.45 ,9.15
פאר: היוהפן מבוורלי הילס 7.15 ,9.30
קריאור: שואה חלק ב', 6.00
רון: החלון האחורי 7 ,9.15
רב גת 1: רומן של אתמול בלילה
רב גת 2: הצבע ארגמן

קרית־ביאליק
כפיר: שתי אצבעות מצידון 7 ,9.15 ,7
כביק: הצבע ארגמן 6.00 ,9.00

קרית־חיים
בית העם:
היובל:

קרית־ים
ניצן:

קרית־מוצקין
אורות:

עכו
אודיטוריום:

אשדוד
אסתר: 3 רוקים ותינוק 7.15 ,9.30
אשדוד: סילברדו 7.15 ,9.30

אשקלון
אסתר: בר 51 7.30 ,9.30
מאור: שתי אצבעות מצידון 7.15 ,9.30
רחל: הרומן של מרפי 7.15 ,9.30

באר־שבע
חן: מתנה שבויים 4.30 ,7.30 ,9.30

בת־ים
עצמאות: רכבת אל החופש 5 ,7.15 ,9.30

הרצליה
היכל: המורים בזינוג 5 ,7.15 ,9.30
מלון רפאל: שנת הדרקון 6.30 ,9.30

עפולה
מוסיתרון: מקרוני 8.30

חולון
ארמון: הסיפור האמיתי 7.15 ,9.30
מגדל: שגעון של לילה 7.15 ,9.30
כתנאים, קרית שרת:
מקסי 7.30 ,9.30
כוחו של מקצוען 4.30
סביון: אהבה בשחקים 7.15 ,9.30
רינה: יפה בזרוד 7.15 ,9.30

טבריה
אביב: תתיך תתיך 7.15 ,9.30

כפר־סבא
עמל: שכרון חושים 7.00 ,9.15
תן: מרגלים שכאלה 7 ,9.15

לוד
אורלי: שכרון חושים 7.15 ,9.30
בת זית: מחול ושמו בינג'ה 7.15 ,9.30

נהריה
הוד: גברתי המאמן 7.15 ,9.30

נתניה
סטודיו: הצבע ארגמן 6.30 ,9.15
אסתר: תתיך תתיך 7.00 ,9.15
שרון: באדיה 5.00 ,7.00
היוהפן מבוורלי הילס 9.15

פתח־תקוה
שלום: מסע עסקים של אבא 6.00 ,9.00
היכל 1: אהבה בשחקים 7.15 ,9.30
היכל 2: הטרמפיסט 5.00 ,7.30 ,9.30
היכל 3: יפה בזרוד 5.00 ,7.30 ,9.30

קרית־שמונה
שגיה: הכבוד של פריצי 7.00 ,9.30

ראשון־לציון
נעמן: שתי אצבעות מצידון 7.15 ,9.30
ראשון: גברתי המאמן 7.15 ,9.30

רחובות
בית העם: סלברדו 7.15 ,9.30
הדר: להב משונן 7.00 ,9.30
חן: מרגלים שכאלה 7.15 ,9.30

רמת־גן וגבעתיים
אואזיס: הטרמפיסט 7.30 ,9.30
ארמון: היוהפן מבוורלי הילס 5.00 ,7.30 ,9.45
לילי: תעלול קטלני 7.15 ,9.30
תדר: אהבה בשחקים 5.00 ,7.15 ,9.30
רב גן 1: הצבע ארגמן 6.00 ,9.00
רב גן 2: כחום הגוף 5 ,7.30 ,9.40
רב גן 3: מקרוני 7.30 ,9.40
מרון וקרדת הקסמים 5.00
רב גן 4: אהבות משתנות 5 ,7.30 ,9.40
שבים: אהבה על הוולגה 7.15 ,9.30

רמת־השרון
כוכב: בי"ס לשוטרים מתקדמים 7.00
שגעון של לילה 9.30

רעננה
אורות: רמז 4.30 ,7.00 ,9.00

רמלה
אודין: השוטר ממנהטן 7.15 ,9.30

טלוויזיה

5.30 ,,קאובוי באפריקה" – פרק חמישי: ,,אריות".
6.20 פרפר הנשמה.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 רוצה פתרון – הנושא לדיון: ,,הצעירה המבולבלת" (תרגום לעברית).
6.45 חידושים והמצאות – מדע פורה, חלק א': בבריטניה המדע מסייע לחקלאים מכל רחבי העולם להתמודד עם בעיותיהם: הגדלת יבוליהם או לוחמה ביולוגית במזיקים (תרגום לעברית).
7.00 יומן השבוע (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 עד פופ – מגזין לפופ ולבידור.
9.00 מבט לחדשות ומוסף ,,שער ראשון".
9.45 ,,שושלת" – פרק 11: נהג המשפחה מגלה את אחנו של קרינגטון בדבר מי שהצילה את מתיו בלייזרל ממצוקתו הכספית. פאלון מוצאת סימן נשי מעורר תמיהות בדירתו של סטיבן. בעלה ג'יף מכשר לה, כי אביה עיכב את העברתו לנדיראולינג. קרינגטון מבקש מקריסטל לענוד את הענק שהעניק לה, במסיבת יום־הולדת שהוא מתכונן לערוך לססיל קולבי. פאלון מתוודה לפני בעלה על המניעים האמיתיים שהניעו אותה להינשא לו, במתיו ולייזרל היא מגלה, מה מקורו של הכסף שהלוותה לו. קריסטל, ומציעה לו לפרוש את חסותו עליה, ובכך לשחרר את אביה מעולה.
10.35 סוף ציבוט – עליני ספרות.
11.15 ,,סיפורים מן הצד האפל" – סרט חמישי: ,,הנפילה". ריצ'ארד הול, גרפיקאי צעיר ומצליח, מאבד את אחיזתו במציאות. שלא באשמתו נמחק שמו מתעודות ומסמכים, חבריו מפסיקים להכיר בקיומו, תמונתו נעלמת בתצלומים משפחתיים, ואילו אמו טוענת, כי מעולם לא היה לה בן.
11.40 חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.00 טלסקופ: עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.15 תלמה: סביים אחוזין.
08.40 מסך לספרות לחט"ב: יש לי חלום.
09.00 אנגלית ו'.
09.20 השעה שלנו: משירי פרים ילן טטקיים.
10.10 אנגלית ד'.
10.30 פרפר נחמד: סמה במבבה.
11.00 חשבון ה': שברים שקולים.
11.15 צרפתית.
11.30 גיאוגרפיה היה: יפן.
12.00 ספרות וחכה"ב מעשה בבעלים וב'
12.25 אנגלית ט'.
1.00 אנגלית י'.
1.30 מוסיקה מכל החאב.
2.00 טלסקופ: עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 בלי סודות: ל'.
2.40 הלו ישראל.
3.00 האוניברסיטה הפתוחה: החזון האקספדיה: עידן המהפכות היידיקים ותוצה.
4.00 רחוב סומסום.
4.30 אי האלמוגים: פרק 2.
5.00 ערב חדש. מנחה דן מרגלית.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 סודה ראבנו הפריכה ,,חלי" (סינצ'ינסקי / ב. בריטן).
07.30 שחרית מוסיקלית – פולנק: קונצ'רטו לפסנתר ולתזמורת (פ. אוסה / תז. בורנמוט / ר. ברשאי); ארנסקי: שלישיה ברה מינור לפסנתר, כנור וצ'לו (שלישיית איססבק); שופן: בלדה מס' 4 בפה מינור (ג. דווידוביץ' – פסנתר); עממי (בעיבוד בהזובן): שלושה שירים ספקיים (ד. פישר־דיסקאו / י. מנוחין / ה. שיף / ה. הולג); באך: סונטה מס' 1 בסי־מינור לכנור ולצ'מבלו (מ. הוגס / מ. קופמן); היידן: סימפוניה מס' 99 במי במול מג'ור (תז. הפילהרמונית בניו־יורק / ל. ברנשטיין).
09.30 קונצרט בוקר – קודלי: קונצ'רטו גרוסו ברהמגלול אופוס 6 מס' 1 (להקת קנטילנה / א. שפרד); ריפה: קונצ'רטו מס' 2 לצ'לו ולתזמורת במול מג'ור (פ. לוראן / האנסמבל התזמורתי של פאריס / לאקרפייר); פאני מנדלסון־הנסל: אורטוריה על תמונות מתוך התנ"ך (א. ליפיץ / א. פישר־קונץ / ה. האומאנו / ס. טומפקה / המק. והתז. של קולן / א. ב. בלנקבורג); ברוסון: הפתיחה ,,יום סקס המשע צלוי" (תז. פילה. לונדון / ב. הייטינק); שאול דה בריה: קונצ'רטו מס' 7 במול מג'ור לכנור ולתזמורת (ב. רסקין / תז. בית השידור הבלגי / א. רזנו); לקוק (בעיבוד גורדון ג'קוב): ,,העלמה אנגו" – באלט (התז. הפיל. המלכותית / ר. בוניג).
12.05 ,,אמנים באולפן"
13.00 קונצרט צהרים ארוך: סימפוניה מס' 4 בדו מינור (הסימפוניה מבורגגאות / ק. בוגגאומרין); הנדל: אריה מתוך ,,רינאלדו" (מ. הורן – בצרטופראן / סולני ונטו / ק. סימונה); מוצארט: סונטה בדו מג'ור לכנור ופסנתר, ק. 296 (א. שומסקי / א. בלוזא); בוקריני: קונצ'רטו בסי במול מג'ור לצ'לו ותזמורת (פ. ז'נדרון / תז. ,,למורה" / פ. קסלס).
15.05 ,,למי פידוריה? לה מה סולי" חידון מוסיקלי טלפוני (ע.ת.)
16.00 קונצרט מנחה – אופנבך / רוזנטל: ,,עליצות פריזאית" (הסיכם, מפיסטבורג / א. פרביץ); גרשוין: ,,פורגי ובס", מבחר (ד"ר אלברט / ק. דייל / א. סמית / להקה קולית ותזמורת / ג'. דבייון); רימסקי קורסקוב: ,,שחרזדה" (תז. פילדלפיה / ר. מוטי).
18.30 מוסיקה ליום ראשון
20.05 ערב טוב – פאייה: פנטומימה ומחול האש מתוך ,,האהבה הקסמת" (הסיבה. מלונדון / ב. גולדה); אלבניז: ,,חג בסביליה" מתוך ,,איבריה" (הסיבה. מלונדון / ב. גולדה).
20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי – דורה שוורצברג כנור – ויקטור דרביאנקו, פסנתר, ברהמס: סונטה מס' 1 בסול מג'ור, אופוס 8; בטהובן: סונטה בלה מג'ור, אופוס 47 (,,קרויצר"); ברהמס: סונטה מס' 2 בלה מג'ור, אופוס 100; שוברט: רונדו בריליאנטי לכנור ולפסנתר.
22.30 מסורות מוסיקליות בארץ.
23.00 מוסיקה מן העבר הרחוק.

רשת א'

11.30 השכלה הדעת לכל – ,,צרפתית להתקדמים" שעור מס' 47.
12.05 בשתוגות הבושם.
14.06 תכניות לילדים ,,שירים הם חברים של ספורים" – ,,ארץ הלכתי לאיבוד" – מאת רבקה אליצור. ,,הסתבכות" – מאת מרי נורטון: ,,לקראת סידור" (ס.ס.)
14.45 ,,תהל בסל" – ילקוט כלימה.
15.30 ,,עולם המדע" (ע.ת.)
16.05 שאלה של טעם (סידור שני).
17.20 האוניברסיטה הפתוחה ,,פסיכולוגיה בחינוך" ,,חינוך בגיל הרך".
19.05 ,,מחשבת ישראל" פרופ' איתמר גרינוולד.
22.05 ,,תפוח ועץ" – על הקשר בין הורים לילדיהם – המפגש: ,,מי פתוח".

רשת ב'

18.06 מסיבת עיתונאים.
19.35 ,,עם ישראל" – עניינים יהודיים בעולם.
20.05 שלום לבן דודי – פיוט וזמרה בשידור חי בעריכת שבתי כהן.
22.05 ,,תזמורות כלי־נשיפה" – ,,צלילים בבירת הנגב" – התזמורת הנוער העירונית של באר־שבע, בניצוחו של ניסים אלמדי.
23.05 צלצול שלישי – שבועון לאמנויות בשידור חי מהאולפן.

רשת ג'

12.05 שבעים מי יודע.
18.06 בצבי המצעדים הלועזיים.
21.05 ארזים עתיק.
23.05 הלילה הוא כירים.

גלי צה"ל

16.05 ,,רדיו ספורט".
18.05 ,,סקה קלה על כלכלה".
23.55 ,,ביחת חצות" – עם ד"ר דבורה טרייבוב, פסיכולוגית קלינית.
00.05 צפרי לילה בשהותה.

هكذا من الاصل

مكذا من الأصل

דבר ספורט

23 שערים, 31,000 צופים בפתיחה פושרת של הליגה הלאומית

אין דבר שוויצר גם מנצ'סטר יונייטד התחילה את העונה בתחתית: מכבי יפו – הפועל ת"א 2:3; ב"דרבי" הנתנייתי ניצחה מכבי את בית"ר 1:0 במשחק היסטורי; הפועל לוד – מכבי ת"א 2:2; בית"ר ירושלים – בני־יהודה 2:2 ושירזי בחוץ; הפועל כפ"ס – הפועל באר שבע 1:2; שמשון ת"א – מכבי פ"ת 0:0; בית"ר ת"א – הפועל פ"ת 1:2; מכבי חיפה – מכבי יבנה 1:0 עם ברילובסקי המאכזב

כ־31,000 צופים נהרו אתמול למגרשי הליגה הלאומית, כדי לחזות במחזור הפתיחה לעונת המשחקים 1986/87. 24 שערים הובקעו בשבעה משחקים מעניינים, והמשחק היחיד בין שמשון למכבי פ"ת, נסתיים בתיקו 0:0 מאכזב. אך, על הפתיחות העליזה והמהוקה הראשונה של העונה, המאפל צבי שריר לא התנשב באוירה הטבעית ושלף כרטיס אדום לשלמה שירזי מבית"ר ירושלים.

המפתעה אכן נפלה כבר במחזור הראשון, כאשר האלופה הפועל ת"א לא גבלה יותר 0:2 בהפסקה ירדה בסיום מנוצחת 3:2 על־ידי ידיבתה שכבתה, מכבי יפו. שני קבוצות צמרת נוספות היו מעורבות במשחקים רבי שערים, אך לא ניצחו. מחזיקת הגביע, בית"ר י־ם נפרדה בתיקו 2:2 מבני־יהודה. באותה תוצאה סיימה מכבי ת"א את משחק החוץ בפני העולה החדשה, הפועל לוד.

סגנית האלופה, מכבי חיפה, זייפה אף בכל זאת ניצחה את מכבי יבנה 1:0. בדרבי ההיסטורי של עיר היהלומים קבע יגאל מנחם שיין ישן הוא יין טוב. מכבי, החניכה בלאומית, גברה על העולה החדשה, בית"ר נתניה 1:0.

רק עולה חדשה אחת זכתה במלוא הקופה. בית"ר ת"א גברה על הפועל פ"ת 1:2. במשחק מרתק בבירת הנגב, המשיבה הפועל כפ"ס בתנופתה וגברה על הפועל ב"ש 1:2.

יגאל מנחם הבקיע ב"דרבי" ההיסטורי

מאת מאיר לוי

הימור מוצלח שביצע מאמן מכבי נתניה, זאב זלצר, כאשר הזעיק מהספסל את החלוץ יגאל מנחם בדקה ה־60, הביא בסופו של דבר לנצחון קבוצתו בדרבי ההיסטורי על בית"ר נתניה 0:1. שכן, היה זה מנחם שהבקיע את שער הנצחון היקר בדקה ה־71.

לפני עליית השחקנים למגרש הבהיר שיינר כי מי שיחרוג מהמסגרת הספורטיבית ימצא עצמו בחוץ. היה זה רק אות לאוירה המתושמלת באיצטדיון "טוברוק" המשופץ. קרוב לרבבת צופים העניק לדרבי הלאומי הראשון של העיר, תפאורה נהדרת.

לאחר חילופי הברכות והפרחים לעולה החדשה, בית"ר, שפג מגינה סרוסי כרטיס צהוב כבר בדקת הפתיחה. מכבי השתלטה ראשונה מהמתנה. במרכז השדה נטלו בארון, מסיקה ובמיוחד רונן גבאי את היוזמה. החלוצים, רוני לוי ושלום תקוה זכו לאספקת כדורים מתמדת והחלו לנסות את שוער בית"ר, לביא.

הבית"רים היו נפחדים והתקשו לתפקד. פרץ ופוגל בחוד, רק דגדגו את הגנת מכבי. וכך, תחת חום כבד, חלפה המחצית הראשונה של הדרבי.

במחצית השניה התברר כי למכבים כושר גופני עדיף. הבית"רים הצטופפו בהגנה, ואוהדיהם שלהם החלו לקלוט שגם תיקו יהיה הישג עבורם.

דקה 60: תחילת מבצע הנצחון של זלצר והניכיו. יגאל מנחם, שהתחמם על הקו, הסיר את האימונית ונכנס לשדה. בחלוף דקות ספורות שלח מנחם כדור אדיר מ־12 מ' ולביא מתח את כל רמ"ח אבריו כדי להדוף.

ה"בום" השני של מנחם כבר היה בפנים. 71: מסיקה מסר כדור ארוך למנחם, שנותר לפתע חופשי משומרו האישי, יוסי יונה. מנחם הניף את רגלו ותוך כדי ריצה בעט מ־18 מ' לקורה ולרשת. 0:1 והיציע התרומם.

עד הסיום נמשכה השירה האדירה של אוהדי מכבי, שהיוו רוב בולט ביציע.

הכשרון – הצעיר... של מכבי נתניה, רונן גבאי, פורץ בין שני מגיני בית"ר. מכבי ניצחה בדרבי 0:1.

מכבי נתניה – בית"ר נתניה 0:1 (0:0)

● יגאל מנחם (71)
כוכב המשחק: **רונן גבאי**
אכזבת המשחק: **יוסי יונה**
שופט: **יעקב שיינר**
צופים: 9000
איצטדיון: "טוברוק" נתניה
● **מכבי נתניה:** חביב – 6; שמעון מנחם – 7, בר – 6, חסן – 5, גואטה – 5; בוארון – 5 (יגאל מנחם – 6), מסיקה – 6, חלפון – 6, גבאי – 7; רוני לוי – 6, ש. תקוה – 5 (פרץ).
● **בית"ר נתניה:** לביא – 6; תשובה – 5, סאסי – 6, סרוסי – 5, י. יונה – 4; קירט – 5, חיים לוי – 5, גניש – 5; שטולברג – 4 (סימוני), ויקי פרץ – 6, פוגל – 5.

המאמן הלאומי החדש, מילינקו מיחיץ', צופה בדרבי של העיר נתניה. ביום ששי הספיק לחזות גם במשחק הפתיחה של העונה בין הפועל לוד למכבי ת"א.

יפו שלחה את האלופה לתחתית הטבלה

מאת יעקב אלמוג

לפני שנה אמרו כי אילו היה בקרוב מורדי לאמן את מכבי יפו בתחילת העונה, הייתה הקבוצה רצה לאליפות. אתמול, בפתיחת העונה, המשיכה יפו בתנופת ההצלחות ודילגה גם מעל המשוכה הגבוהה ברכבת האלופה, הפועל ת"א.

לראשונה מזה שנים רבות הרגה יפו מצנחה לפתוח כל עונה בליגה הבגמגום ולא נבהלה אף מפיגור 2:0 במחצית, כדי לרדת בתום 90 הדקות עם סל מלא בשלוש נקודות על חשבון "האדומים", 2:3.

האלופה נראתה כשבר כלי. ללא אלי כהן ויוסי זאנה המורחקים נראו חבריהם חסרי אונים.

מנגד, שיחקו ה"בולגרים" של בקרוב בשאפתנות רבה. אף לכך נראה היתרון בן שני שערים לזכות הפועל ת"א במחצית הראשונה, כהפתעה גמורה למי שלכה במגרש, בשעה שמאוהדי "שירים ושערים" קיבלו כטבעיות את התוצאה הזאת.

שני השערים נבעו כתוצאה משתי טעויות גסות של הבלם הותיק, ישראל דניאל. דקה 41: משה סיני ניצב בעמדה האהובה עליו. בעיטת עונשין אדירה מגית אלכסונית. הכדור פגע ברגלו של דניאל, היטעה את השוער והיה פנימה.

בחלוף 3 דקות נכשל דניאל בהרחקת כדור פשוטה. לנדאו הגיח עם על המציאה, פרץ לרחבה וקבע בקלות 0:2.

ה"שטיפה" של מורדי במחצית עוררה את הניכיו. במשך שמונה דקות סוערות הם הצליחו להשוות. 46: שלמה אלקולומברה הפתיע את אנסמן בבעיטה אדירה מ־20 מ' אל חיבורי הקורות. 53: מורדי הבקיע מהאויר את השער היפה במשחק. 2:2

ההלם שפקד את שחקני האלופה נוצל על־ידי היפואים הנלהבים. 80: יוסי לוי "בתק" הפעם את השוער המחליף טליאס והבקיע אותו ב"שיל" מ־30 מ'. איזה 2:3

מאמן הפועל ת"א, דוד שוויצר ברדק כמה זמן נותר לסיום. שבתאי לוי וגיורא אנסמן נראים מודאגים. קבוצתם נחלה הפסד למכבי יפו 3:2.

מכבי יפו – הפועל ת"א 2:3 (2:0)

● שלמה אלקולומברה (46), מנשה מזרחי (53), יוסי לוי (80)
● ישראל דניאל (עצמי, 41), גיל לנדאו (44)
כוכב המשחק: **יוסי לוי**
אכזבת המשחק: **גיורא אנסמן**
שופט: **עובדיה בן־יצחק**
צופים: 1500
איצטדיון: "בנוף" יפו
● **מכבי יפו:** אברהם – 5; כהן־צדק – 5, דניאל – 4, בוטביקה – 5, ד. מאיר – 6; סלימן – 5, אלקולומברה – 6, ציפרוט – 4 (יוסי לוי – 6); מזרחי – 6, אמינה – 5, זמני – 5.
● **הפועל ת"א:** אנסמן – 4 (טליאס); הרמה – 4, אקוויו – 5, מוסטרל – 5, הרשליקוביץ – 4; עמר – 5, זגורי – 5, דאנו – 5, סיני – 6; לנדאו – 5, בר־שטרית – 4 (שבתאי לוי – 4).

הליגה הלאומית

	הקבוצה	משח'	נצ'	תיקו	הפס'	שערים	נק'
1.	מכבי יפו	1	1	0	0	2–3	3
2.	הפועל כפ"ס	1	1	0	0	1–2	3
–.	בית"ר ת"א	1	1	0	0	1–2	3
4.	מכבי חיפה	1	1	0	0	0–1	3
–.	מכבי נתניה	1	1	0	0	0–1	3
6.	בני־יהודה	1	0	1	0	2–2	1
–.	בית"ר י־ם	1	0	1	0	2–2	1
–.	הפועל לוד	1	0	1	0	2–2	1
–.	מכבי ת"א	1	0	1	0	2–2	1
10.	שמשון ת"א	1	0	1	0	0–0	1
–.	מכבי פ"ת	1	0	1	0	0–0	1
12.	בית"ר נתניה	1	0	0	1	1–0	0
.	מכבי יבנה	1	0	0	1	1–0	0
14.	הפועל פ"ת	1	0	0	1	2–1	0
–.	הפועל ב"ש	1	0	0	1	2–1	0
16.	הפועל ת"א	1	0	0	1	3–2	0

הניחוש הנכון

מכבי חיפה – יבנה	1
בית"ר י־ם – בני־יהודה	X
שמשון – מכבי פ"ת	X
בית"ר ת"א – הפ. פ"ת	1
ב. נתניה – מ. נתניה	2
הפועל לוד – מכבי ת"א	X
מכבי יפו – הפועל ת"א	1
הפועל ב"ש – הפועל כ"ס	2
ארסנל – אוקספורד	X
אסטון וילה – נוריץ'	2
צ'רלטון – קובנטרי	X
לסטר – סאותהמפטון	2
מנצ'סטר סיטי – קו.פ.ר	X
ווטפורד – שפילד	2

במחזור הבא בלאומית

מכבי יבנה – הפועל כפ"ס
הפועל ת"א – הפועל ב"ש
מכבי ת"א – מכבי יפו
מכבי נתניה – הפועל לוד
הפועל פ"ת – בית"ר נתניה
מכבי פ"ת – בית"ר ת"א
בני־יהודה – שמשון ת"א
מכבי חיפה – בית"ר י־ם

תיקו רב־שערים במשחק מרתק

מאת משה רבנביצר

בלוד נשמעה ביום ששי שריקת הפתיחה של העונה. התוב הכבד ששרר בשעה לא הפריע להפועל לוד ומכבי ת"א להציג משחק מרתק שנסתיים בתיקו רב שערים – 2:2.

באופן טבעי נמשך קהל רב ליציעים באיצטדיון הפועל לוד. משחק ראשון ויחיד ביום ששי אוה"צ. העולה החדשה מלוד ראויה לחופן מחמאות. למרות הבעיות הארגוניות שמנעו ממנה הכנה סובה היטיבו שחקניה לשחק.

הקשר הותיק ישראל ברמממס היה הגיבור המקומי. הוא שלט במרכז השדה ושלח את חבריו להתקפות רצופות, שסיכנו את שער מכבי.

ברממס התכבד אף בהבקעת שער הבכורה לעונה זו. בדקה ה־31 הוא בעט בעוצמה מעל לידי השוער גינצבורג לרשת. 0:1.

אלא ששמחת הלודאים נמשכה חמש דקות בלבד. אלון נתן התמקם היטב ברחבה וקבע מקרוב 1:1.

הניכיו של צבי רוזן לא נשברו. לעיני קהל אוהדיהם הם פתחו את המחצית השניה בקצב מהיר. תשע דקות מפתיחת המחצית הכניע דוד שרביט את גינצבורג והעלה את קבוצתו ליתרון מעודד. 1:2.

סידרת התקפות נגד של מכבי ת"א הניבה את שער השוויון. דקה 76: החלוץ גבה הקומה, אלי דריקס, מצא סוף סוף את הדרך לרשת וקבע 2:2.

הפועל לוד – מכבי ת"א 2:2 (1:1)

● ישראל ברממס (31), דוד שרביט (54).
● אלון נתן (36), אלי דריקס (76).
כוכב המשחק: **ישראל ברממס**
אכזבת המשחק: **אבי כהן**
שופט: **יצחק בן־יצחק**
צופים: 3000
איצטדיון: הפועל לוד
● **הפועל לוד:** יעקב בנודיס – 5; יצחק בנודיס – 5, נעמן – 6, אורי בנודיס – 5, חביב – 5; קטאשווילי – 5, ברטר – 5 (י. הלל), ברממס – 7, שרביט – 6 (מאיה); ר. שמואל – 6, סמדג'ה – 5.
● **מכבי ת"א:** גינצבורג – 5; מיקי כהן – 5, אבי כהן – 5, שמעונוב – 6, אזלאי – 5; קרייס – 4 (קרמר 5), גריאני – 5, גולדברג – 5; דריקס – 6, א. נתן – 5 (טבק), מכנס – 5.

נסים כהן הינדס הפ"ת בוינטר

מאת יוסי משורר

העולה החדשה לליגה הלאומית, בית"ר ת"א, פתחה את העונה ברגל ימין. בביתם החדש, איצטדיון וינטר, גברו הבית"רים על הפועל פ"ת 1:2.

שאפתנות ורוח לחימה, זה היה המתכון שרשמו לעצמם שחקני "המנורה" ולפיו פעלו במגרש. המתכון הוכיח את עצמו לא מעט בזכות כושר מנהיגותו של "המהנדס", ניסים כהן.

שוב התברר שבמשחק הכדורגל מנצחת הקבוצה שלרשותה שחקן מהסוג של כהן. באמצעות שליטתו הנפלאה בכדור וראיית המשחק שלו שלט במרכז השדה וניווט ב"שלט־רחוק" את חבריו החלוצים, שסיכנו ללא הרף את שער פ"ת.

הפתיחה המהירה והטובה של הבית"רים הניבה שער ראשון בדקה ה־25. כהן שיגר מסירת עומק, בלחסן "עבר" על מגן ומול גדבי כבש שער. 0:1.

דקה 42: מבצע הכהנים: ניסים כהן בישל ויעקב כהן הפניז למשקף.

ההפסקה היטיבה עם שחקני אבו המושבות. הם פתחו את המחצית השניה בלחץ רצוף והשיגו את שער המשווה בדקה ה־62. נהרי, שאך נכנס להרכב, פרץ היטב ואת כדור ההגבהה שלו נגח גבע מרכוס לרשת. 1:1.

השמחה הפלבסית ארכה ארבע דקות בלבד. 66: מי אם לא ניסים כהן הגביה לרחבה ויוסי מזרחי נגח את הנצחון. 1:2.

בית"ר ת"א – הפועל פ"ת 1:2 (0:1)

● יצחק בלחסן (25), יוסי מזרחי (66)
● גבע מרכוס (62)
כוכב המשחק: **ניסים כהן**
אכזבת המשחק: **אלון חזן**
שופט: **אריה פרוסט**
צופים: 3000
איצטדיון: "וינטר" ר"ג
● **בית"ר ת"א:** נ. גרבי – 6; קצב – 5, צמח – 6, ידיד – 5, יעקב כהן – 6; עמרן – 5 (בר־נתן), י. מזרחי – 6, ניסים כהן – 7; יחזקאל – 5, בלחסן – 6 (זעירא), לביא – 4.
● **הפועל פ"ת:** ר. גרבי – 5; לסרי – 5 (קוזאשווילי), בורניוק – 5, נ. אלון – 5, דוד לוי – 4; אליהו – 5, מחפוד – 4 (נהרי – 6), גיא לוי – 4; חזן – 4, מרכוס – 6, לוין – 5.

נבחרת המחזור

1. אבי רן (מכבי חיפה)
2. שמעון מנחם (מכבי נתניה)
3. יצחק נעמן (הפועל לוד)
4. מנשה שמעונוב (מכבי ת"א)
5. יעקב סגל (בני־יהודה)
6. רונן גבאי (מכבי נתניה)
7. יוסי לוי (מכבי יפו)
8. נסים כהן (בית"ר ת"א)
9. ישראל ברממס (הפועל לוד)
10. אבי גולדר (בית"ר י־ם)
11. משה אייזנברג (בני־יהודה)

נוער

מכבי חיפה – נוה יוסף חיפה 1:2; בית"ר ירושלים – בני־יהודה ת"א 0:1; מכבי פ"ת – הפועל ר"ג 1:2; הפועל חדרה – הפועל פ"ת 1:1; הפועל ירושלים – מכבי נתניה 3:4; הפועל חיפה – מכבי ת"א 1:1; מכבי יפו – הפועל ת"א 2:3; הפועל כ"ס – הפועל ב"ש 0:1.

המאמן הלאומי החדש היה אורח הכבוד בלוד ונתניה

●●● ציפיות משתלמות. "זוהי זה משחקה הטוב ביותר של מכבי יפו בשנים האחרונות", אמר מאמנה הצעיר, בקרוב מורדי כשהוא קורן מאושר ומאחוריו זעקו אוהדים בלהיטם: "השנה לא יעצרו אותנו. זו השנה שלנו". מורדי הוסיף: "התכוננו היטב לעונה. בשבילנו העונה התחילה כבר בגביע הטוטו והציפיות השתלמו. אני מקווה שיפו תהיה השנה בצמרת"●●●

●●● מינויים חדשים. כוכב העבר של מכבי יפו, משה אוחנה, מונה למנהל המקצועי של הקבוצה. ליד"ב האגודה מונה שחקן עבר מצטיין נוסף, איזנשטיין קליש. המינויים רומזים על התכונה הרצינות באגודה, בניגוד לשנים עברו●●●

●●● כמו בבית. "עם כל הותק והנסיון שלי, כשאני רואה את הקהל העצום הזה ומודע לציפיות ממשחק, אני נרגש מאד", כך הבלם הותיק של מכבי נתניה חיים בר לפני הדרבי הנתניתי. גם יותר השחקנים ירדו מהאוטובוס בפיק ברכיים, אך התעודדו משנוכחו לדעת כי הקהל שלהם מהווה רוב במגרש הבית"רים●●●

●●● המשמה של בית"ר. לשייע פייגנבוים המרד אתמול שני האחים, יוסי ושלמה אודי, והבוהים את לב הקבוצה. לא הועילו הסבריו לחניכיו כי הדרבי הוא יותר ממשחק רגיל, הנצחון יעזור לזקוף את הראש בחוצות העיר. פייגנבוים הרגיש כי הוא מרגיש כמו בימים של הדרבי התל־אביבי הגדול●●●

●●● אורח־כבוד. המאמן הלאומי החדש, היוגוסלבי מילינקו מיחיץ', היה אתמול אורח מכובד בדרבי. הוא ניצל את ביקורו הנוסף בארץ לשם חתימת ההסכם עם ההתאחדות כדי לחזות בכדורגל ישראלי. ביום ששי הספיק לחזות במשחק בלוד ונהנה מהמחצית השניה. הוא ציין את אבי כהן ובני סמדג'ה. על הדרבי אמר שהטכניקה לא רעה, אך מעט מדי שחקנים נעים ללא כדור●●●

●●● של הקשת. במכבי יפו היו מאושרים אתמול מהנצחון הכפול. על המגרש גברו המבוגרים על האלופה, הפועל ת"א. והנהלה הגיעה לסיכום כספי עם מאמן הקבוצה, שמואל (סמי) סיטון, בעל מפעל התכשיטים "שלומי", יצרני מוצרי איכות לנבחרים. הם יקבלו ממנו 27.000 דולר●●●

●●● על הציציע. המגן הבינלאומי של מכבי חיפה, איתן אהרוני, ישב אתמול היציע בלווית רעיתו הבאה, באולה. אהרוני טרם הגיע לעמק השווה עם ההנהלה בנוגע לתנאיו הכספיים. גם הבלם אלי כהן לא שיחק אתמול בגלל בעיות כספיות. אם נוסיף את עזבות היעדרו של מרילי המורחק, תבינו איך נראתה אתמול הגנת הקבוצה●●●

●●● עיקור מוזר. אגודת הפועל ת"א תערער בבית המשפט המחוזי על ההחלטה, לפיה ייחשב העונש של יוסי זאנה (צהוב) ואלי כהן (ארגמן) רק במשחקי הליגה. הפועל ת"א טוענת כי קיימים תקדימים, גם העונה, ששחקנים ריצו עונש הרחקה במסגרת מפעלים רשמיים אחרים של ההתאחדות כמו בגביע ליליאן וגביע הטוטו●●●

●●● פרחים לכהן. מגינה הוותיק של בית"ר ירושלים, אבי כהן, נתקבל אתמול בזר פרחים ענק מידי נציג האוהדים, יצחק יעקובוביץ'. כהן עזב את קבוצתו במהלך העונה שעברה בטריקת דלת●●●

●●● המסך ירד. קבוצת בית"ר ירושלים הפיצה אתמול בפרסומת חדשה "כתר פלסטיק". זו הבאמת החדש של הקבוצה לעונה זו. אשתקד פרסמה בית"ר מוצרי שמת מרטי קולנוע, בגלל הידיד הפורש, משה דוויק●●●

●●● תפריט לארגנטינה. ח"כ אהוד אולמרט נאלץ אתמול להרגיע את אוהדי בית"ר שזעמו על הרחקתו של שלמה שירזי. אולמרט הסביר כי לשופט שריר לא היתה כל אפשרות אחרת. אולמרט ישב ביציע בחברת ח"כ דן מרידור, שבא עם ילדיו●●●

●●● השקיעו התציבתה. בטקס שנערך לפני שריקת הפתיחה למשחק בין מכבי חיפה ליבנה, הוענק גביע ההגינות לקפטן החיפאי, אברהם אבוקרט. קבוצתו נבחרה לקבוצה ההוגנת של העונה החולפת. את הגביע העניק סגן יו"ר ההתאחדות, מנחם אריאב ויו"ר איגוד השופטים, אברהם קליין●●●

השתתפו במדור: אשר גולדשלגר, משה כהן, מאיר לוי, יצחק ציבין, יעקב אלמוג וניסן פרידמן.

שלמה שירזי פתח מסכת האדומים

מאת אשר גולדשלגר

ארבעה שערים, קדרות למכביר, שמע אירועים ומורחק אחד־חד תמצית משחק התיקו 2:2 בין בית"ר ירושלים לבני יהודה שנערך אתמול באיצטדיון בלומפילד.

כדורגלני בית"ר, שהעתיקו העונה את משחקיהם הביתיים לאיצטדיון בלומפילד הכיתו, כי הם מוכנים לפתיחת העונה ולפיכך לא היה פלא כאשר הקבוצה הצליחה ב־10 שחקנים להפוך פיגור של 0:1 ליתרון של 1:2.

הניכיו של דוד קשטן הציגו אתמול מהלכי כדור נאים שילוב בין הקשור להתקפה ווכל רק שכל זה צריך היה להעשות עם 10 שחקנים בלבד הול מדקה ה־26 שבה הורחק שירזי מן המגרש.

את היכולת הטובה הציג דווקא החלוץ אבי גולדר שהיה המוח המבשל של שני השערים ואף העניק להבריו כדורים למכביר שלא נוצלו להבקעת שערים נוספים. אוחנה ומלמליאן נהנו מהכדורים ששיגר גולדר ושניהם יוהיו מבקיעי השערים של בית"ר.

בחוליה העורפית היה הכל יכול שוער בית"ר יוסי מזרחי, למרות שני השערים שספג הציל מזרחי מנת שערים משולשת. יתכן כי הרחקתו של שירזי גרמה ל"חורים" בהגנת בית"ר שנוקלו על ידי השוער המצטיין.

בני יהודה הציגה אתמול קבוצה צעירה ללא בן טובים הותיק השלה מלאכת ההבקעה על הצעיר אייזנברג שעשה במגרש כמעט בכל העולה על רוחו. גם האוהדים שהופיעו אתמול בהרכב היו צעירים למדי ובלט בהם אייל חיים.

בני יהודה סבלה מפציעתו של המגן משה עלו בדקה ה־13. עלו נטש את המגרש ובמקומו שולב במשחק איזמרילי הצעיר גם מסרוגו של יורן אריה הוליש את הגנת בני יהודה.

אבי גולדר הכוכב של בית"ר אתמול, בעט כבר בדקה ה־6 לקורות שער בני יהודה. נגבר בדקה ה־18 הצליחה בני יהודה לכבוש שער יתרון. איזמרילי הצעיר הקשית מאגף שמאל למרכז הרחבה. אייזנברג הצעיר נגח לפינה הימנית מורחי זינק אולם הצליח בקושי לגעת בכדור ו־1:0 לבני יהודה.

בדקה ה־25 בעט סלמן לקורות שער בית"ר. כעבור דקה אחת הורחק שירזי(26) מן המגרש לאחר שפגע במנצור מכבי יהודה, סטג כרטיס צהוב והגיב בבעיטה של הכדור להיר.

שירזי לא נשאר חייב והניף את הכרטיס האדום לעברו של שירזי.

הבית"רים לא ויתרו ובדקה ה־37 השוו ל־1:1. גולדר הקשית מימין על פי הרחבה. אוחנה נשאר חופשי ונגח פנימה ללא כל בעיות.

בדקה ה־52 שוב היה זה אבי גולדר שהקשית לעבר הרחבה. אוחנה פתח רגלים, הגנת בני יהודה התבלבלה ואורי מלמליאן השתלט על הכדור ומקרוב בעט פנימה 1:2 לבית"ר.

בדקה ה־77, נכבש שער השוויון על־ידי בני יהודה. סלמן בעט כדור אדיר לשער. מורחי זינק בוירטואוזיות הדף אולם חזי שירזי הצעיר היה זריז מהגנת בית"ר, השתלט על הכדור ומול מורחי השחיל בעט פנימה 2:2.

בית"ר ירושלים – בני־יהודה 2:2 (1:1)

● אלי אוחנה (37), אורי מלמליאן (52).
● משה אייזנברג (18), חזי שירזי (77).
כוכב המשחק: **אבי אייזנברג**
אכזבת המשחק: **שלמה שירזי**
שופט: **צבי שריר**
צופים: 6000.
איצטדיון: "בלומפילד"
● **בית"ר ירושלים:** מזרחי – 6, אבי כהן – 5, אזלאי – 5, אשש – 5, שירזי (הורחק), שמואלי – 5, קדוש – 4, מלכה – 5 (שוורץ), מלמליאן – 6, אוחנה – 5, גולדר – 7.
● **בני יהודה:** אסיאג – 5, סלמן – 5, רוזנטל – 4, סגל – 6, עלו (איזמרילי – 5), שרעבי – 5, אייל חיים – 6, רמי לוי – 5, מנצור – 5 (חזי שירזי – 5), מליחי – 4, אייזנברג – 7.

סכב השבת

שיבה מוצלחת. לבית"ר ת"א חזרה אתמול לקשר המצטיין, נסים כהן. הוא בישל את שני שערי הנצחון במשחק הפתיחה של העונה מול הפועל ת"א, 1:2, והיה השליט הבל"עדי במרכז השדה.

נסים כהן

טניס

נבחרת הנערים של ישראל בטניס גברה על הפיליפינים, 3:0. הניצחונות של ישראל הושגו ע"י רביב וידפלד גבר על ינקו אכרנה 6:2, 7:5.

בזוגות ניצחו וידפלד, ואוהד ויינברג את אסרנה מרקרטס 6:2, 6:0. היה זה נצחונה השלישי של נבחרת הנערים באליפות אסיה המשמשת כקדם אליפות העולם ולישראל סיכויים טובים להתמודד מול המנצחים של הבית השני של האליפות.

הפועל ירושלים נוצחה בטבריה 0:3 ועמידר נטשה את המגרש ברחובות

מאת שמואל טל

הסערה המסתיע של הפועל ירושלים (0:3) בטבריה והפסקת המשחק בשעריים בדקה ה־63 עמדו אתמול במוקד משחקי מחזור הפתיחה בליגה הארצית.

ירושלים היורדת מהלאומית הופיעה בטבריה בהרכב חסר ולא הצליחה לעמוד מול התלהבות המקומיים למרות שקל כר הדשא התנהל משחק שקול. ברחובות הובילה שעריים ביתרון (0:3) ואז הודיעו חמשה משחקני עמידר על פציעה ונטשו את השדה. עמידר נותרה עם ששה שחקנים והשופט נאלץ לשרוק לסיום.

גם הפועל חיפה לא ליקקה דבש. היא נזקקה לשער של הדקה ה־86 כדי לחלק נקודה מעכו(2:2). את בנצחון המחזור רשמה לזכותה הפועל חדרה שהביסה בביתה (2:6) את בית"ר רמלה. הפועל חולון הסתפקה בשער בודד כדי לגבור על הכח (0:1), ובאותה תוצאה גברה הפועל יהוד על העולה החדשה בית"ר נהריה.

המפגש בין שתי העולות החדשות הפועל בית־שאן והפועל דימונה הסתיים ללא הכרעה (0:0) וכך גם המפגש בין הפועל ר"ג והפועל מרמורק (1:1).

כ־4700 צופים חזו במשחקים בהם הובקעו 22 שערים.

היה ששערים לא יובקעו בו פרץ המקומי אבי ברשבקי ובעט בעוצמה לרשת כדי להעניק לרמת גן יתרון 0:1.

שבע דקות מן הסיום הגיע האורח זרח שפובי בשער משוחה בבעיטה מקרוב. שלוש דקות לאחר מכן ביתנה לרמת גן הזדמנות לנצחון אולם כאמור ארסובסקי הוציא מן הנקודה הלבנה והותיר את התוצאה בעינה.

שפט יוסף שועי לעיני 500 צופים בגבעתיים.

הליגה הארצית

	הקבוצה	משׂ׳	נצ׳	תיקו	הפסד	שערים	נק׳
.1	הפועל חדרה	1	1	0	0	2–6	3
.2	הפועל טבריה	1	1	0	0	0–3	3
.3	הפועל יהוד	1	1	0	0	0–1	3
.4	הפועל חולון	1	1	0	0	0–1	3
.5	הפועל חיפה	1	0	1	0	2–2	1
.6	הפועל עכו	1	0	1	0	2–2	1
.7	הפועל רמת גן	1	0	1	0	1–1	1
.8	הפועל מרמורק	1	0	1	0	1–1	1
.9	הפועל בית שאן	1	0	1	0	0–0	1
.10	הפועל דימונה	1	0	1	0	0–0	1
.11	מכבי שעריים	0	0	0	0	0–0	0
.12	מ. רמת־עמידר	0	0	0	0	0–0	0
.13	הכח רמת־גן	1	0	0	0	1–0	0
.14	בית"ר נהריה	1	0	0	1	1–0	0
.15	הפועל ירושלים	1	0	0	1	3–0	0
.16	בית"ר רמלה	1	0	0	1	6–2	0

הפועל חדרה 6 בית"ר רמלה 2

מבול של שערים ניתך אתמול בחדרה. קבוצת הפועל המקומית פתחה את העונה בתנופה והורידה שישייה לרשת בית"ר רמלה. גם שני השערים שספגו לאחר מכן לא מנעו את נצחונם הגבוה של החדרתים 2:6.

הפתיחה של חדרה היתה מוחצת. כבר בדקה השביעית הבקיע עמי אלחדד מן הנקודה הלבנה. עופר בן שמואל הוסיף שער שני בדקה ה־18 ושלמה מזרחי, שחקן הרכש מחיפה, הוכיח את יכולתו בשער שלישי בדקה ה־34. את האקורד האחרון במחצית זו השמיעו שמואל שמואל (39) ומגיד אבו־מוך (44) שקבעו את תוצאת המחצית 0:5.

גם פתיחת המחצית השניה עמדה בסימן שליטה של החדרתים שהשלימו חצי תריסר בדקה ה־55 ושוב מרגלי אבו־מוך.

מכאן ואילך הורידו החדרתים את הקצב ואיפשרו לאורח אריה צפניה לצמק בשני שערים נאים לכשעצמם בדקות ה־62 וה־90.

שפט שלמה יוסף לעיני 350 צופים בחדרה.

הפועל יהוד 1 בית"ר נהריה 0

שער בודד הספיק אתמול לכדורגלני הפועל יהוד כדי לגבור על העולה החדשה בית"ר מנהריה במשחק פתיחת העונה.

שער הנצחון הובקע בדקה ה־71 מרגלי אהרון גנון שקיבל מסירה מחברו דוגאיף ניצל קיפאון בהגנה הנהרייתית ובעט מקרוב לרשת.

שפט יעקב ממן לעיני 300 צופים ביהוד.

הפועל חולון 1 הכח ר"ג 0

שער בודד מרגלי אריה מאיר החולוני בדקה ה־14 הספיק לקבוצתו כדי לגבור על הכח ר"ג בשיעור 0:1 ולזכות בשלוש נקודות ראשונות בפתיחת העונה.

לאחר שבשבוע שעבר במפגש בין שתי הקבוצות הבקיעו החולונים שישייה הגיעו אתמול שחקני הכח לחולון בטעמך הנקמה מתגבר שידע לשמור בהצלחה על רשת נקיה פרט לפעם אחת בדקה ה־14 כאמור, בה הובקע השער היחיד במשחק.

בהמשך ניסו האורחים להגיב בהתקפות מתפרצות אך אלה היו דלילות וחסרות מחץ וכך נותרה התוצאה בעינה עד לסיום.

שפט יוסף לעיני 200 צופים בחולון.

בית שאן 0 דימונה 0

מפגש העולות החדשות בין הפועל בית שאן והפועל דימונה הסתיים אתמול בלא הכרעה וללא שערים.

שתי הקבוצות הפגינו משחק חלש וניכר היה בשחקנים כי הם מתרגשים מן המעמד. השחקן הבולט בשדה היה המקומי הגביה אלגריסי אשר למרות הצטיינותו לא הצליח לתרגם זאת לשערים.

שפט יוסף גרוסמן לעיני 1,000 צופים בבית־שאן.

הפועל ר"ג 1 מרמורק 1

כיוק 11 מ' אותו הוציא המקומי עומר אוטובסקי 4 דקות מן הסיום מנע מקבוצת הפועל ר"ג נצחון על הפועלי מרמורק. שתי הקבוצות התחלקו בנקודות לאחר תיקו 1:1.

70 דקות התנהל במגרש משחק שקול וחסר אירועים. אולם כשנרשמה

הפועל טבריה 3 הפועל י־ם 0

היורדת מהלאומית הפועל ירושלים חשה אתמול על בשרה את הצפוי לה בליגה הארצית. היא יצאה למשחק חוץ בטבריה ובתום 90 דקות שבה הביתה בידיים ריקות ובמאון שלילי (3:0).

ירושלים הופיעה למשחק בהרכב חסר אך למרות זאת היוותה יריב שקול למארחים מטבריה. אולם הגנתה הכושלת לא הצליחה לעמוד מול יכולתו הגבוהה של חלוץ טבריה עופר רן שהיה גיבור הנצחון ובבעטה לו שלוש פעמים.

לראשונה הבקיע רן בדקה ה־24 בבעיטה מקרוב. במחצית השניה העלה אותו שחקן את יתרון קבוצתו ל־0:2 שש דקות לאחר פתיחתה. את תוצאת המשחק הוא קבע 15 דקות לאחר מכן. ירושלים ניסתה לשנות את רוע הגזירה אולם כל נסיונות הלוציה נתקלו ביכולת טובה של הגנת טבריה ששמרה על רשת נקיה.

שפט ליפקוביץ לעיני 500 צופים בטבריה.

מכבי שעריים 3 רמת־עמידר 0 (הופסק בדקה ה־63)

נצחון בכורה נמנע אתמול מכדורגלני מכבי שעריים שהוליכו ביתרון 0:3 מול רמת־עמידר. בדקה ה־63 למשחק החליטו חמישה משחקני עמידר על פציעה ונטשו את השדה. לשופט לא נותר אלא לשרוק לסיום. שעריים תצטרך לצפות לנקודות לאחר הולכות ועדת המשמעת.

עד להפסקת המשחק התנהל במגרש משחק מעניין שעמד בסימן שליטה ברורה של המארחים. כבר בדקה ה־13 העניק תמיר צומן יתרון לקבוצתו. חברו אהוד עידן התם את תוצאת המחצית בדקה ה־30.

צומן העלה את שעריים ל־0:3 שש דקות לאחר פתיחת המחצית השניה אולם כעבור 12 דקות באלף לראות יותר עם חבריו כיצד שורק השופט להפסקת המשחק טרם זמנו.

300 צופים חזו במשחק שנערך ברחובות.

הפועל עכו 2 הפועל חיפה 2

כדורגלני הפועל עכו לא התחשבו אתמול בכוונות היורדת מהלאומית הפועל חיפה ובתום 90 דקות מרתקות ומעניינות כפו עליהם תיקו 2:2.

דווקא האורחים מחיפה רכשו יתרון ראשון בדקה ה־30, אולם בהמשך עברה היוזמה לרגלי המקומיים שהטילו לחץ על שער האורחים. את הפירות הם קטפו לראשונה רק בדקה ה־55 כאשר דוד גנון בעט בדייקנות פנימה. שש דקות לאחר מכן העלה חברו עופר רוזה, שהיה מצטיין בשדה, את קבוצתו ליתרון 1:2.

רק ארבע דקות לפני הסיום הצליח ארז קירשנר החיפאי להבקיע שער משווה ולהותיר לקבוצתו נקודת ליגה יקרה.

שפט דוד יוסף לעיני 1500 צופים בעכו.

שתיים מהיורדות שמטו נקודות

מאת מ. שמואל

שתיים מבין היורדות מהליגה הארצית שמטו אתמול נקודות בפתיחת משחקי ליגה א'. רק הפועל בית־שמש זכתה במלוא שלוש הנקודות לאחר נצחון ביתי על בית"ר באר־שבע בשיעור 0:2.

חברתה לירידה הפועל רמת־השרון נאלצה להסתפק בנקודה במשחק החוץ באזור לאחר תיקו ונכר שערים ובצמוד התחלקה בית"ר חיפה בנקודות עם קבוצת התחתית של אשתקד מכבי אור־עקיבא (1:1).

את הנצחון הגדול של המחזור זקפה לזכותה קבוצת הפועל ראשון־לציון שהכניעה בביתה את לורוס חולון בשיעור 2:5. משחק רב שערים התנהל גם בטירת הכרמל ובו גברה הפועל המקומית על העולה החדשה הפועל טייבה בשיעור 3:4.

מחוז הצפון

• בטבריה: הפועל טבריה ... – הפועל תמרה 1:1 (0:1). רביבי ראשון של תמרה נערך בעכו התסיים ללא הכרעה. ראוף עטאם העניק יתרון למכבי בדקה ה־34 אך נואמיד יאסין השווה 12 דקות מן הסיום. שפט ריאמנט, 1,000 צופים.

• באור־עקיבא: מכבי אור עקיבא – בית"ר חיפה 1:1 (0:0). היורדת מן הארצית בית"ר חיפה הופתעה באור־עקיבא ונאלצה להתחלק בנקודות. אלגלי העניק יתרון למקומיים (67) אך החיפאי עידר השווה 10 דקות לאחר מכן. בדקה ה־72 החטיא הבית"רי בדיעמי מן הנקודה הלבנה. שפט הרשטייק, 300 צופים.

• ברעננה: הפועל רעננה – מכבי עפולה 1:1 (1:0). האורחים הפתיעו כשרכשו יתרון מרגלי עידה בדקה ה־32. רק 10 דקות מהסיום הצליח פרנץ המקומי להשוות. שפט פריש, 200 צופים.

• בקרית־שמונה: הפועל קרית־שמונה – מכבי חדרה 1:2 (0:2). פתיחה מזהירה של המקומיים העניקה יתרון מרגלי סלמה (14) וסבת (33). ויצמן החדרתי הקטין במחצית השניה (60) מן הנקודה הלבנה. בן שימול המקומי הורחק ע"י השופט. שפט בבי כהן, 300 בקרית שמונה.

• בקרית אתא: הפועל טירה – הפועל קרית אתא 2:2 (0:0). העולה החדשה הפתיעה בנצחון. אילת המקומי הבקיע שער עצמי (54) ומצראוי העלה ל־0:2 בדקה ה־65.

המקומי עורך הקטין 5 דקות מהסיום. שפט שמש, 250 צופים.

• בטירת הכרמל: הפועל טירת הכרמל – הפועל טייבה 3:4 (1:3). משחק רב שערים בו הוליכו האורחים במחצית משער של אשרף (15). המקומי מוטי גומבי הפך הקערה על פיה והבקיע צמד (27, 42). בהמשך הבקיעו חבריו רוגה'ה (69) מ־11 מ' הרביר (85) מול שערים של עבדול (68) ויחיה (65). שפט ראובן עיני, 800 צופים.

• בבאר־שבע: הפועל עליה בית – מכבי אור־הגנית 2:2.

מחוז הדרום

• בראשל"צ: הפועל ראשל"צ – מכבי לורוס חולון 2:5 (0:4). יכולת מעולה של איתן שלום המקומי שהבקיע רביעיה (14, 30, 32, 50) העניקה נצחון רב שערים למקומיים. חברו ויידלר הבקיע את השער החמישי כבר בדקה השניה. תג'א (73) וחמאן (87) הבקיעו לחולונים. שפט גבי לוי, 400 צופים.

• בבית שמש: הפועל בית שמש – בית"ר באר־שבע 0:2 (0:1). עמוס מימון היה גיבור בנצחון היורדת מהארצית שהבקיע שני שערים: בדקות 31 ו־71. דקה מן הסיום החטיא האורח קסבי מ־11 מ'. שפט שאשר, 100 צופים.

• בקרית־גת: מכבי קרית גת – הפועל ירוחם 0:1 (0:1). שער של שמואלי המקומי מן הנקודה הלבנה בדקה ה־33 הכריע את גורל המשחק. שפט גבי פרץ, 500 צופים.

• בקרית־אונו: הפועל קרית אונו – הפועל אור־יהודה 0:1 (0:0). יוסי חביב העניק בנצחון לקריה כשהבקיע לזכותה 14 דקות מן הסיום. שפט הלמן, 400 צופים.

• בקרית מלאכי: הפועל קרית מלאכי – הפועל אשקלון 0:0. משחק חלש ויחיד ברמתו בו אכזבו שחקני שתי הקבוצות. שפט רוזנברג, 1,000 צופים.

• ברמלה: הפועל רמלה – הפועל בת־ים 0:0. העולה החדשה הפתיעה את הבת־ימיים במשחק לתיקו אך חסרו רגל מסיימת ברחובה. שפט אילת, 500 צופים.

• באזור: הפועל אזור – הפועל רמת־השרון 0:0. היורדת מהארצית הופתעה ע"י משחקה האמביציוזי של אזור שבסתה עליה חלוקת נקודות צודקת. שפט בנישתי, 200 צופים באזור.

טבלאות ליגות א'

דרום		צפון	
1. הפועל ראשל"צ	3 2–5 1	1. טירת הכרמל	2 3–4 1
2. בית שמש	2 0–2 1	2. הפועל טירה	2 1–2 1
3. קרית־גת	2 0–1 1	– קרית שמונה	2 1–2 1
– קרית־אונו	2 0–1 1	4. עליה כפ"ס	1 2–2 1
5. קרית מלאכי	1 0–0 1	[illegible]	1 2–2 1
– אשקלון	1 0–0 1	– מכבי תמרה	1 1–1 1
– הפועל רמלה	1 0–0 1	– הפועל תמרה	1 1–1 1
– הפועל בת־ים	1 0–0 1	– אור־עקיבא	1 1–1 1
– הפועל אזור	1 0–0 1	– בית"ר חיפה	1 1–1 1
– רמת־השרון	1 0–0 1	– הפועל רעננה	1 1–1 1
11. אור־יהודה	0 1–0 1	– מכבי עפולה	1 1–1 1
– הפועל ירוחם	0 1–0 1	12. מכבי חדרה	0 2–1 1
13. בית"ר ב"ש	0 2–0 1	– קרית אתא	0 2–1 1
14. לורוס חולון	0 5–2 1	14. הפועל טייבה	0 4–3 1

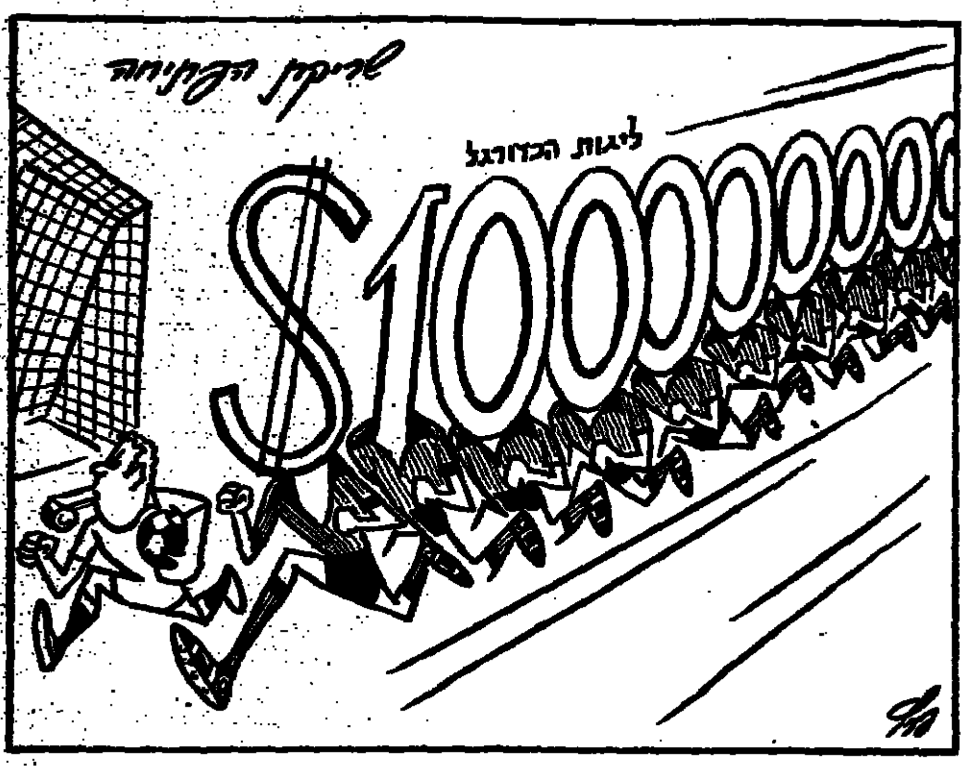

נוטינגהם שמרה על מקומה בפיסגה מול צ'לסי – 2:6

קבוצת נוטינגהאם פורסט שמרה אתמול על מקומה בפסגת הליגה האנגלית לאחר שהביסה בלונדון את קבוצת צ'לסי בתוצאה 2:6, ואגב ניצול הפסדה של האלופה ליברפול 2:1 בסאות המפטון.

לאחר השישייה שהבקיעו תניכיו של בראיין קלף בשבוע שעבר לרשת אסטון וילה הפגינו אתמול שחקני הפורסט יכולת מעולה גם בסטמפורד ברידג'. גיבור נצחונם היו הותיק גארי בירטלס וחברו ניל ווב שהבקיעו שלושער כל אחד. יצויין, כי צ'לסי היתה עדיין בתמונת המשחק בפתיחתו כאשר הפכו פיגור של 0:1 ליתרון 1:2 משערים של פט נוזן וג'ון בומסטד אולם ההמשך היה כאמור של הפורסט שתקפו גלים גלים את שער מארחיהם והבקיעו בנדירות.

השלישיה של ווב העלתה אותו לראש טבלת מלך השערים של הליגה הראשונה (11) כשחברו בירטלס מפגר רק מעט אחריו (7).

האלופה ליברפול יכולה להאשים רק את עצמה בהפסד החוץ הצורב לסאות המפטון. איאן ראש החמיץ כבר בדקה הראשונה מטווח קרוב ומנע יתרון לקבוצתו. מן העבר השני הבקיע דיוויד אמסטרונג (12). סטיב מקמהון האורח השווה בפתיחת המחצית השניה אולם גלן קוקריל המקומי חתם את תוצאת המשחק והעניק לקבוצתו שלוש נקודות חשובות. קווין מקדונלד מליברפול הורד מן המגרש על אלונקה לאחר ששבר את רגלו.

סגרות הטבלה אסטון וילה, שפיגורה במהלך השבוע את מאמנה, ממשיכה להפסיד. אתמול נוצחה וילה בביתה 4:1 על ידי העולה החדשה מנוריץ'. עלה חדשה אחרת ווימבלדון שהוליכה לפני שבועיים את הטבלה ספגה הפסד שני ברציפות והפעם בניוקאסל על־ידי הקבוצה המקומית 1:0.

טוטנהאם הלונדונית חזרה לכושר וניצחה במשחק חוץ את לסטר בתוצאה 1:2. קלייב אלן הבקיע את שני השערים לזכות "התרנגולים". לונדונית אחרת וסטהאם הנאשמה במהירות, מתבוססת בשבוע שעבר בליברפול וגברה בביתה על לוטון טאון בתוצאה 0:2. במשחק זה הורחקו אלווין מרטין קפטן הוסטהאם ובראיין סטין חלוץ לוטון לאחר שהתלוצצו מהלומות. מורחק נוסף היה במשחק התיקו אפס בין ארסנל ואוקספורד. המורחק הוא שחקן אוקספורד לנדמי צ'ארלס.

ביתר המשחקים: צ'רלטון אתלטיק – קובנטרי 1:1; מנצ'סטר סיטי – קפ"ר 0:0; שפילד וונסדי – וודספורד 1:0.

זכרונות מרים מהשרפה שקטלה אשתקד 56 איש חזרו ובצר אתמול בברדפורד סיטי כאשר אוהדי קבוצת לידס יונייטד האורחת העלו אש באצטדיון 10 דקות לפני סיום המשחק. המגרש פונה רק לאחר שעה ואחר השחקנים כדי להשלים את 10 הדקות שנותרו עד לסיום. ברדפורד ניצחה 0:2.

בליגה השניה השאירו הפועלת־דו טשרלי יונייטד על מקומה בפיסגה לאחר שהביסה את קבוצת התחתית של המילטון 1:5. השניה הרמס הביסה את מאדרוול 0:4 וגלאזגו סלטיק מוצה את היברניין 1:5. גלאזגו ריינג'רס הופתעה ע"י דנדי הנצחה 1:0.

בריילובסקי לא הרשים

מאת יצחק צוברי

דניאל בריילובסקי, שנחשב לכדורגלן היהודי הטוב ביותר בעולם הנישא בטבצת ענק עליו מכבי חיפה, ערך אתמול את הופעת הבכורה שלו בליגה האלאומית. בריילובסקי ניצב בראש הנהלת המאבקה של יהוכבפיים שאף במגל גברו על מכבי יבנה 0:1. ובשלנש נקודות ליגה יקרות.

מי שנבב אתמול את ההצגה היה שוב השוער המצטיין, אבי רן. במו ידיו מנע לפחות ארבעה שערים בטוחים. פעמיים ניצבו חלוצי יבנה חפשיים ורק רן הפריד בינם לבין הרשת. פעמיים נוספות באלף רן לצאת מרחבת ה־16 כדי להרוף בידיו התקפות מסוכנות ולחפות על שגיאות גסות של הבניה.

אומץ לבו עלה לרן בברכים צהב, אך הוא סיים את המשחק שבע רצון, לאחר ששמר על רשת נקיה.

הדקה ה־55 שינתה את פני המשחק. ארמלי, באחד ממבצעיו הבודדים, מסר ברחבה לירון גבעול, שהבקיע את שערו הראשון בקבוצה הבוגרת. לפחות מבחינתו הופעה מוצלחת, האומרים שהגבעול הזה עוד יצמח.

> מכבי חיפה – מכבי יבנה 0:1 (0:0)
> • ירון גבעון (55).
> כוכב המשחק: אבי רן
> אכזבת המשחק: דניאל בריילובסקי
> שופט: משה אשכנזי
> צופים: 6000
> איצטדיון: קרית־אליעזר
> • מכבי חיפה: רן – 7; קלינגר – 5, אוסמו – 5, רואכסל – 5, בלבול – 5; ממן – 5, אבוקרט – 5, גבעול – 6, בריילובסקי – 5; ארמלי – 5, סלקטר – 5.
> • מכבי יבנה: לסנר – 6; א. פרץ – 5 (בוארון – 5), אלקבץ – 6, עלוואה – 6, אזולאי – 5; בר־שמעון – 5, צ. יעקב – 5 (אוחיון – 5), אוסמו – 6; פלד – 5, אבנעים – 5, ועקנין – 5.

הפתח־תקוואים מרוצים מהתוצאה

מאת משה כהן

במשחק חלש ומשעמם, שנערך בחום כבד, נפרדו אתמול קבוצות שמשון ת"א ומכבי פ"ת בתיקו מאכזב – 0:0.

האורחים מאם־המושבות נראו בסיום המשחק מרוצים מהתוצאה, שכן בשורותיהם שיחקו שמונה שחקני־נוער. עובדה זו לא נוצלה ע"י שחקני כרם־התימנים, ששיחקו באדישות רבה במרכז המגרש וגילו חולשה מדהימה מול השער אנטמן.

על המשחק עצמו קשה להרחיב, כיוון ששחקני שתי הקבוצות הגיעו רק לארבעה מצבי־הבקעה בכל מהלך המשחק. בדקה ה־25 בהתקפה מתפרצת בעט אלון ירוחם הפתח־תקוואי כדור מסוכן מ־8 מ' לידי השוער ורד. כעבור 14 דקות בעט אבי מלכה מתוך הרחבה ברשלנות לחוץ. בדקה ה־48 בעט בניה הפתח־תקוואי מ־10 מ' כדור מסוכן לחוץ. ההזדמנות הטובה במשחק להבקעת שער ניתנה בדקה ה־84 לשחקן הרכש השמשוני, ברדה, שמ־5 מ' בעט את הכדור בפזיזות לחוץ.

> שמשון ת"א – מכבי פ"ת 0:0
> כוכב המשחק: עופר פביאן
> אכזבת המשחק: ניסים ברדה
> שופט: יהושע לויה
> צופים: 3000
> איצטדיון: "בלומפילד"
> • שמשון ת"א: חדד – 5; זכרוני – 5, ברדה – 4, אורי כהן – 4, הלוי – 5; שמעיוב – 4 (קפיטולניק – 4), עובדיה – 5, מארחי – 4 (זהרי – 4), מלכה – 5; דמותי – 4, שוקרון – 4.
> • מכבי פ"ת: פביאן – 6; דניאל – 5, גאן – 6, ירוחם – 5, מ.כהן – 5; נוריאל – 4, א.לוי – 4, בניה – 4, שעשוע – 4 (ר.כהן – 4); גוזלן – 4, רביבאן – 4.

1000 איש במסיבת הפתעה לאוברקוביץ

מאת ברוך רונן ומשה כהן

"מסיבת ההפתעה" שתכננו כמה מידידיו של יורם אוברקוביץ לרגל בחירתו לי"ר איגוד הכדורסל הפכה עד מהרה למצעד הצדעה.

מסתבר, כי הסוד הגדול של המסיבה שהועבר מפה לאוזן דלף לאוזניו של אוברקוביץ. רבר, שותף את המסיבה לאירוע המוני שנטלו בו חלק כ־1,000 איש. בערב המרגש שנערך בנפשית בחולון, ניתן היה למצוא את ראשי מרכזי הספורט, אנשי כדורסל, אנשי בדורי, ותיקי פ"ת (עיר מגוריו של אוברקוביץ) ורבים רבים מאנשי ההסתדרות ומפלגת העבודה.

הבולט בין האורחים היה שר התכנון והכלכלה גד יעקבי. אוברקוביץ נראה נרגש מהמחווה שעשו לו כמה מידידיו והבטיח שבתמורה הוא יפעל לקידום ולפיתוח הכדורסל.

שושני החטיא 11 מ' ויאני הבקיע ב־90

מאת רונן בר־לב

אכזר הוא משחק הכדורגל. עובדה זו חשו על בשרם כדורגלני הפועל באר־שבע במשחק הביתי נגד הפועל כפ"ס שפתח את העונה החדשה. בשנותרו שלוש דקות לסיום במצב שוויון 1:1, הוציא הבאר־שבעי שושני "פנדל". זה היה החטא וערנשה: שער נצחון לכפ"ס מרגלי אלי יאני ממש בדקה האחרונה.

ברוב דקות המשחק התמן יתרון ברור בשדה לזכות שחקני בירת הנגב. אולם חוסר המחץ בהתקפה והיעדר מול היה בעוכריהם.

לעומתם שיחקו שחקני השרון בזהירות רבה והסתפקו בהתקפות מתפרצות. זה היה רמז ברור שבטוטו שלהם מסומן: X.

באחת ההתקפות המתפרצות הצליחה כפ"ס להבקיע שער יתרון מפתיע. דקה 16: יצחק מימוני ניצל טעות בהגנה המקומית ודחק מקרוב פנימה 0:1.

אלי וייצמן נכנס לתמונה. מכאן ואילך הוא היה האיש שסחף את באר־שבע למתקפה רצופה ולא היה שחקן ראוי ממנו להבקיע את שער השוויון כעבור 4 דקות. בעיטה עזה מ־15 מ' קבעה 1:1.

אלא שגם וייצמן נדבק בחוסר מזל משווע. פעמים רבות ניצב בעמדות הבקעה נוחות, אך רגלו הטיסה את הכדור לכל עבר, רק לא לרשת.

במחצית השניה התאוששה כפ"ס והמשחק הפך לשקול. כאמור, הציפוק של המשחק ניתן בשלוש הדקות האחרונות. רמלר הותיק הוכשל ברחבה, אך השוער אדיר שמיר הדף את בעיטת העונשין מ־11 מ' של שושני.

התסכול של באר־שבע הפך להלם בדקה ה־89, כשיאני הבקיע שער נצחון נפלא בבעיטה מ־16 מ'. 1:2 ותמונה ידועה: מתנה אבל מול מתנה עולה.

> הפועל כפ"ס – הפועל ב"ש 1:2 (1:1)
> • יצחק מימוני (16), אלי יאני (89).
> • אלי וייצמן (20).
> כוכב המשחק: אלי יאני
> אכזבת המשחק: יוסי שושני
> שופט: יאיר טילינגר
> צופים: 3000
> איצטדיון: באר־שבע
> • הפועל כפ"ס: שמיר – 6; אידינגר – 5, סיימון – 4, בר־חיים 4, איינשטיין – 4; גדמיש – 4, יפה – 6, מרגון – 4; מימוני – 5, רביבו – 4, יאני – 6.
> • הפועל באר־שבע: זוכוביצקי – 4; בר־חמו – 4, דהן – 4, אילוז – 5, גונן – 6; צרפתי – 5, עארן – 5, אוחן – 4 (סולטן), שושני – 4, וייצמן – 6 (רמלר), אוחנה – 6.

במחזור הבא בארצית

בית"ר נהריה – הפ. חיפה
הפועל י־ם – הפועל עכו
מכבי עמידר – הפ. טבריה
הכח ר"ג – שעריים
בית"ר רמלה – הפ. חולון
מרמורק – הפועל חדרה
הפ. דימונה – הפועל ר"ג
הפועל יהוד – בית־שאן

הכדורסל – דוגמה גרועה לכדורגל

[illegible]

משרד הבטחון – אגף הנוער והנח"ל · מפקדת פיקוד הנח"ל · מרכז ההסברה

כנס הנח"ל לדורותיו

יום ד' 24.9.86 – בפארק הירקון – בתל־אביב

בוגר/ת נח"ל היקר מוזמן/ת עם בני משפחתך לכנס בוגרי הנח"ל מאז הקמתו

בתכנית: מפגש גרעינים החל משעה 4 אחה"צ (לפי משקי היעד בהתאם לשילוט במקום)

עצרת מרכזית בשעה 7.30 בערב

הכנס במסגרת מאה שנים להולדת בן גוריון

* ראה זאת כהזמנה אישית

הכניסה חופשית

הלוח הכללי

עסקים · מבני תעשיה · הצעות עבודה · חדרי אוכל · נקיון ואחזקה · צרכי אבטחה · מחשבי לימודים · מכוניות · מציעים למכירה · הצעים לקנות · משרדים · הלוואות · מלונות · רפוי ותרופה

[illegible]

مكانه من الاصل

ברה"מ מציעה למערב "יצוא" של שיגורי טילים

"אקונומיסט", מיוחד ל"דבר"

האם המערב יסתייע בטילים הסובייטיים מסוג "פרוטון", שכבר עמדו במבחן פעמים רבות, כדי לענות על המחסור באמצעי שיגור משלו? עוד ב־1979 הציעה ברה"מ לסוכנות החלל האירופית טיל מסוג זה לשם שיגור לווין. בשלוש השנים האחרונות פעלו הרוסים בחשאי כדי למכור שיגורים ל"אינמרסט", התאגיד הבין־לאומי ללוויינים לחקר הים. באחרונה הם מנסים את מזלם אצל לקוחות נוספים. בין השאר הם פונים לעבר "אינטלסט", תאגיד משגרי הלוויינים הגדול בעולם, שאיבד לווין אחד בסוף מאי השנה לרגל תקלה בטיל "אריאן".

המחיר שנוקבת ברה"מ בעד שיגור לווין בגודל בינוני באמצעות טיל "פרוטון" הוא 18 עד 20 מיליון דולר – לערך מחצית המחיר הנדרש לשיגור באמצעות הטילים האירופיים מסוג "אריאן" (המקורקעים לפי־שעה, בגלל התקלות הרבות שאירעו בהם לאחרונה). במקרה של כשלון בשיגור מציעים הרוסים לערוך שיגור שני בעבור עשרה ימים במחצית המחיר, כמובן בתנאי שלרשות הלקוח יעמוד לווין חלופי (את אבדן הלווין הראשון יכסו, כמובן, חברות הביטוח).

ברה"מ הפגינה לאחרונה פתיחות שלא כהרגלה, כאשר חשפה פרטים רבים על ביצועיו של "פרוטון". פקידים סובייטיים דיווחו, כי מאז 1970 נערכו 97 שיגורים של טילים אלה מדגמים שונים; רק שבעה מהם לא עלו יפה, ומאז ינואר 1983 נערכו 35 שיגורים ללא אף כשלון אחד. לצורך השוואה ראוי לציין, כי מאז 1981 נכשלו 15% משיגורי הלוויינים האמריקאיים והאירופיים האחרונים – באמצעות טילי "אריאן"; ומאז 1984 עלה שיעור הכשלונות ל־24%.

טילי "פרוטון" "חייבים" להיות מהימנים, משום שבאמצעותם עורכים הרוסים גם שיגורים מאוישים, לרבות שיגורן של תחנות החלל מדגם "סליוט" ו"מיר". טיל כזה מסוגל להכניס למסלול גיאוסטציונרי (סינכרוני) משא של שתי טונות – די והותר אף בשביל הלוויינים החדשים, הגדולים, הנמצאים היום בשימוש בארצות המערב.

אחד האפיונים הייחודיים של "פרוטון" הוא השלב הרביעי שלו. נראה שהודות לשלב זה מסוגל הטיל להכניס לוויינים במישרין למסלול ההקפה שלהם, מבלי להסתייע במנוע ההאצה של הלווין, לחסוך על־ידי כך מכמות הדלק שנושא איתו הלווין ולהאריך את תוחלת החיים שלו במספר שנים.

גישת השיווק החדשה שנוקטים הסובייטים באה בעת ובעונה אחת עם הקמתה של סוכנות חלל אזרחית סובייטית, "גלווקוסמוס" שמה. מסע השיווק של ברה"מ הושפע מן ההצלחה שנחלו הסינים בשיווק טילי השיגור שלהם, מדגם "המצעד הארוך", ללקוחות בארה"ב ובשוודיה. מכירת שיגורים של טילי "פרוטון" עשויה להיות מופת של יצוא טכנולוגיות משוכללות ומקור הכנסה של מטבע זר בימים אלה של ירידת ההכנסות מיצוא הנפט, וייתכן ששיקולי יוקרה ממלאים תפקיד חשוב עוד יותר.

בסיפור הזה יש מלכוד מסוים, בדמות האמברגו שהטילה ארה"ב על "מסירת טכנולוגיה", רוצה לומר: גילוי סודות טכנולוגיים אמריקאיים לרוסים. אולם הסובייטים הבטיחו, שהלוויינים המערביים יוכלו ליהנות מ"חסינות דיפלומטית" בדרכם אל אתר השיגורים בבייקונור שבאסיה התיכונה. הלקוח, כך אמרו, יוכל לצרף ללווין שלו שכבאים, שיצמידו את הלווין לטיל, מבלי לאפשר לרוסים "להציץ". אנשי השגרירות האמריקאית במוסקווה טוענים אמנם, שעל־פי חוקי האמברגו אסור להביא לרכיבי לוויינים אמריקאיים (המצויים, למעשה, גם בכל לווין אירופי) לעשות את דרכם דרך מישורי ברה"מ עד לקוסמודרום בבייקונור. אולם יש מומחים מערביים בתחום התעשיה שסבורים, כי האמריקאים ייענו לבסוף להצעות הסובייטיות – בתנאי שאותה "חסינות דיפלומטית" מובטחת תישמר בקפדנות ובתנאי שהלקוחות־בכוח של טילי "פרוטון" יפעילו על ארה"ב לחץ חזק. אחרי־הכול, ארה"ב אינה יכולה להציע כיום שום אלטרנטיבה: טיסות מעבורת החלל לא יחודשו לפני אביב 1988.

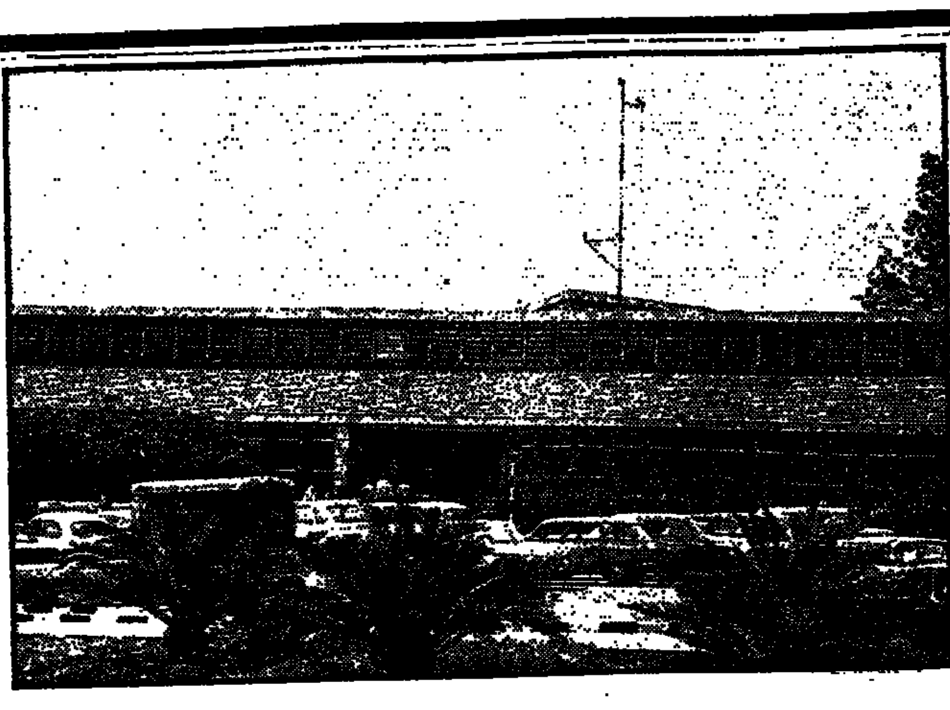

מחצית יובל לבית־החולים "ברזילי" באשקלון:

רוצים להיות בליגה הלאומית

מאת דני צדקוני

בארבע השנים האחרונות השקיע משרד הבריאות, למרות מצוקתו התקציבית, 16.5 מיליון דולר במרכז הרפואי באשקלון על שמו של ישראל ברזילי ז"ל, ממנהיגי מפ"ם, שגריר ישראל בפולין ושר הבריאות, שהיה ממייסדי קיבוץ נגבה הסמוך לאשקלון. מנהל בית־החולים ד"ר שמעון שרף, אומר שזוהי אחת ההשקעות הגדולות שהשקיע המשרד בשנים האחרונות בבתי"ח פריפריים. ד"ר שרף מכהן גם כרופא המחוזי של משרד הבריאות בנפת אשקלון, שבה מתגוררת אוכלוסיה בת 200 אלף נפש. וזהי, כמובן, גם האוכלוסיה שמשרת ביה"ח זה.

המרכז הרפואי ע"ש "ברזילי" שבימים אלה מלאו 25 שנה להקמתו, מוגדר כבי"ח קהילתי. בהתאם לגישה זו החליטו הנהלת ביה"ח ועמותת שוחריו לציין את מחצית יובלו בחגיגה קהילתית עממית. האירוע העיקרי יתקיים במעמד שר הבריאות משה גור וצמרת משרדו ביום ג' השבוע, על מדשאת ביה"ח. כל עבודות ההכנה של האירוע וכן המופעים הם על טהרת ההתנדבות, למשל, אחד הקיבוצים תרם לחגיגה אלף עוגות. הכניסה לאירוע תעלה 10 שקלים – קודש לקידום ביה"ח.

ביה"ח "ברזילי" שוכן בין שני מרכזים רפואיים גדולים יותר של "קופת־חולים", "קפלן" ברחובות ו"סורוקה" בבאר־שבע. הריהו קצת במעמד של בן חורג, ואין זה סוד ש"ברזילי" סבל במשך תקופה ארוכה מתדמית גרועה. כשהוחלט על מפת אשפוז חדשה במדינה, נאבקו תושבי קרית־מלאכי, למשל, על הכללת העיירה שלהם ב"קפלן" ולא ב"ברזילי". אולם ההשקעות שהושקעו בביה"ח על־ידי משרד הבריאות, כמו גם תרומה של חצי מיליון דולאר לפגיה, נתנו לו דחיפה גדולה.

כיום מכיל ביה"ח 360 מיטות. תפוסתן היא בשיעור של 80%, בממוצע שנתי. עובדים בו 140 רופאים, 300 אחיות וכ־500 אנשי שירותים ומינהל. רופאים טובים ואחיות מוסמכות המבקשים להתקבל לעבודה נדחים בשל הסיבה הפשוטה שכל תקניו מלאים.

ביה"ח "ברזילי" מסוגל לתת את כל הטיפולים כמעט. יוצאים מכלל זה, בין השאר, ניתוחים נוירוכירורגיים וניתוחי לב פתוח. "ברזילי" גם קולט חולים מרצועת עזה, כאשר בתיה"ח שם אינם מסוגלים לתת את הטיפול הדרוש. ב"ברזילי" מקווים להקים בקרוב מכון רנטגן משוכלל ולרכוש ציוד רפואי חדיש, כולל סורק ממוחשב. בינתיים, בהיעדרו של זה, נשלחים חולים מאשקלון לבדיקות בסורק של ביה"ח "אסותא" בתל־אביב.

ד"ר שרף אומר, כי "ברזילי" ערוך גם לביצוע הפריות חוץ־גופיות ("לידות מבחנה"). בצוות שלו מצויים רופאים השולטים בטכניקות הדרושות. אולם בינתיים נמנע מהם הדבר מחוסר מקום ומכשור מתאים.

מדענים במרכז לחקר הסרטן בהיידלברג שבמערב־גרמניה ביקשו לפני שנים אחדות להוכיח בצורה סטטיסטית מהימנה את הטענה, שאכילה מרובה של ירקות מגבירה את הסיכויים לחלות ולמות בסרטן, משום שהם מכילים שיעור גבוה של חנקות, העלולות ליהפך בגוף לניטרוזאמינים מסרטנים. לכן חיפשו צמחונים, שהלא צריכת הירקות שלהם גבוהה בהרבה מזו של האזרח המצוי – כך בישראל, קל וחומר בגרמניה, שרוב אזרחיה בולעים כמויות גדולות של בשר וממעטים באכילת מזון מן הצומח. בעזרת מודעות שפורסמו בעיתונות הם מצאו 1,904 מתנדבים, מהם 858 גברים. ב־1978 החל המעקב אחריהם, וביתר דיוק: שיעורי התמותה שלהם במרוצת השנים.

בימים אלה ערכו החוקרים מאזן ביניים, והוא מלמד את ההיפך ממה שציפו לה: הצמחונות לא הגבירה את התמותה בסרטן – היא הפחיתה אותה, כדי 40%, בהשוואה למספר מקרי המוות בסרטן באוכלוסיה מקבילה מבחינת היקפה וגילה. ההפחתה היתה בעיקר במקרי המוות שנבעו מסרטן ריאות, מסרטן שד (אף לא מקרה אחד!) ומסרטן ברוב אברי מערכת העיכול; בסרטן הקיבה ובמיני סרטן נדירים, כגון סרטן המוח, לא נצפו סטיות מן השיעור הממוצע באוכלוסיה הכללית. תוצאות הסקר סתרו איפוא, את ההשערה המוקדמת של החוקרים, אבל הן עלו בקנה אחד – לגבי הסרטן במערכת העיכול, פרט לקיבה – עם התוצאות שנתקבלו בארה"ב בשנות ה־50 וה־60 בסקר שנערך בקרב בני הכת האדוונטיסטית, הנמנעים כמעט כליל מאכילת בשר, בשל טעמים דתיים.

תוך כדי כך התבררה, כמובן, השפעת התזונה הצמחונית גם על שכיחותן של מחלות אחרות, פרט לסרטן, וגם לגבי מחלות אלה הוכח, שתזונה זו טובה לבריאות. למשל, התמותה מאוטם שריר לב ומשבץ מוחי אצל הצמחונים היתה רק חמישית מן הממוצע. מאזן הביניים הראה, כי מאז 1978 ועד היום מתו 82 איש מאוכלוסיית הסקר (ממחלות שונות) – בעוד על־פי הממוצעים של כלל האוכלוסיה צריך היה לצפות ל־230 מקרי מוות. כלומר, התזונה הצמחונית הפחיתה את מספר מקרי המוות עד ל־36%!

הבעיה היא, שרופאים רבים חולקים על מהימנות הסקר הזה. הם טוענים, בין השאר, שרק חלק קטן מן האוכלוסיה הנסקרת היתה מורכבת מצמחונים ממש; רובם לא התנזרו ממוצרי חלב, מביצים ומדגים, ואחרים "הודו", כי מפעם לפעם, למשל בהיותם מוזמנים לארוחות, הם טועמים אפילו מעט בשר, כדי לא לצאת דופן. אבל בפי המבקרים יש טענות חזקות עוד יותר: הצמחונים שהשתתפו בסקר נבדלים מן האוכלוסיה הרגילה לא רק בנוהגי האכילה שלהם. נמצא שהם גם מקפידים יותר על משקלם, רובם אינם מעשנים וחלק ניכר מהם מתנזרים גם מקפה ומאלכוהול; יותר משליש מהם דיווחו, כי מפעם לפעם הם צמים מעט ועוסקים במדיטציה. בנוסף על כך יש לשער, שכמעט כל המתנדבים היו בריאים כאשר הסכימו ליטול חלק בסקר.

בקיצור, השפעתה המיטיבה של הצמחוניות על הבריאות עדיין טעונה ראיות חותכות יותר.

מצלמה שוודית משוכללת ומצלמת וידיאו־רנטגן ישראלית ביריד בינ"ל

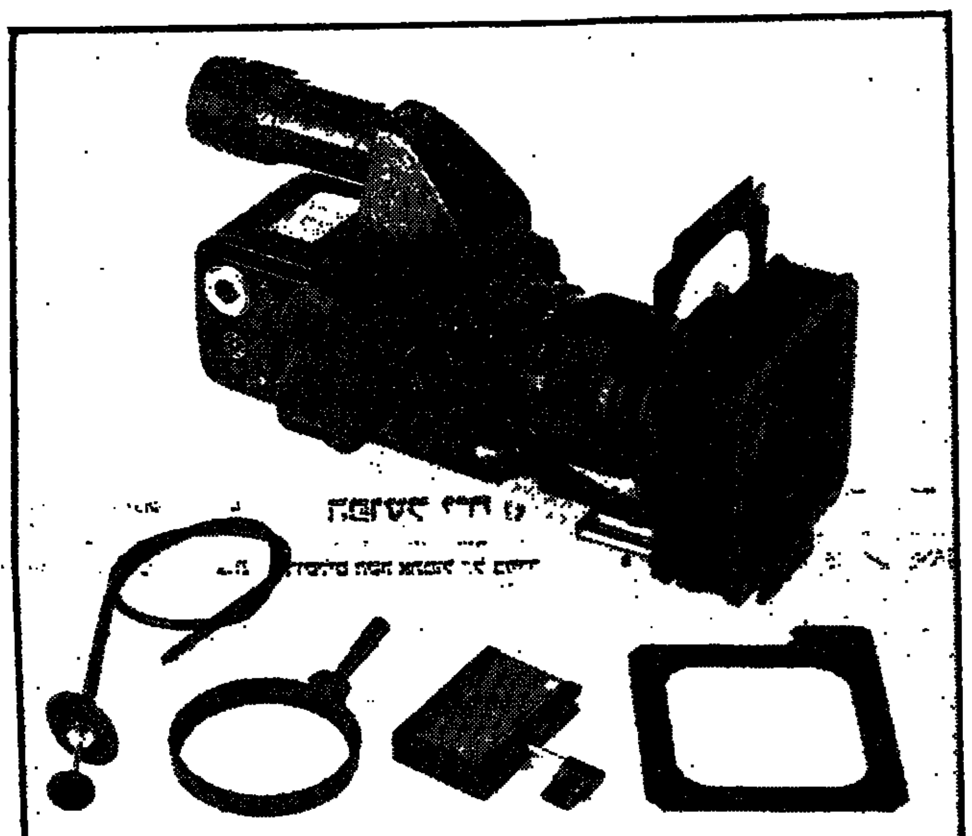

מצלמה זו היתה אחד הלהיטים בתערוכת "פוטוקינה" – יריד הצילום הבין־לאומי הגדול ביותר בעולם – שנערכה בימים אלה בעיר קלן שבמערב־גרמניה. המצלמה, מתוצרת "האסלבלאד", היצרנית השוודית הנודעת של מצלמות איכות, מצוידת במנוע ובצמצם חדיש; כן היא מצטיינת במשקל הקטן יחסית לגודלה.

בתערוכה זו גם הוצגה מצלמת וידיאו־רנטגן ישראלית, פרי פיתוח מקורי של חברת "אראן אלקטרוניקס", המסוגלת לחשוף תכולת חפצים חשודים ממרחק רב בתנאי תאורה מינימליים. המצלמה מסוגלת לצלם את תוכנו של חפץ חשוד ממרחק בטוח, עד 100 מ'. היא מופעלת בסוללה וניתנת לטלטול ממקום למקום. מנהל "אראן אלקטרוניקס" אברהם רוח, חוזה למצלמה שוק גדול בנמלי תעופה בין־לאומיים ובמקומות אחרים בעלי רגישות גבוהה לפיגועי טרור. זו הפעם הראשונה שיצרן ישראלי משתתף בתערוכת "פוטוקינה".

מה להמוגלובין ולחיידקים

ההמוגלובין ידוע לנו בעיקר כחומר המצוי בתאי הדם האדומים; קרוב לו מאוד מבחינת הרכבו הכימי – המיוגלובין שבשרירים, ושניהם יחד נכללים במונח הכולל של המוגלובינים במשמעות הרחבה. המשותף להם, בין השאר: הם מורכבים ממכלול של חלבונים, הקרוי גלובין, וממולקולה של הם – פיגמנט אדום המכיל ברזל. "משימת" הברזל היא לקשור חמצן; וכיוון שהוא מתחבר בקלות עם הגלובין, ובאותה קלות ממש מתנתק ממנו, הרי ההמוגלובינים הם מכשיר אידיאלי לאגירת חמצן ולהעברתו לכל חלקי הגוף (במקרה של ההמוגלובין שבתאי הדם האדומים) או בתוך השרירים (במקרה של המיוגלובין).

עד לאחרונה היה ידוע, שהמוגלובינים מצויים בכל בעלי־החיים החולייתנים, בבעלי חוליות ובמקצת חסרי החוליות, כגון סוגים של תולעים וחרקים, וכן במעט צמחים. במידה מסוימת של אי־דיוק אפשר לומר, שהם מצויים בעיקר בבעלי־החיים האאוקריוטים, אלה שהתאים שלהם מכילים גרעין, ולא בפרוקריוטים, כגון אצות כחוליות־ירוקות והחיידקים, אלה שאין בתאיהם גרעין מוגדר. ההסבר שניתן לתופעה זו הוא פשוט: האאוקריוטים היו נתונים במחסור חמצן, אילו היו צריכים "לסמוך" על קבלת החמצן שלהם רק באמצעות הפעפוע האיטי של החמצן דרך הפרוטופלסמה – הרכיב העיקרי, הגולי־צמיגי, של התא; לעומת זאת, בתאים קטנים וחסרי גרעין, כמו חיידקים, די בפעפוע זה כדי לספק את כל כמות החמצן הדרושה.

סדק קטן בתיאוריה זו נבעה עתה, כאשר צוות של ביולוגים אמריקאים במכון אילינוי שבשיקאגו, בראשות פרופ' ובסטר, גילה להפתעתו, שהמוגלובין מצוי גם במין מסוים של חיידק, ויטריאוסקילה. בזיהוי המדויק, שבו נעזרו החוקרים האמריקאים בעמיתיהם יפאנים מאוניברסיטת אוסקה, נמצא שההמוגלובין של החיידקים דומה מאוד לזה המצוי בצמחי קטניות, אבל מנקודת ראות אחרת הוא דומה מאוד לזה המצוי בתאיו של האופוסום – חיית כיס השוכנת באמריקה. חוקרי האבולוציה ימצאו כאן תעלומה מרתקת ביותר: כיצד להסביר, שההמוגלובין של חיידק יש לו "אב" משותף עם המוגלובינים הן של צמחים והן של בעלי־חיים מפותחים למדי ממחלקת היונקים?

בינתיים, עד שיימצא מענה לשאלה [illegible], מנסים ובסטר ועמיתיו להסביר, מה להמוגלובין ולחיידק. הם סבורים כי מצאו את התשובה: הויטריאוסקילה נמנה עם החיידקים האירוביים, כלומר אלה הזקוקים לחמצן (בניגוד לחיידקים האנאירוביים), ונראה שאספקת החמצן הרגילה המגיעה אליהם אינה המספיקה להם תמיד. למשל, כאשר מגדלים את החיידק באטמוספירה שתכולת החמצן שלה עניה ב־10% מזו שבאוויר רגיל, גדלה תכולת ההמוגלובין בתא החיידק פי 25. הויטריאוסקילה שוכנת בעיקר בסובבים דלי חמצן, כגון שלוליות, ונראה שהחיבור מתאפשר לו רק הודות ליכולתו להשיג תוספת חמצן, בעזרת ההמוגלובין שבו, לקיום התהליכים המטבוליים שלו.

כנס בנושאי רפואה והלכה

מאת שמעון וייס

כמאה רבנים, רופאים, עורכי־דין ובעלי עניין אחרים בתחומי הרפואה וההלכה התכנסו לאחרונה בכפר הנופש "כינר" שבצפון־מזרח הכנרת לסמינר ראשון מסוגו ללבון בעיות הגומלין בין הרפואה וההלכה. הכנס נערך ביוזמת "מכון שלזינגר לחקר הרפואה על־פי ההלכה" והאגף למפעלים תורניים בעיריית ירושלים ונדונו בו נושאים שונים, שבהם שוררת הסכמה או מחלוקת בין צורכי הרפואה המודרנית ובין ההלכה.

ד"ר מרדכי הלפרין, מראשי מכון שלזינגר ורופא בבית־החולים "שערי צדק" בירושלים, ציין כי הסמינר נועד רק להחלפת דעות, ולא לפסיקת הלכות. בין השאר נדונה הבעיה של קביעת זמן המוות – המוות הקרדיולוגי או המוות המוחי – אצל תורמים במקרה של השתלות כבד ולב. עוד דן הסמינר בהמתות חסד, בסוגיות הרפואית והפריה חוץ־גופית. בנושא האחרון אמרו הרבנים, כי דעתם של רבים מן הפוסקים היא לחייב הפריה חוץ־גופית, כאשר היא עשויה לסייע לשלמות המשפחה, ולשלול אותה, כאשר יש חשש לממזרות או כאשר מדובר במשפחה חד־הורית.

"המסר של הכנס המיוחד הזה הוא, שבשיתוף־פעולה בין אנשי הרפואה ובין אנשי ההלכה אפשר להתגבר על הרבה בעיות רפואיות" – מסכם ד"ר הלפרין.

תרופה חדשה לטיפול באסתמה

תרופה חדשה לטיפול באסתמה, THEOTRIM, פרי פיתוח המחלקה לרוקחות של האוניברסיטה העברית בירושלים, יוצאת בימים אלה לשוק באמצעות חברת "תרימה" מקיבוץ מעברות.

התרופה החדשה אושרה על־ידי משרד הבריאות וקופת־חולים הכללית. התרופה, המבוססת על עקרון חדשני של שחרור "מושהה" פותחה על־ידי צוות חוקרים בראשות פרופ' ב. פרידמן וד"ר ב. באלה, מהמחלקה לרוקחות.

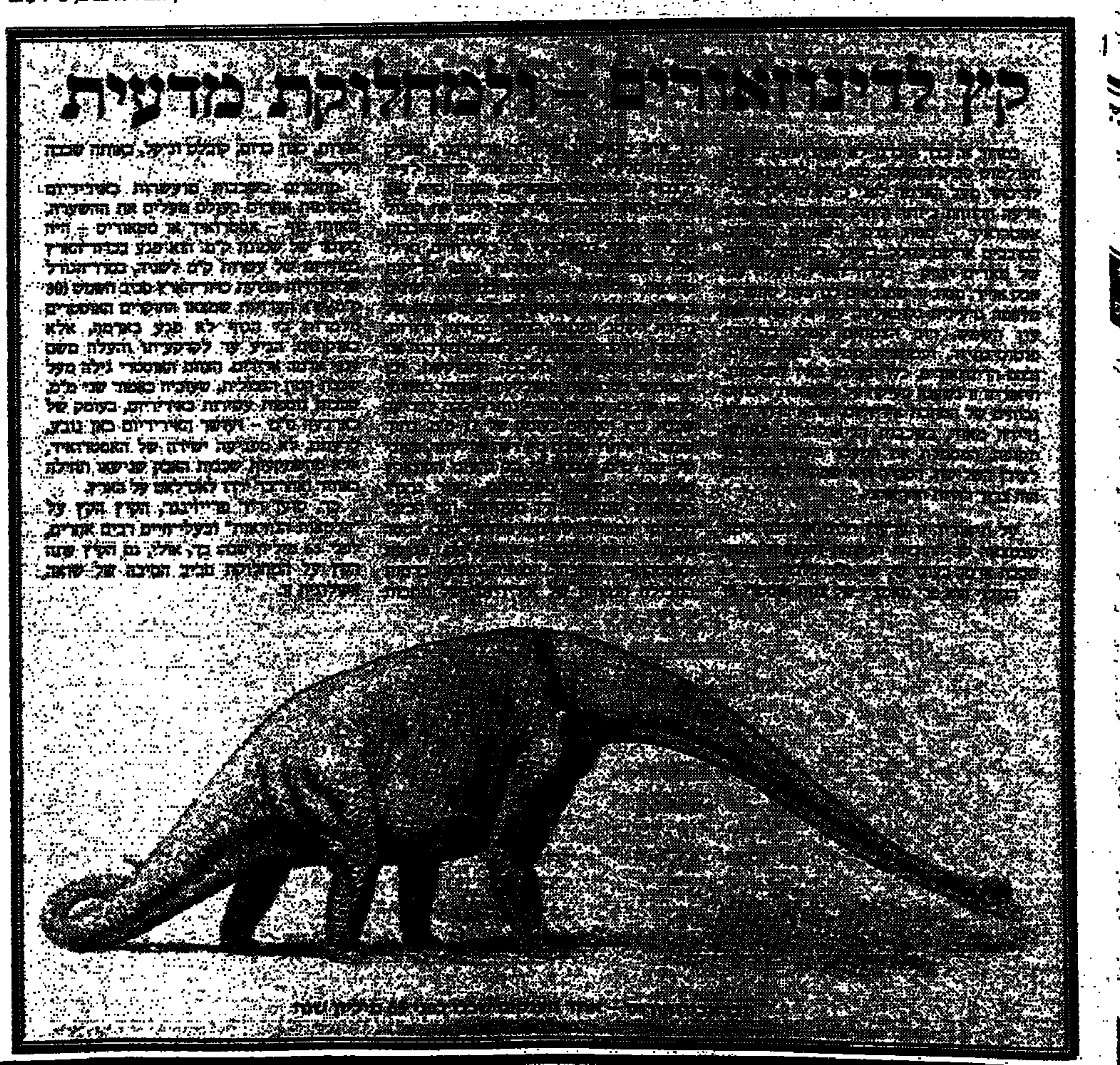

אסטרונומים בגרמניה שניתחו את הצילומים של "ג'וטו":

הגרעין של שביט האלי עשוי חומר אוורירי

הציבור הרחב בוודאי כבר שכח את השביט ע"ש האלי, שהרי חלפו חודשים רבים מאז נגלה לנו בשמיים כשהוא מואר על־ידי השמש. אבל מדענים במדינות שונות עדיין מנתחים את התצלומים הרבים של השביט, שצולמו בידי החללית האירופית "ג'וטו", שתי חלליות סובייטיות מדגם "וגה" ושתי חלליות יפאניות, הם עתידים להמשיך במלאכה זו עוד עת ארוכה.

חלק ממחקר זה, על־ידי בדיקת תצלומי המקרב של "ג'וטו", מתנהל במכון מאקס פלאנק בעיר לינדאו שבמערב־גרמניה, על גדות ימת בודן. התצלומים מראים, כי גרעין השביט ע"ש האלי בנוי בצורת אליפסואיד, באורך של 15 ק"מ, ברוחב של 8 ק"מ ובעובי של 8 ק"מ (כל זאת רק בקירוב, משום שהשביט רחוק מלהיות בעל צורה גיאומטרית מדויקת), ונפחו הוא כ־500 ק"מ מעוקבים – הרבה יותר ממה ש"נתנו" לו האסטרונומים בהערכותיהם הקודמות, לפני הופעתו האחרונה של השביט בשמיים. עוד מראים התצלומים, שפני הגרעין הם בלתי אחידים במידה יתרה ויש בהם "הרים", "גבעות" ו"מישורים" לרוב, ובנוסף על כך – מספר שקעים אליפטיים הדומים למכתשים שעל הירח, אשר נוצרו ככל הנראה מפגיעת גופים זרים. ממכתשים אלה ניסאו סילוני אבק, שהרגו כנראה מחורים שעל פני השביט. כל הסילונים האלה נמצאו מרוכזים בשטח קטן יחסית בצד הפונה אל השמש, המהווה רק 15% בכלל שטח הפנים של השביט: 85% הנותרים הם בלתי־פעילים. למען הדיוק, קשה לדעת מה התרחש, אם בכלל, בצד של הגרעין שנמצא בצל השמש, מהיותו אפל מדי. אולם בצד האפל, בסמוך לגבול עם הצד המואר, נתגלה כתם בהיר יותר, בקוטר של כ־1.5 ק"מ. האסטרונומים סבורים שמדובר כאן בפסגה של גבעה שקלטה את קרני השמש.

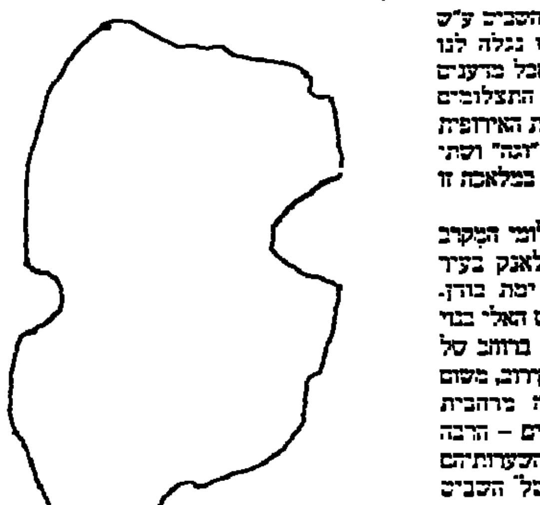

כך נראה קו המיתאר של שביט האלי

הפתעה נוספת היא הכהות של גרעין השביט. האלבדו שלו – כלומר, כמות האור המוחזרת ממנו, ביחס לכמות האור המוקרנת עליו – הוא רק 2% (לעומת 34% של כדור־הארץ, למשל, 15% של מאדים ו־6% של כוכב־חמה). מסתבר, הגרעין של שביט האלי הוא מן העצמים האפלים ביותר במערכת השמש.

ועוד הפתעה: הטמפרטורה שנמדדה על־ידי חלליות "וגה" הסובייטיות על פני הצד שנחשף לשמש היתה 315 מעלות קלווין, או 42 מעלות צלזיוס כמו באילת בימי הקיץ – הרבה יותר ממה שציפו האסטרונומים. כיוון שלדעת החוקרים שוררת טמפרטורה ממוצעת של כ־150 קלווין בשכבות הקרח של הגרעין, כאשר הוא מתקרב לשמש אחת ל־76 שנה (וכמובן, הרבה פחות בהתרחק השביט ממנה) – משמע שיש מדרג גדול מאוד של טמפרטורות בקרום שבצד המואר על־ידי השמש. היות שקרום זה דק ביותר, כס"מ אחד בלבד, הרי בדין שיהיה בעל כושר בידוד תרמי רב ביותר.

כידוע, שביט האלי, כמו גם כוכבי השביט האחרים, המתקרבים מפעם לפעם לשמש, מאבד ממסתו, כל אימת שהוא חג בקרבתה, מכוח קרינה המתחממות, הממיסות חלק משכבותיו. החוקרים סבורים, כי איבוד חומר זה מגיע לכ־250 טונות בכל מחזור התקרבות אל השמש. מובן שהשכבות הניתקות מן השביט הן השכבות החיצוניות שלו, אך אין פירוש הדבר, שהקרום שבמעטפת הגרעין נעלם: כאשר הקרום נמס באיזור מסוים על־פני השביט, הוא יוצר ענן של אבק, וזה מגונן על השטח שכיסה לפנים מפני קרינת השמש ונותן שהות להיווצרותו של קרום חדש.

בינתיים קיימת אי־בהירות לגבי המסה של שביט האלי, וממילא גם לגבי צפיפותו. מסה זו נאמדת היום ב־100 מיליארד טונות. היות והנפח נאמד, כאמור, ב־500 ק"מ מעוקבים, יוצא שהצפיפות הממוצעת של שביט האלי היא רק 0.2 גרמים לסמ"ק (לעומת 5.5 למשל, של כדור־הארץ, או 4 של מאדים). מכאן נראה שהגרעין עשוי חומר "אוורירי" ביותר, ואפשר גם שיש בו הרבה חללים ריקים. השערות אלה יפות בוודאי גם לכוכבי שביט אחרים, ואמנם סוכנות החלל האמריקאית וסוכנות החלל האירופית מתכוונות בבוא העת, כאשר אחד השביטים יתקרב לשמש, להנחית על פניו חללית קטנה כדי שזו תיטול ממנו דגימת קרקע.

אין מלחין בעירו

בחו"ל מוקירים את יצירתו. אצלנו כמעט לא מכירים את שמו: מרק קופיטמן, נציג המוסיקה הישראלית החדישה

מאת ישראל דליות

לא בכל יום משיג מלחין ישראלי הכרה בינלאומית. כשזה כבר קורה נודע הדבר בחוגים מקצועיים. במקרה הטוב, מציינים בארץ את העובדה, בכמה מילים ברדיו ובעיתונות – מוסיקה היא לא כלכלה ופוליטיקה.

בוקר אחד, בסוף יולי השנה, קיבל המלחין הירושלמי מרק קופיטמן שיחת טלפון מפתיעה מאמריקה, מ„פונדק האריה האדום", אכסניה בסטוקברידג' במסאצ'וסטס. נציג חבר שופטים בין לאומי, שהתכנס במקום מטעם האגודה העולמית של מבקרי המוסיקה בישר: הוחלט להעניק לקופיטמן את הפרס היוקרתי ע"ש קוסביצקי, על יצירתו התזמורתית „קול הזכרונות" המופיעה בתקליט חדש (בביצוע גילה באשארי בזימרה והתזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור בניצוח גארי ברתיני).

הזוכה השני בפרס הוא המלחין הפולני הנודע ויטולד לוטוסלבסקי עבור הסימפוניה השלישית שלו, בהקלטת בכורה מסחרית, עם הפילהרמונית של לוס אנג'לס בניצוח הפיני הצעיר אסה־פקה סאלונן.

השופטים הקשיבו להקלטות של כ־150 יצירות מכל העולם. הפרס החשוב, שנוסד ב־1963 על ידי אלמנת סרגיי קוסביצקי, כדי לעודד מלחינים ומבצעים החיים כיום, מנוהל באמצעות „מועדון המוסיקאים של ניו יורק". הפרסים ניתנים בחסות כתבי־עת רציניים כ„האי פידליטי" ו„מיוסקל אמריקה", הוצאות תווים ומוסדות וארגונים מוסיקליים. כעבור יומיים טס קופיטמן לניו יורק. בטקס חגיגי ב„לינקולן סנטר" קיבל את הפרס ושמע מחמאות על מקוריותה וערכה של יצירתו.

„קול הזכרונות" הולחנה ב־1981 לפיוט „מי נשקני מנשיקות אהבה" מאת שלום שבזי, משורר יהדות תימן שחי במאה הי"ז. ביצוע הבכורה התקיים בירושלים באפריל 1982. מאז הושמעה היצירה שוב, בתיאטרון ירושלים, באוקטובר 1985 וביוני השנה בפסטיבל בפרנקפורט (עם גילה באשארי ותזמורת „ים רשה"ש בניצוח גארי ברתיני).

המוסיקה קשורה למרכיבים ולרעיונות עממיים. השיר המסורתי היפה, בתחילת היצירה ובסופה, אינו משמש נושא לואריאציות במובן הקלאסי, אלא מעין רקע, מקור להוויות וזכרונות מוסיקליים. מכאן באה גם הכותרת.

מסביר קופיטמן: „הרעיון המנחה מקורו לא בשאיפה להשתמש בשיר או ברמז לשיר. מקורו בשרשרת של זכרונות בלתי מוגדרים וללא סדר מסוים. אחד הזכרונות היה הפיוט התימני ששמעתי בהזדמנות מקרית מפי גילה".

קופיטמן נולד באוקראינה ב־1929 ולפני שהשתקע בישראל ב־1972 היה מלחין ומרצה (וגם רופא ילדים) מבוסס בברית־המועצות. מ־1973 הוא פרופסור לקומפוזיציה באקדמיה ע"ש רובין בירושלים ומורה בחוג למוסיקולוגיה באוניברסיטה העברית. כאן בארץ הספיק לחבר יצירות חשובות, סימפוניות, קוליות וקאמריות, שכמה מהן בוצעו בהצלחה גם באירופה בארה"ב, בקנדה ביפן ובאוסטרליה. „קאנטוס II" לשלישיית כלי קשת (מ־1980) נוגנה במארס השנה במפגש בין לאומי בבודאפשט בהונגריה. עם התאקלמותו בארץ חלה התפתחות בסגנונו המוסיקלי האישי המעידה על מחשבה מעמיקה ומיוחדת הקובעת את בניין יצירותיו ועשייתן. (היצירה הישראלית הראשונה מ־1974 „שמש אוקטובר" למצו־סופרן בהרכב כלי חוברה כתגובה למלחמת יום־הכיפורים ובהשראת שירת יהודה עמיחי).

מלחינים ישראליים ידועים וחשובים עסקו בתקופה זו או אחרת בזמר ובשירה של יהודי תימן. שילובו של הלחן התימני ביצירותיהם נעשה בדרכים שונות ודרכו כתהליך מודע ומגמתי. קופיטמן מצא בהדרגה דרכים ועקרונות נוספים. בימים אלה הוא יצא לפולין להשתתף ב„וארשה סתיו 1986", הפסטיבל הבין לאומי ה־29 למוסיקה חדישה (19־28/9). שם תנוגן יצירתו „קאנטוס II" על ידי שלישיית ליבשיץ מציריך. לראשונה תושמע במסגרת זו יצירה של מלחין ישראלי. לפני נסיעתו נפגשנו איתו.

– מה משמעות פרס קוסביצקי בשבילך?

„זה מעודד מאוד ומחייב. עלי להצדיק את עצמי. היה חשוב לי שהזכירו רשמית שהמבצעים והמלחין הם מישראל. מעשית יש סיכויים טובים כעת ששומעים יותר את יצירותי בחו"ל."

– האם תעדיף להקדיש את זמנך להלחנה בלבד?

„בהחלט לא. מלחין אינו יכול לעסוק רק ביצירה. עליו לעשות משהו, כמו הוראה הדרכת תלמידים. להיות מעורה בחיים. לתפקד בחברה. מוסדות ממלכתיים יכולים לסייע ביעילות למלחינים בארץ באמצעות תמיכה רשמית בהוצאה לאור ובהקלטות של יצירותיהם. לקרב את המוסיקה ליוצרים מקצועיים ולקהל הרחב. „קול הזכרונות" טרם הופיעה בדפוס. היא תצא לאור בקרוב בהוצאה פרטית."

– אפשר ללמוד בשיטתיות להיות מלחין?

„הלחנה צריך ללמוד כמו שלומדים כל מקצוע. כשרון טבעי, דמיון יוצר ואישיות חיוניים, אבל אינם מספיקים. מורים מקצועיים ברוסיה לימדו אותי שפע של הרמוניה, קונטרפונקט, קנונים, פוגות, נגינה, כלים וספרות מוסיקלית. השפעתם על התפתחותי היתה חזקה. המדובר בצירוף של איך ומה. שליטה בחומר מאפשרת לעצב בשעל את מה שרוצים לבטא הצלילים. לא כל אחד שלומד יהיה גאון או אפילו מלחין. גאון יכול ללמוד מעצמו. בעל כשרון חייב ללמוד מאחרים. יש כמה יוצאים מן הכלל בודדים, כמו בטהובן ושנברג שלמדו מעצמם ומאחרים."

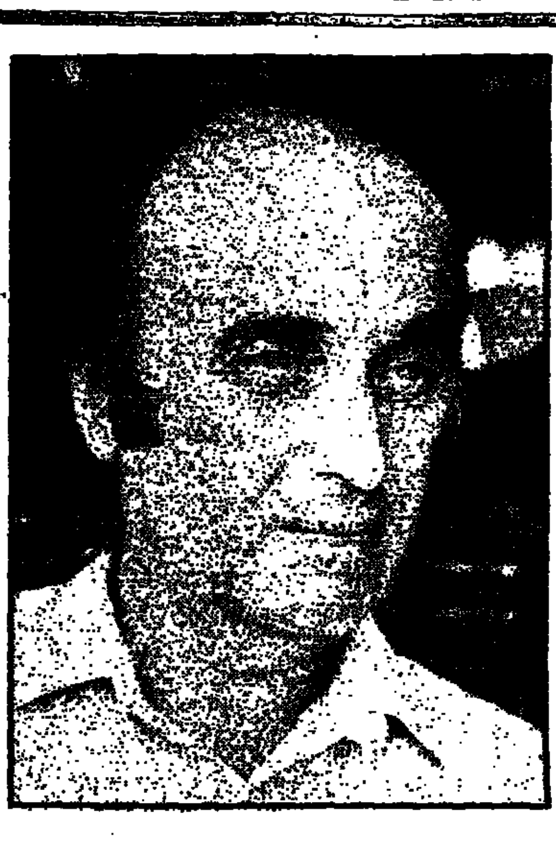

התקליט

התקליט המשובח והמוצלח מיצירות קופיטמן „תקליטי ירושלים" ופאסיה מיוסיק ניו יורק. אנתולוגיה של מוסיקה ישראלית מס. ל' (א.ט.ד. 8506) כולל נוסף על „קול הזכרונות" גם את "קאנטוס II", בביצוע השלישייה הירושלמית, „רטואציות" (מ־1979) עם הזמרת מירה זכאי והתזמורת ירושלים בניצוח גארי ברתיני ו„קינה" (מ־1974) בביצוע אראלה תלמי – חליל סולו.

הכיוון מערב

ראיון

מאת אהד אבישר

בימים אלה יצא התקליט החדש של עפרה חזה, ה־17 במספר, ואולי החשוב ביותר מכולם – כל הפזמונים והלחנים (שעובדו ברוח הזמן על ידי יזהר אשדות) נכתבו על ידה. בעקבות התקליט („ימים נשברים") היא תצא במופע יחיד שיכלול שירים מתקליטיה הקודמים שעובדו מחדש על ידי יזהר אשדות. לצד פריצת הדרך האמנותית, גם פריצת דרך טכנולוגית: התקליט יצא בקרוב גם בקומפקט דיסק כחול־לבן, הראשון בארץ, ויופץ גם בחו"ל בגירסה אנגלית, ספרדית וגרמנית.

– עד היום הכרנו אותך כמבצעת. ממתי התחלת גם לכתוב?

„למעשה אני כותבת שירים כל הזמן, אבל בדרך כלל הם מצאו את דרכם למגירה, אף פעם לא היה לי אומץ להוציא אותם החוצה. בתקופה האחרונה הרגשתי את הצורך לבטא את עצמי מבחינת הכתיבה, זה חלק מתהליך התבגרות שאני עוברת. אני לא כותבת מתוך כאב או מחאה, אני מנסה להעביר תחושות לגעת, לדבר בשפה שכל אחד מבין על דברים שכמעט כל אחד עובר. במקביל, ביקשתי מיואב גרא שיתן לי שיעורים בסכנאות אולפן כדי שאוכל להיות מעורבת יותר בהפקה. זה היה מין נסיון ואני חושבת שהוא הצליח.

„הכוונה הראשונה היתה להקליט שני שירים בלבד מפרי עטי, אך מאוחר יותר הרחבנו את הקונצפציה לתקליט שלם. גם במשך העבודה באולפן נכתבו שירים, עבדתי בצמוד מאד ליזהר שידע לתרגם את המחשבות שלי לסאונד."

– המעורבות שלך בהפקה קבעה גם את סגנון התקליט?

„סגנון העבודה על התקליט הזה היה שונה מכל מה שעשיתי עד היום. בדרך כלל הייתי מגיעה לאולפן לאחר שהמעבד היה מעמיד את הליווי התזמורתי. לא שלא ידעתי מה קורה, אבל לא היתה לי שליטה על המעבדים או על הצבע, הייתי באה עושה את העבודה שלי ובכך מסתפקת. בתקליט הזה הכרתי כל צליל, עבדתי עם יזהר במשך כמה חודשים אצלי בבית, לאחר מכן הקלטנו סקיצות של השירים כך שכשבאנו לאולפן לשלב הסופי לא היו לנו כל הפתעות, הכל היה מתוכנן מראש."

– העיבוד של יזהר לא לקח את השירים שלך רחוק מדי מהמקור?

„יזהר קיבל השראה מהשירים, ואני קיבלתי השראה ממנו. זה נכון שהוא העניק לשירים צבע שמאד אופייני לו, אבל בסך הכל הוא הרגיש את מה שאני מרגישה ולכן הפרוייקט יצא כל כך מתואם."

– המבחן הראשון לעבודה המשותפת עם יזהר בין המנגינות הראשונות של שירי המבנה שלך היו בהפקה של השיר „גאלבי".

– עוד כש„גאלבי" היה במתכונת התימנית שלו השמעתי אותו להורי ואבי טען שזה יכול ללכת טוב במקצב דיסקו. באתי עם הרעיון ליזהר ביצני והוא התלהב. ביצני גם ערך את החומר ויזהר תירגם אותו לביצועות צליל. אז עדיין לא הבנתי מה בדיוק נעשה עם השיר, אבל התוצאה היתה מרשימה. דרך אגב, בימים אלה יצאה באירופה גירסה חדשה של השיר. ללא ספק שהצלחתו של „גאלבי" גרמה לי לרצות ולעבוד עם יזהר גם בתקליט הנוכחי."

– התקליט יהיה הראשון בארץ שיצא בקומפקט דיסק. יש בהפקה הזו קריצה לקהל בחו"ל?

„ראשית אני לא בטוחה שמותר לי לאשר או להכחיש את העובדה שציינת, אבל מאחר שאתה בין כה תכתוב את זה אז לא נותר לי אלא לאשר. התקליט יצא בקומפקט דיסק ובמקביל לגירסה העברית אני מכינה גם גירסה אנגלית, גרמנית וספרדית לתקליט. המגמה שלנו היא לנסות ולפרוץ לשווקים באירופה ובדרום אמריקה ולצורך העניין אנחנו בונים גם מסע יחסי ציבור בטלוויזיה האנגלית. התקליט בהחלט מכוון לשווקים בחו"ל."

– נראה שגם בלפי השוק המקומי יש מגמה להגיע לקהל יותר רחב. הצלחת להשתחרר מתדמית שהודבקה לך?

„אני רואה את זה כחלק מההתפתחות הטבעית שלי. המגמה שלי היא לעשות כל פעם משהו שונה, הבעיה היתה שכאשר עשיתי את תקליט „שירי מולדת" הודבקה לי תוית של זמרת של שירי ארץ ישראל, אבל עקרונית לא מעניין אותי מה אומרים, מעניין אותי מה עושים. זה נכון שהתקליט הזה משחרר אותי מתדמית והוא יוכל, בגלל התכנים שבו, להגיע לקשת רחבה יותר של קהל."

– את מדברת הרבה בתקליט על אהבה נכזבת ועל [illegible]

„[illegible] לעשות מסע של חשבון נפש. כתבתי על מה שבא לי לכתוב באותו הרגע. כשסופר כותב מתוך אז יש הרבה אלמנטים של אמת אוטוביוגרפית המתערבבת באלמנטים דמיוניים. אבל זאת תהיה טעות להתייחס לתקליט כוידוי אישי שלי. אני כותבת על דברים שכל אחד עובר בחיים. יש שירים המבטאים תחושות שלי מהעבר, שיר שנכתב בהשראת אסון האוטובוס בהבונים, שיר שנכתב בהשראת אובדן חבר קרוב שנפל בקרב ושיר על זקנה תמהונית בשכונת התקווה."

– מעכשיו את תכתבי לעצמך את החומר?

„אם אלוהים יתן לי את ההשראה זאת הכוח אעשה זאת בשימחה, למרות שאני לא שוללת את העבודה עם יוצרים אחרים."

– תקליט חדש, מופע חדש, קומפקט דיסק וגם פריצה לחו"ל.

„הייתי מאד רוצה שבמקביל לקריירה שלי בארץ אוכל לפתח קריירה בינלאומית. אני עובדת על זה קשה. לא שאני מתכוננת לעזוב כרגע את הארץ, אני אוהבת מאד את השורשים שלי, ובמקום אני קשורה להם אבל יחד עם זה השוק הבינלאומי מאד קורץ. זה מאד מחמיא לגלות שיש כתבה עליך ב„מלודי מייקר" שהוא עיתון היוקרה של הרוק הבריטי, ועוד יותר מחמיא לי לשמוע ששדרן כמו ג'ון פיל משדר אותי בבי.בי.סי. כרגע אני מאד עסוקה עם המופע שיכלול שירים שלי מכל התקופות בעיבוד מחודש של יזהר, דברי קישור של קובי ניב ובימוי של צדי צרפתי. במקביל אמור לצאת בימים הקרובים ספר התצלומים האוטוביוגרפי שלי וכמובן צריכים לחשוב על התקליט הבא."

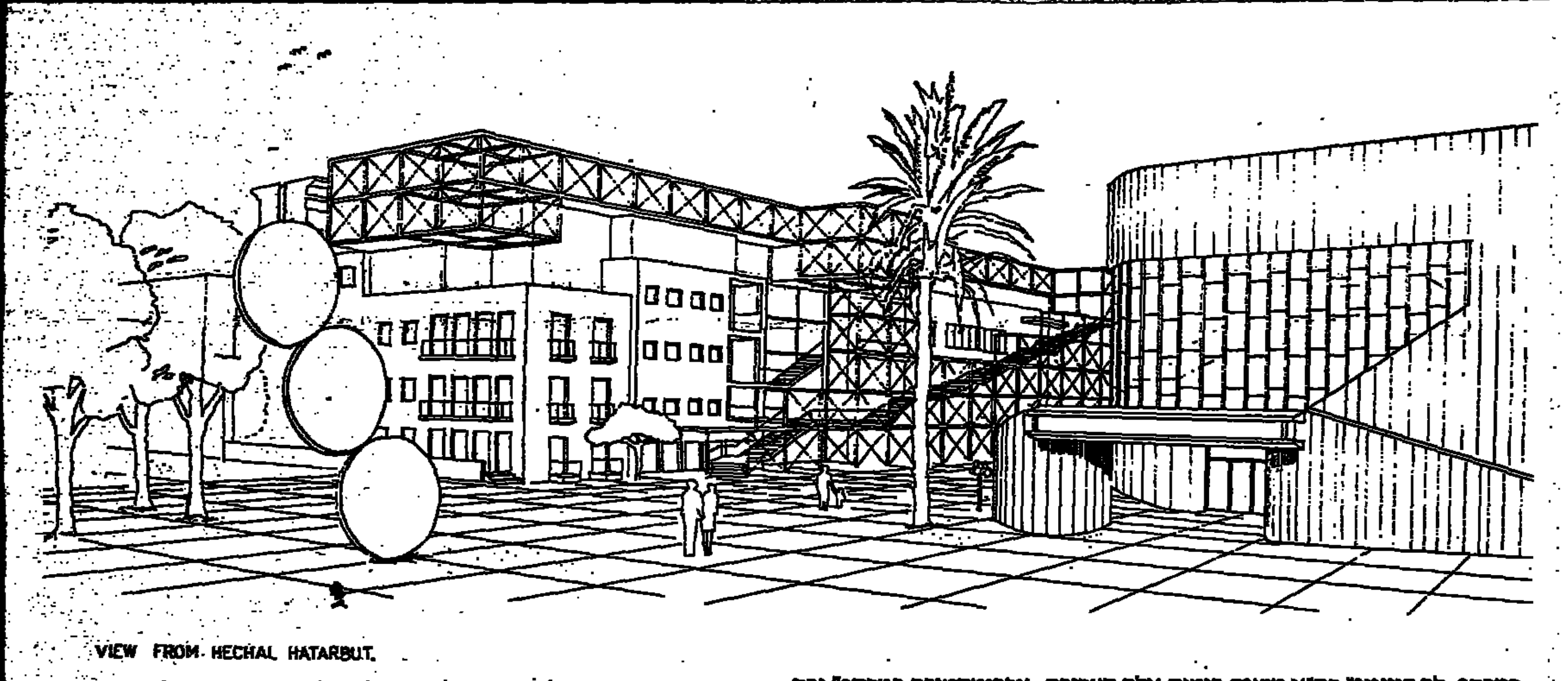

במרתף „לב דיזנגוף" בת"א מוצגת בימים אלה תערוכת „ארכיטקטורה במרתף" ובה עבודות של ארכיטקטים צעירים שגילם אינם עולה על 40 שנה (הרעיון לקוח כאן מתערוכה אנגלית). אוצרי התערוכה, טולו אמתי ועמרי איתן, המדגישים שאין מדובר במרד במימסד הארכיטקטורה, פנו תחילה לאגודת הארכיטקטים והאינג'ינרים לשם קבלת גיבוי. משסירבה האגודה להציג ארכיטקטים שאינם חברים בה פנו ללשכת האדריכלים העצמאיים לקבלת סיוע ולהנהלת „לב דיזנגוף" שנידבה את המרתף לצורך התצוגה. בשלב המיון הראשון התקבלו כ־400 עבודות של כ־100 ארכיטקטים ולאחר תהליך הניפוי נותרו כ־40 פרוייקטים המשתבצים בתערוכה לתוך חמישה נושאי משנה.

בתערוכה בולטת העובדה כי תם עידן הארכיטקטורה הענייה. חלפו הזמנים בהם נאלצו לשכן מאות אלפי פליטים באירופה ועולים בארץ. כמו בשאר מדינות המערב גם בארץ מסתמן שינוי בסטנדרטים האסתטיים. רואים שהדור הצעיר עלעל בהרבה מגאזינים ויש שאפילו הפיקו תועלת מכך.

עמרי איתן מונה את אכזבותיו האישיות מן התערוכה וכפועל יוצא מכך גם את אכזבתו מהפעילות בארץ. לדעתו כל פרויקט עומד בפני עצמו ובחלל ריק ולא נעשים כמעט נסיונות לשימוש באלמנטים לוקאליים. הוא מצר על ה„פספוס" של הארכיטקטורה הישראלית, שהיתה יכולה לנצל את היתרון האדיר שהיה לה מן המפגש שבין תרבות הבנייה המקומית עם זו שבאה מאירופה.

חבל שדווקא אנשים שעסוקים בתחום האסתטי זנחו את הצד העיצובי של התערוכה. הסקיצות מוצגות בצפיפות רבה וקשה לזהות מתי נגמר פרוייקט אחד ומתחיל אחר. גם הטיפול בחלל נעשה ברישול (לסדר בלוקים צבועים של איסוגג במעגל עדיין לא נקרא טיפול בחלל) – ליקויים שגם חיסכון בתקציב אינו מצדיק אותם. קטלוג התערוכה מפואר אמנם, אולם עלעול בו מבהיר שתוכנו לא נעשה על ידי מקצוען. את הכריכה, שהיא גם הפוסטר של התערוכה, עיצב הגרפיקאי דוד טרטקובר.

למרות הכל כדאי מאד לבקר בתערוכה ולקבל את תמונת המצב העדכנית והאובייקטיבית של הארכיטקטורה בארץ.

בתצלום: תכנית בינוי חדשה של כיכר הבימה פרי תכנונו של יוסף קריתי.

צבי דגן

זמרי קאמרן: עונה חדשה

עונת המנויים השמינית של זמרי קאמרן תיפתח ב־7 באוקטובר במוזיאון תל־אביב עם שובם של הזמרים ממסע קונצרטים בספרד וגרמניה. הקונצרט הראשון יהיה בהשראת הסיור שהתקיים בספרד ויוקדש ליצירות ושירים שנכתבו בחצי האי האיברי: ספרד, פורטוגל, קטלוניה והמחוז הבאסקי. יושמעו יצירות משל רודריגו, ברנדוס, קסטלנואבו סדסקו, ושירים מימי הביניים והרנסאנס.

סידרת המנויים („קול המקהלות") כוללת שישה קונצרטים שייערכו בתל־אביב, ירושלים, כפר סבא, באר שבע וחיפה.

גם השנה יארחו זמרי קאמרן מקהלות אורחות מחו"ל. בקונצרט מס' 2 שייערך בחודש נובמבר יתארחו זמרי הסקולרס מאנגליה, שכבר הופיעו כאן, וישתתפו ביצירתו של הנדל „אסיס וגאלאטיה", אופרה פסטורלית מהמאה ה־18 – יצירה קאמרית לארבעה זמרים ולהקה כלית המורכבת מכלים עתיקים ואותנטיים בהדרכתו של מיכאל מלצר. בקונצרט מס' 3 שייערך בפברואר תופיע המקהלה האיסלנדית המונה 50 זמרים בגילאי 16־21. המקהלה תגיש יצירות ושירי עם מאיסלנד ומארצות סקנדינביה וכן מבחר יצירות מהרפרטואר האירופאי.

אורח חשוב שינצח על זמרי קאמרן בקונצרט מס' 4 בחודש מארס, הוא פרופסור הינץ הניש מגרמניה אשר יסד את מקהלת הנערים הנודעת מהאנובר ומנהלם מזה שלושים שנה. זמרי קאמרן ישירו תחת שרביט ניצוחו יצירות משל באך וברהמס, מדריגלים איטלקיים מן הרנסנס ומן המאה ה־20 ומוטטים מאת שיק.

בניצוחו של אבנר איתי יגישו זמרי קאמרן במסגרת קונצרט מס' 5 שייערך בראשית חודש מאי מבחר יצירות יהודיות מהמאה ה־12 עד המאה ה־19. הקונצרט הנושא את השם: „שיבה למקורות" מציין את פעילותו מזה מספר שנים של המנצח אבנר איתי בטיפוח מוסיקה יהודית למסורותיה השונות.

תקליטים/פופ

מאת אמיר רותם

על דרך המלכה

„המלכה מתה". ה„סמית'ס". מוריסי: שירה; ג'וני מאר: גיטרות; אנדי רורק: גיטרה בס; מייק ג'ויס: תופים. הפקה: מוריסי ומאר. ROUG 96, תוצרת סי.בי.אס.

„כשאתה מהלך לא רגוע/ בכבישים אלה/ היכן שגדלת,/ היה לי חלום ממש רע/ הוא נמשך 20 שנה, שבעה חודשים ו־27 יום/ מעולם לא היה אף אחד". נדמה שרק מוריסי יכול לכתוב את המילים האלה. האיש עם הקמליות, רואה את העולם מבעד לדוק דמעות התסכול, לאה מכדי לתקן את האיפור, מכדי להתייחס למקטרגים. „...כעת אני יודע כיצד חשה ז'אן דארק/ כשהלהבות התרוממו עד אפה הרומאי/ ומכשיר השמיעה שלה נמס/ פה גדול, פה גדול/ הפה הגדול מכה שנית/ ואין לי כל זכות לקחת את מקומי במסגרת הגזע האנושי". משום מה נדמה שמוריסי פחות מתכוון לזה. זאת אומרת, הוא כמעט מצחיק („צ'רלס היקר, האם אין לך אף פעם חשק/ להופיע בעמוד הפותח של ה„דיילי מייל"/ לבוש בהינומה של אמא"?), אנושי („אני רוצה לחיות, רוצה לאהוב/ אני רוצה ללכת במשהו שאולי אתבייש בו").

ג'וני מאר, ההצדקה המרכזית לקיומם המתמשך של הסמית'ס, טוב יותר כאן מאי פעם. השימוש שלו בגיטרה אקוסטית ישמש השראה לרבים בעתיד. הסמית'ס אנגליים כמו תה בחלב. תה עם טעם מוזר,

אמנם („קיטס דייטס בצד שלך/ אבל אתה מפסיד/ כיון שוויילד בצד שלי"), אבל כזה שיכול לשמש בסיס לאימפריה חדשה. בתהלוכת הכיבוש הזו ישבב אלף דילון בכרכרה, ממש כמו על מעטפת התקליט, הילידים ינופפו בדגלונים, מוריסי ישקע או ברכות במושב וסוף סוף ישתתק.

נשמות שחורות

„Truthdare Doubledare", „ברונסקי ביט". סטיב ברונסקי: סינטסייזרים, גיטרות, פסנתרים; לארי סטיינבאצ'ק: קלידים, כלי הקשה, תופים; ג'ימי סומרוויל: שירה. הפקה: אדם וויליאמס. 828010–1, תוצרת פונוגרם.

הלך השמן הטוב, נשאר השם, אוהבים לומר. ללא הגבהים של ג'ימי סאמרוויל בעלה סיבת קיומם, אוהבים לומר. אבל יש לברונסקים סיבה לחיות. קודם כל הבשורה („לא בטוח לאן הוא הולך/ לא בטוח ביחס לאהבתו/ לא בטוח במה שקרב/ האם זהו העונש על האהבה?"). האהבה האסורה, הפגיעות, המשפחה, החברה („בך זה בכל העולם/ אין אהבה להציל נשמותינו/ יש אנשים החושבים שזה מצחיק/ הם כבר השיבו את יעדיהם/ מטיפים לערכים ויקטוריאניים/ בזמנים אלה בימים אלה/ אין פלא שאנו זועמים/ איננו יכולים לאבד את, ועמנו עוד"). הרבה מקוללים מצאו בם נחמה. אפשר לרוץ איתם, לקפוץ איתם, לבכות איתם. נכון, זה לא חדש, מספיק לא שונה ממה שהיה קודם, לא מתקרב לכיוון הנכון, זה כבר לא חשוב כבר פעם. אבל מה שהם עושים מבצע במלוא המיומנות. הפקה משומנת, מלאה, מרגישה את הקצב, שיכלול של הצליל של מוטאון, אחוות של נשמות שחורות.

להקת הייצוג ההונגרית „ריקוי" תגיע לארץ באמצע חודש אוקטובר לסיבוב הופעות בכל רחבי הארץ. הלהקה מורכבת מתזמורת של 45 נגנים ורקדנים והרפרטואר שלה מורכב ממוסיקת פולקלור צוענית המבוססת על מסורת של מאות בשנים הנלמדת בבית הספר הגבוה ללימודי פולקלור בבודאפשט.

בשנים האחרונות ערכה הלהקה סיורי מופעים ביפאן, דרום אמריקה, ארצות הברית וחלקים נרחבים באירופה.

مكان الأصل